

דוח על הסיכונים

גילוי בהתאם לנדבך 3
ומידע נוסף על הסיכונים

לשנת 2025

דרישות הגילוי המפורטות בנדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים - תוכן עניינים

תוכן עניינים

עמוד	
6	חלק 1 - כללי
9	יחסים פיקוחיים עיקריים, סקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון
9	חלק 2 - יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון
9	יחסים פיקוחיים עיקריים
10	גישת הבנק לניהול סיכונים
17	סיכונים מובילים ומתפתחים
21	דיון בגורמי סיכון
24	סקירת נכסי סיכון משוקללים
25	מידע נוסף על נכסי סיכון משוקללים
27	הון ומינוף
27	חלק 3 - הרכב ההון
27	הרכב ההון הפיקוחי
28	מידע נוסף על הון והלימות הון
32	חלק 4 - יחס המינוף
32	השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף
33	גילוי על יחס המינוף
34	סיכון אשראי
34	חלק 5 - סיכון אשראי
34	מידע כללי על איכות סיכון אשראי
37	גילוי נוסף בנוגע לאיכות האשראי של חשיפות אשראי
43	שיטות להפחתת סיכון אשראי - סקירה
45	שימוש בדירוגי אשראי חיצוניים בגישה הסטנדרטית לסיכון אשראי
47	מידע נוסף על סיכון אשראי
49	חלק 5א - סיכון אשראי של צד נגדי
49	סיכון אשראי של צד נגדי
52	סיכון שוק
52	חלק 6 - סיכון שוק
52	מידע כללי ומידע נוסף על סיכון שוק
57	חלק 6א - סיכון ריבית בתיק הבנקאי (IRRBB) ובתיק למסחר
59	מטרות ויעדים בניהול סיכון ריבית בתיק הבנקאי
58	חלק ב - מידע כמותי על סיכון ריבית בתיק הבנקאי ובתיק למסחר
65	חלק 6ב - גילוי איכותי על פוזיציות במניות

תוכן עניינים

עמוד	
66	סיכון נזילות
66	חלק 7 - סיכון נזילות
66	גילוי איכותי בגין יחס כיסוי נזילות
75	סיכונים נוספים
75	חלק 8 - תפעולי
79	חלק 9 - אחר - מידע נוסף על סיכונים אחרים
87	תגמול
87	חלק 10 - תגמול
87	גילוי איכותי
90	מידע נוסף על תגמול
92	תוספות
92	תוספת א' - קשרים בין הדוחות הכספיים לבין סכומים פיקוחיים
92	הבדלים בין בסיס האיחוד החשבונאי ובין האיחוד הפיקוחי ומיפוי הדוחות הכספיים בהתאם לקטגוריות סיכון פיקוחיות
94	הקשר בין המאזן ורכיבי ההון הפיקוחי
95	המקורות העיקריים להבדלים בין סכומי החשיפה הפיקוחית לבין היתרות המאזניות בדוחות הכספיים
95	הבהרות להבדלים בין סכומי החשיפה החשבונאית לסכומי החשיפה הפיקוחית

רשימת הטבלאות:

עמוד	
9	יחסים פיקוחיים עיקריים (KM1)
21	טבלת גורמי סיכון
24	סקירת נכסי סיכון משוקללים (OV1)
25	דוח תנועה בחשיפות לאחר הפחתות סיכון אשראי בכל משקל סיכון
25	נכסים משוקללים בסיכון ביחס לפעילויות העסקיות ולסיכונים הקשורים
27	הרכב ההון הפיקוחי תוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי (CC1)
28	דוח תזרים של תנועות ממועד הדיווח הקודם על ההון הפיקוחי
32	השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף (LR1)
33	יחס המינוף (LR2)
37	איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)
40	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק
42	חשיפות אשראי לפי יתרת תקופה לפירעון
43	חשיפות למדינות זרות
44	השיטות להפחתת סיכון אשראי - סקירה (CR3)
45	הגישה הסטנדרטית - חשיפה לסיכון אשראי והשפעות הפחתת סיכון אשראי (CR4)
46	הגישה הסטנדרטית - חשיפה לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון (CR5)
47	נתונים על סיכון האשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור)
47	סיכונים בענף הבינוי והנדל"ן
50	ניתוח חשיפה של סיכון אשראי לצד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR1)
50	הקצאת הון בגין התאמת שערור לסיכון אשראי (CVA)(CCR2)
51	הגישה הסטנדרטית - חשיפות של סיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי תיק פיקוחי ומשקלות סיכון (CCR3)
51	הרכב הביטחון בגין חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR)(CCR5)
55	סיכון שוק בגישה סטנדרטית (MR1)
55	ערך נתון בסיכון VAR
55	החשיפה בבסיס בפועל
58	שווי הוגן נטו מותאם של המכשירים הפיננסיים
60	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי ריבית על השווי ההוגן נטו מותאם
61	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי ריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן ריבית
63	חשיפה כוללת של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית
67	יחס כיסוי הנזילות (LIQ1)
69	יחס מימון יציב נטו (NSFR)
72	הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה (HQLA)
74	הנכסים הפיננסיים הלא משועבדים והמשועבדים (ENC)
90	תגמול שהוענק במהלך שנת הדיווח (REM1)
90	תגמול - תשלומים מיוחדים (REM2)
91	תגמול נדחה (REM3)

חלק 1 - כללי

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בבנק ישראל והנחיותיו, נדרשים תאגידים בנקאיים לפרסם דוח מפורט על הסיכונים ואופן ניהולם באתר האינטרנט שלהם, שיכלול מידע משמעותי כמותי ואיכותי לפי דרישות הגילוי של באזל ודרישות גילוי על סיכונים המבוססות על מקורות אחרים, לרבות דרישות גילוי שפורסמו על ידי הפורום לציבות פיננסית (FSF) ודרישות גילוי שפורסמו על ידי הוועדה לציבות פיננסית (Financial Stability Board). לצורך השלמת הגילוי יש לעיין בדוח זה יחד עם הדוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2024 ויחד עם הדוח הכספי, ובכלל זה עם פרק "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה, שמתפרסם לציבור. הדוח הרבעוני הינו מצומצם משמעותית בהתאם להנחיות בהוראה לגבי דרישות הגילוי הכמותיות והאיכותיות.

מדיניות גילוי

הבנק התווה מדיניות גילוי למידע שנדרש לפי הוראה 651 של בנק ישראל, שאושרה על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון. עקרונות המדיניות קובעים תהליך לבחינת נאותות הגילויים, שנגזרים ממנה, בין היתר, קריטריונים איכותיים ופרמטרים כמותיים המסייעים לבחון כי הוצפו וטופלו באופן נאות כל הגילויים המהותיים הנדרשים, באופן שיביא לידיעת משתמשי הדוחות את כל המידע המהותי על פרופיל הסיכון של הבנק ודרכי ניהול הסיכונים. בנוסף, מעוגנות במדיניות הבקורות הפנימיות והנהלים למתן גילוי למידע זה.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאופוליטי, שינויים רגולטוריים, שינויים חשבונאיים וכן שינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק ואשר עשויים להביא לאי-התממשות ההערכות. לעניין זה, ראו גם ההסתייגות בפרק השפעות מלחמת "חרבות ברזל" ומבצע "עם כלביא" להלן. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "יעד", "תחזית", "הערכה", "אומדן", "תרחיש", "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי הסיכון בדוח זה או בפרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים לשנת 2025.

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים, הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים, או כאלה המשפיעים על שווקים אלה.

תחולת היישום

מסגרת העבודה כוללת את הבנק בלבד. הבנק הינו חלק מקבוצת הבנק הבינלאומי. לא קיימים איסורים או מגבלות משמעותיות אחרות כלשהן על העברת כספים או הון פיקוחי בתוך הקבוצה, מעבר למגבלות הכלליות החלות על ביצוע עסקאות מכל סוג כל עוד הבנק שומר על יחס ההון המזערי הנדרש ממנו על פי הדין. יצוין כי העברת כספים שאינם הון פיקוחי לחברת האם, כפופה לנב"ת 312 - עסקאות עם אנשים קשורים ונב"ת 313 - מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

רקע

דוח הסיכונים נערך על רקע התפתחויות שונות בסביבת המאקרו, הנגזרות בין היתר מהמצב הביטחוני והגאופוליטי, כפי שיפורט בהמשך, המשפיעות על הסביבה הכלכלית והעסקית שבה פועל הבנק. ברבעון הרביעי של השנה נרשמה ירידה בשיעור האינפלציה וירידה בריבית בנק ישראל.

מגמת ההתייצבות במצב הביטחוני והגאופוליטי נמשכה במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2025 בשל הפסקת האש שנחתמה במהלך חודש אוקטובר. הרגיעה הביאה להקלה מסוימת במגבלות הייצע שנצפו בשנה האחרונה הודות לשחרורם של אנשי מילואים רבים וחזרתם לתעסוקה במשק. להערכת בנק ישראל, הפסקת האש והירידה באי הוודאות הגיאופוליטית תומכים בהתרחבות מחודשת של הפעילות העסקית במשק, בתנאי שהרגיעה בחזיתות השונות תימשך גם ברבעונים הקרובים.

בחודש פברואר 2026, עודכנה תחזית הצמיחה הכלכלית של ישראל על ידי מחלקת המחקר של בנק ישראל עבור השנים 2025 ו-2026. הכלכלה הישראלית צמחה בשנת 2025 ב-3.1% ותחזית הצמיחה לשנת 2026 הינה 5.2%.. בנוסף, בנק ישראל פרסם לראשונה תחזית צמיחה עבור שנת 2027, בה הוא צופה צמיחה של 4.3% במשק המקומי. השינויים שבוצעו בתחזית, ממשיכים להיות מושפעים מההתפתחויות החיוביות באזור ומבטאים את הערכת בנק ישראל שהפסקת האש תפחית את מגבלות ההיצע עמן התמודד המשק בשנה האחרונה. להערכת בנק ישראל, צפויה התכנסות הדרגתית של התוצר לעבר רמות דומות משנים קודמות.

מדד חודש דצמבר 2025 נותר ללא שינוי והביא את שיעור האינפלציה בשנת 2025 לרמה של 2.6%, מתחת לגבול העליון של יעד בנק ישראל (3%). מדד חודש דצמבר 2025 נותר ללא שינוי והביא את שיעור האינפלציה בשנת 2025 לרמה של 2.6%, מתחת לגבול העליון של יעד בנק ישראל (3%). מגמת הירידה בלחצים האינפלציוניים המשיכה גם בתחילת 2026, כאשר מדד חודש ינואר עמד על -0.3%. במסגרת עדכון התחזית המאקרו כלכלית, העריך בנק ישראל בתחילת 2026 כי שיעור האינפלציה בשנת 2026 צפוי להסתכם ב-1.7%. בנוסף, בנק ישראל פרסם לראשונה תחזית לגבי האינפלציה בשנת 2027, שצפויה לעמוד על רמה של 2.0%.

במסגרת החלטת הריבית מתחילת חודש ינואר 2026, הורידה הוועדה המונית של בנק ישראל את הריבית ב-0.25%, לרמה של 4%. בהודעה שליוותה את ההחלטה, ציינו חברי הוועדה מספר סיבות להפחתת הריבית, שכללו את התמתנות סביבת האינפלציה בשנה האחרונה שעמדה על 2.4% במועד ההחלטה, התחזקות השקל מול הדולר והאירו מאז החלטת הריבית הקודמת, הקלה במגבלות ההיצע וכן ירידה בקצב עליית השכר במגזר העסקי. במבט קדימה, בנק ישראל מעריך כי הריבית צפויה לעמוד על 3.5% במוצע ברבעון הרביעי של 2026. תחזית זו מגלמת ירידה הדרגתית של הריבית מרמתה הנוכחית, בהתאם לקצב התכנסות האינפלציה למרכז היעד.

בתחילת חודש ינואר 2026, עדכן בנק ישראל את תחזית הגירעון בתקציב המדינה. הגירעון עודכן כלפי מטה ב-0.3% וב-0.4% עבור השנים 2025 ו-2026, לרמות של 4.8% ו-3.9% בהתאמה. בנוסף, פרסם בנק ישראל הערכה ראשונה לגירעון הממשלתי לשנת 2027 בה צפוי לעמוד על רמה של 3.6%. עדכונים אלו, מצביעים על צפי לירידה מסוימת בגירעון ובנק ישראל ציין שהשינוי בהערכה הוא תוצאה של הפסקת האש. להערכת בנק ישראל, צמצום הגירעון ימשך כאמור בשנת 2026, עקב צמצום נוסף בתקציב הביטחון וגידול בתחזית ההכנסות.

במהלך שנת 2025, נחלש הדולר מול השקל ביותר מ-12%. לירידת המתיחות הביטחונית וההתייבשות הגיאופוליטית, שהחלה לקראת סוף הרבעון השני של שנת 2025 והמשיכה בשנת 2026, השפעה משמעותית על התחזקותו של השקל. המשך ההתייבשות הביטחונית והתכנסותם של פערי הריביות ימשיכו להיות גורמים מרכזיים, שעשויים להשפיע על שער החליפין של השקל במהלך הרבעונים הקרובים.

מבחינת סיכון האשראי של המשק, בחודש ינואר 2026, הודיעה Moody's על שינוי אופק הדירוג של מדינת ישראל משלילי ליציב. שינוי התחזית הגיע בעקבות שינוי הערכתה לכך שהחשיפה של ישראל לסיכונים גיאופוליטיים פחתה, בסוכנות ציינו, כי במהלך המלחמה האחרונה הכלכלה הישראלית הפגינה עמידות גבוהה מן הצפוי, למרות החמרה במצבה הפיסקלי, וההערכה היא שהחוב יתייצב סביב רמה של כ-68% מהתוצר ושמדובר בחוב שנמצא בשליטה, בין היתר בזכות נגישות גבוהה לשווקים ובסיס משקיעים רחב.

בחודש נובמבר 2025, פרסמה S&P עדכון על כלכלת ישראל, במסגרתו שינתה את אופק הדירוג של מדינת ישראל משלילי ליציב. שינוי האופק הגיע על רקע הסכם הפסקת האש בין ישראל לחמאס, אשר לדעת הסוכנות, יכול לספק מרחב להורדת המתיחות הצבאית ולהפחית את ההסתברות למתיחות רחבת היקף בעזה ובאזור הרחב. S&P הדגישה שהתחזית היציבה משקפת את ההנחה שהיקף העימות הצבאי הישיר צפוי להישאר מוגבל. במהלך חודש אוקטובר 2025, פרסמה Fitch דוח המתייחס להסכם הפסקת המלחמה בחזית הדרומית. אף על פי שגם Fitch רואה בהסכם צעד חיובי לכלכלה בישראל, הסוכנות בחרה לנקוט בקו זהיר והדגישה כי רמת הסיכון הכללית של ישראל נותרה גבוהה, בעיקר בשל המשך קיומו של האיום האיראני. הסוכנות בחרה להשאיר את דירוג האשראי של ישראל ברמה של A עם אופק שלילי, כפי שנקבע בעדכון האחרון מחודש אוגוסט 2024.

במהלך הרבעון הרביעי של השנה, חוזה ה-CDS לחמש שנים על ישראל, המספקים ביטוח כנגד חדלות פירעון של המדינה, התייצבו על רמה של כ-70 נקודות בסיס. רמות אלו, קרובות למוצע הרב שנתי ההיסטורי של ישראל, שנע בטווח של 60-70 נקודות בסיס.

ביצועי השוק המקומי במהלך שנת 2025, הושפעו מהימשכות האתגרים הגיאופוליטיים, לצד התאוששות כלכלית הדרגתית שגברה במהלך הרבעון הרביעי של השנה. סיומו של מבצע "עם כלביא" בחודש יוני וכן הסכם הפסקת האש בחזית הדרומית בחודש אוקטובר, היוו גורם משמעותי בחיזוק אמון המשקיעים בשוק המקומי בשנת 2025. במהלך שנת 2025, מדד ת"א 35 ומדד ת"א 125 רשמו עליות של כ-52% וכ-51%, בהתאמה. במדדים הענפיים, בלטו לחיוב מדד ת"א ביטוח ות"א בנקים, שרשמו עליות של כ-152% ו-61%, בהתאמה.

המגמה החיובית בשנת 2025 המשיכה בשנת 2026 ובמהלך חודש ינואר מדד ת"א 35 ומדד 125 רשמו עליות של כ-9.6% ו-8.7% בהתאמה.

לפרטים נוספים בדבר ההתפתחויות הכלכליות במשק, ראו התפתחויות כלכליות עיקריות בדו"ח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2025.

השפעת מלחמת "חרבות ברזל" ומבצע "עם כלביא"

ביום 7 באוקטובר 2023, פרצה מלחמת "חרבות ברזל" ובחודש אוקטובר 2025, נחתם הסכם להחזרת החטופים והפסקת המלחמה. למלחמה פוטנציאל להשלכות שליליות על המשק הישראלי ועל הבנק ולקוחותיו. במטרה לסייע ללקוחות הבנקים בהתמודדות עם השלכות המלחמה, פרסם הפיקוח על הבנקים בתחילת המלחמה, מתווה סיוע ללקוחות הבנקים להתמודדות עם השלכות המלחמה למשך שלושה חודשים, אשר הוארך והורחב מספר פעמים במהלך המלחמה, וההארכה האחרונה שכללה שינויים מסוימים, פורסמה ביום 3 בדצמבר 2024 ותוקפה היה עד ליום 31 במרס 2025.

ביום 30 במרס 2025, הודיע בנק ישראל על גיבוש וכניסה לתוקף של מתווה וולונטרי של הקלות כספיות ללקוחות המערכת הבנקאית, על רקע הרווחיות הגבוהה של המערכת בשנים האחרונות, והשפעות מלחמת "חרבות ברזל" על משקי הבית והעסקים הקטנים והזעירים.

בעקבות מבצע "עם כלביא", שהחל ביום 13 ביוני 2025, פרסם בנק ישראל ביום 17 ביוני 2025 מתווה סיוע, שאומץ על ידי הבנקים. המתווה מצטרף למתווים המפורטים לעיל, ונועד לסייע לאוכלוסיות שנפגעו באופן ישיר מנזקי הלחימה, ובכללם משקי בית שנפצעו או שביתם נפגע מירי טילים ונאלצו להתפנות, בעלי עסקים קטנים וזעירים שפעילותם נפגעה.

לפרטים נוספים בדבר המתווים השונים, ראו פסקת "השפעות מלחמת חרבות ברזל ומבצע עם כלביא" בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2025.

הבנק מקיים מעקב שוטף אחר הנושאים והסיכונים הנובעים מהמלחמה, השלכותיה והשפעותיה הפיננסיות על הבנק ולקוחותיו. לרבות ההשפעות על סיכוני האשראי, הנוסטרו והנזילות, היבטי המשכיות עסקית, סיכוני סייבר, מודלים, ציות, הלבנת הון ומימון טרור, התנדויות בשווקים ועוד.

בהיבטי סיכון האשראי, מאז פרוץ המלחמה, נבחנות ההשפעות האפשריות על לקוחות הבנק במגזרי הפעילות השונים, עקב ההשפעות האפשריות של המצב הביטחוני והגיאופוליטי על המשק וכן על רקע התנדויות בשערי המטבעות וניירות הערך.

ביום 28 בפברואר 2026, לאחר מועד הדוחות הכספיים, פתחו מדינת ישראל וארצות הברית במתקפה משולבת באיראן, הכוללת פגיעה במערכי הטילים של איראן ובמטרות נוספות באיראן. בתגובה, החל מאותו מועד, שוגרו על ידי המשטר האיראני טילים ומל"טים לעבר מדינת ישראל ולעבר מדינות נוספות באזור. ביום 1 במרס 2026 התרחבה המערכה גם ללבנון עקב ירי של ארגון החיזבאללה לישראל.

עם תחילת מבצע "שאגת הארי" הוחלט על מעבר של כל אזורי הארץ ממדרג פעילות מלאה למדרג פעילות הכרחית, אשר כולל איסור על קיום פעילויות חינוכיות, התקלויות והגעה למקומות עבודה, למעט מקומות עבודה המוגדרים כחיוניים למשק. כמו כן בוצע גיוס מילואים נוסף לצרכי המבצע.

בשלב זה, לא ניתן לאמוד את השפעת המבצע על מצבו הכספי של הבנק, על תוצאות פעילותו ועל תזרימי המזומנים שלו, ככל שישנם. הבנק ממשיך לעקוב אחר ההתפתחויות השונות בכדי לבחון את אופן השפעת המבצע על פעילותו. בעקבות מבצע "שאגת הארי", פרסם בנק ישראל ביום 1 במרס 2026 מתווה סיוע המצטרף למתווים המפורטים לעיל. הבנק נערך ליישום המתווה כפי שפורסם על ידי בנק ישראל.

לאור כל האמור, קיימת אי ודאות לעניין השלכות על הבנק ולקוחותיו וזאת בשל אי ודאות בקשר עם המצב הביטחוני, וכן אי ודאות באשר להשפעות הנגזרות על הפעילות המשקית, מגמות בשוקי ההון וצעדים פיננסיים שונים שיינקטו על ידי הממשלה, בנק ישראל ורגולטורים נוספים.

הבנק מקיים מעקב שוטף אחר הנושאים והסיכונים הנובעים מהמלחמה, השלכותיה והשפעותיה הפיננסיות על הבנק ולקוחותיו. לפרטים נוספים, ראה פרק סקירת הסיכונים להלן.

חלק 2 - יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון

להלן גילוי על יחסים הפיקוחיים העיקריים (KM1)

31.12.24	31.03.25	30.06.25	30.09.25	31.12.25	
במיליוני ש"ח					
					הון זמין (*)
1,328.4	1,375.3	1,442.6	1,384.0	1,185.2	הון עצמי רובד 1
1,326.3	1,375.3	1,442.6	1,384.0	1,185.2	הון עצמי רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר (3)
1,328.4	1,375.3	1,442.6	1,384.0	1,185.2	הון רובד 1
1,326.3	1,375.3	1,442.6	1,384.0	1,185.2	הון רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר (3)
1,408.9	1,456.5	1,524.9	1,469.1	1,269.1	הון כולל
1,406.8	1,456.5	1,524.9	1,469.1	1,269.1	הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר (3)
					נכסי סיכון משוקללים
7,368.4	7,456.1	7,570.0	7,838.0	7,738.3	סך הכל נכסי סיכון משוקללים (RWA)
					יחסי הלימות הון, לפי הוראות המפקח על הבנקים (*)
18.03%	18.45%	19.06%	17.66%	15.32%	יחס הון עצמי רובד 1
18.00%	18.45%	19.06%	17.66%	15.32%	יחס הון עצמי רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר (3)
18.03%	18.45%	19.06%	17.66%	15.32%	יחס הון רובד 1
18.00%	18.45%	19.06%	17.66%	15.32%	יחס הון רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר (3)
19.12%	19.53%	20.14%	18.74%	16.40%	יחס הון כולל
19.09%	19.53%	20.14%	18.74%	16.40%	יחס הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר (3)
9.00%	9.00%	9.00%	9.00%	9.00%	יחס הון עצמי רובד 1, הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
9.03%	9.45%	10.06%	8.66%	6.32%	יחס הון עצמי רובד 1, מעבר לנדרש על ידי המפקח על הבנקים
					יחס המינוף, לפי הוראות המפקח על הבנקים (1)
13,182.9	13,182.5	13,247.9	13,352.9	13,023.3	סך החשיפות (במיליוני ש"ח)
10.08%	10.43%	10.89%	10.36%	9.10%	יחס המינוף (באחוזים)
10.06%	10.43%	10.89%	10.36%	9.10%	יחס המינוף, לפני השפעת הוראות מעבר (באחוזים) (3)
					יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (2)
3,159.4	3,257.1	3,292.6	2,897.9	2,680.2	סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (במיליוני ש"ח)
565.4	580.5	555.4	580	590.6	סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים (במיליוני ש"ח)
572%	575%	596%	506%	458%	יחס כיסוי נזילות (באחוזים)
					יחס מימון יציב נטו, לפי הוראות המפקח על הבנקים
10,980.1	10,999.9	11,076.1	10,706.5	10,453.3	סך הכל מימון יציב זמין
6,392.0	6,384.8	6,553.2	6,541.4	6,394.8	סך הכל מימון יציב נדרש
171.8%	172.3%	169.0%	163.7%	163.5%	יחס מימון יציב נטו (באחוזים)

(*) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש יחס הון הכולל הנדרש הינם 9%-12.5%.

(1) ר' חלק 4 להלן להרחבה בנושא יחס המינוף.

(2) ר' חלק 7 להלן להרחבה בנושא יחס כיסוי נזילות.

(3) התאמות בין הפסדי אשראי צפויים לפי הוראות הפיקוח על הבנקים פחתו בהדרגה עד ליום 31.12.2024.

גישת הבנק לניהול סיכונים

תיאור המודל העסקי של הבנק

בשנים האחרונות קבוצת הבנק נערכת לסביבה התחרותית המשתנה, בין היתר, באמצעות יישום של מהלכי התייעלות, לצד בניית יכולות טכנולוגיות בדגש על שיפור הצעת הערך הדיגיטלית. היערכות זו צפויה להימשך גם בשנים הבאות, זאת על מנת לאפשר לבנק להתחרות גם מול גופים פיננסיים טכנולוגיים וכן להתאים את יכולותיה וכלי ניהול הסיכונים שלה לעולם דיגיטלי וטכנולוגי.

פעילותו העסקית של הבנק מתמקדת במספר מישורים עיקריים:

- תיווך פיננסי בין מפקידים ללווים, העומד ביסודה של הבנקאות המסחרית. ההכנסות מפעילות זו מקבלות את ביטוין בהכנסות ריבית, נטו ומהוות את מקור הרווח העיקרי של הבנק. פעילות זו תומנת בחובה סיכונים שונים ובעיקר סיכון אשראי הנובע ממתן אשראי וסיכון נזילות בשל משיכות בלתי צפויות מפיקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי, אי ודאות לגבי זמינות המקורות והתחייבויות בלתי צפויות אחרות, לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים שעומדים לרשות הבנק. להרחבה אודות ניהול הסיכונים השונים ראה פרקים על סיכון אשראי וסיכון נזילות.
- שירותים פיננסיים ובנקאיים מניבי עמלות במגוון רחב של פעילויות בתחומי ניירות הערך, מטבע חוץ, סחר חוץ, שירותי מידע, כרטיסי אשראי, מכשירים פיננסיים נגזרים וכו'. פעילות זו תומנת בחובה סיכונים שונים ובעיקר סיכון תפעולי הנובע מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים של אנשים או של מערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים. לפירוט ראה פרקים של סיכון תפעולי וסיכון אשראי צד נגדי.
- ייעוץ השקעות. פעילות זו תומנת בחובה בעיקר סיכון ציות בתחום דיני ניירות ערך.
- השקעת כספי הנוסטרו של הבנק כאשר הסיכונים המרכזיים הינם סיכון שוק וסיכון אשראי. לפירוט ראה פרק סיכון שוק וסיכון אשראי.

הבנק פועל באמצעות שני אגפים עסקיים עיקריים ומחלקת נכסי לקוחות:

- אגף אשראי המרכז את מכלול הפעילות מול לקוחות עסקיים (corporate) ומסחריים (middle market). במסגרת זו פועלת מחלקת אשראי עסקי המרכזת את פעילות הסניפים העסקיים של הבנק.
- אגף בנקאות, באמצעות הסניפים, מספק שירותי בנקאות לכלל מגזרי הלקוחות - משקי בית, בנקאות פרטית ועסקים קטנים.
- מחלקת נכסי לקוחות המרכזת את מכלול הפעילות בתחומי שוק ההון, הכספים והמט"ח מול הלקוחות הפרטיים, העסקיים, המוסדיים ופעילי שוק ההון.

הבנק מתנהל על פי תכניות אסטרטגיה רב-שנתיות שהאחרונה בהן אושרה באוקטובר 2022 לשנים 2023-2027, שעיקרה המשך המיקוד העסקי וההתמחות במגזר עובדי הוראה וחינוך ובני משפחתם, תוך הצפת ערך ייחודי במוצרים ובאיכות השירות. התהליך מבוסס על ניהול סיכונים מושכל הנכלל במסגרת ניהול מדיניות הסיכונים השמרנית והמידתית.

לפירוט בנושא ראה פרק התכנית האסטרטגית בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדוח הכספי.

כלל הסיכונים והערכת הסיכון בגינם מפורטים בהרחבה במסגרת טבלת גורמי הסיכון בדוח השנתי ובמידה וחל שינוי ניתנת התייחסות בדוח הסיכונים הרבעוני. הסיכונים מנוהלים לרוחב שלושת קווי ההגנה, המפורטים בפסקת מבנה הממשל התאגידי להלן, כאשר תיאבון הסיכון (האיכותי ו/או הכמותי) מוצג בהרחבה במסמכי המדיניות ופרופיל הסיכונים מדווח במסגרת מסמך הסיכונים כמפורט בדוח זה.

תיאור פרופיל הסיכון של הבנק ודרכי ניהולו

כאמור לעיל, פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפי משק ולווים), סיכוני שוק, כאשר העיקרי שבהם הינו סיכון הריבית, סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים, לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות המידע, סיכון ציות ואיסור הלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי, סיכון מוניטין, סיכון מודל וסיכון מערכתי מקומי.

ככלל, תיאבון הסיכון של הבנק הינו מידתי. כל הסיכונים העיקריים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. כל סיכון מנוהל במסגרת מסמך מדיניות ייעודי שקובע, בין היתר, את תיאבון הסיכון. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-CAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) הבנק מבצע תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.

מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים שנקבעו, תוך טיפוח התמחויות בבנק, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים. תפיסת הסיכון הכוללת של הבנק עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועם העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של ועדת באזל, המושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחיתום והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.

מבנה הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימת המחלקה לניהול סיכונים ויחידת הציות הבלתי תלויות, אגף החשב והייעוץ המשפטי וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית והחיצונית.

מנהל הסיכונים הראשי (CRO) - דורון סגל כפוף למנכ"ל הבנק, נושא באחריות לפונקציית ניהול הסיכונים ולמסגרת ניהול הסיכונים המקיפה לרוחב הארגון כולו.

מנהל הסיכונים הראשי עומד בראש המחלקה לניהול סיכונים אשר תפקידה להשלים את פעילויות ניהול הסיכונים של קווי העסקים, תוך תכנון, תחזוקה ופיתוח שוטף של מסגרת העבודה לניהול הסיכונים, אתגור נאותות התשומות, ניהול הסיכונים של קווי העסקים, מדידת הסיכון ודיווח.

המחלקה כוללת כיום את תחום הערכת סיכוני אשראי ותחום האכיפה הפנימית בדיני ני"ע והאכיפה הפנימית בדיני תחרות כלכלית. היחידה לניהול סיכונים תפעוליים (לרבות סיכוני דו, סייבר והמשכיות עסקית), היחידה להערכה ולבקרת סיכוני אשראי והיחידה לניהול סיכוני שוק ונזילות ותיקוף מודלים מהוות חלק מהחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם. היחידות הינן פונקציות עצמאיות בלתי-תלויות הכפופות ליו"ר הדירקטוריון ומבצעות בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על החשיפות לסיכונים תפעוליים, סיכוני אשראי וסיכוני שוק ונזילות, בהתאמה.

המחלקה לניהול הסיכונים מובילה את גיבוש מסמכי המדיניות השונים ומאתגרת את מסמכי מדיניות ניהול הסיכונים האחרים הנתונים באחריות של מנהלי סיכון שונים. כמו כן, מפתחת מתודולוגיות וכלים כמותיים ואיכותיים, בסיוע חברת האם, לזיהוי ומדידת החשיפה לסיכונים, תומכת בנוטלי הסיכונים בכל הקשור לניהול הסיכון שבאחריותם, עוסקת בבקורות, ניתוח ודיווח ביחס לחשיפות הבנק לסיכונים השונים.

בנוסף, המחלקה מבצעת תהליך של הערכת אפקטיביות הבקרה של גורמי הבקרה בקו הראשון, מגבשת המלצות בתחומי ניהול הסיכונים לרבות ביחס לתיאבון לסיכון, נותנת חוות דעת בלתי תלויות בתחום האשראי וממליצה על יעדי הלימות ההון ועוד.

במסגרת אחריות המחלקה לניהול הסיכונים על קביעת נאותות הסיווגים וההפרשות, משמש מנהל הסיכונים הראשי כיו"ר הוועדות לחובות בעייתיים, למעט הוועדות בראשות מנכ"ל הבנק ומעלה. בנוסף, מתכנס פורום לניהול הסיכונים אשראי קבוצתי המתמקד בניתוח הסיכונים השונים ובכלל זה סיכון האשראי הצרכני. יו"ר הפורום הינו מנהל הסיכונים הראשי הקבוצתי ומשתתפים בו, בין היתר, נציגי החטיבות העסקית והבנקאית של חברת האם וכן נציגי הבנק. מנהל הסיכונים הראשי מכהן גם כמנהל הסיכונים התפעוליים, כממונה על האכיפה הפנימית בניירות ערך וכמנהל ההמשכיות העסקית.

האחראים הנוספים על ניהול הסיכונים בבנק הם:

הסיכונים הפיננסיים מנוהלים על ידי מר גבריאל טייטל, מנכ"ל הבנק.
סיכוני אשראי מנוהלים על ידי גב' רונית עוזיאל, ראש אגף אשראי.
סיכון המוניטין והסיכון האסטרטגי מנוהלים ע"י מר עדי אלרום, ראש אגף בנקאות ונכסי לקוחות.
הסיכונים המשפטיים מנוהלים על ידי עו"ד חוה אלקוני-נוימן, היועצת המשפטית של הבנק.
סיכוני הציות מנוהלים על ידי גב' עינת רוזן כהן, אשר במסגרת תפקידה כקצינת הציות הראשית, מנהלת את סיכוני איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור וסיכונים חוצי גבולות. כמו כן, היא מכהנת כ- Responsible Officer הממונה על יישום הוראות ה- FATCA וה- CRS והסכם ה-QI ותחת אחריותה נמצא גם תחום הגנה על הפרטיות.
סיכוני ה-ID מנוהלים על ידי גב' ליאורה שכטר, מנכ"ל מתף - מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ.
סיכוני הסייבר מנוהלים על ידי גב' איריס חן, מנהלת הגנת הסייבר ואבטחת מידע.
סיכונים נוספים, וביניהם סיכוני רגולציה וחקיקה מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל וע"י חברי ההנהלה ונושאי משרה נוספים בתחום הנתון לאחריותם.

ניהול הסיכונים מתבצע על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון המתבססת על מדיניות הבנק ועל בסיס מתודולוגיית ניהול סיכון קבוצתית, תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בבנק. מנהל הסיכונים הראשי כפוף למנכ"ל הבנק ומונחה מקצועית על ידי מנהלת הסיכונים הראשית הקבוצתית.
הבנק מנהל את הסיכונים תוך חתירה לפרואקטיביות ויזומה אל מול החשיפה לסיכון ולא רק בתגובה להתממשות סיכונים בלבד. הבנק מקיים תהליכים מתמשכים של זיהוי, הערכה, תיעוד וניטור של הסיכונים המהותיים אליהם הוא חשוף, על מנת להבטיח כל העת כי הסיכונים המהותיים מולם קיימת חשיפה, מזוהים ומנוהלים בצורה אפקטיבית. הבנק רואה בממשל התאגידי אבן יסוד בהערכת הנאותות ההונית שלו.
השליטה, הפיקוח והבקרה על נאותות ניהול הסיכונים בבנק נעשים, בין היתר, על ידי הדירקטוריון, ועדות מטעמו, ההנהלה וועדות הנהלה בתחומי הסיכון השונים, כמפורט להלן:

התייחסות הדירקטוריון וועדותיו לסוגיות ניהול הסיכונים

הדירקטוריון נושא באחריות לעסקי הבנק ולאיתנותו הפיננסית. הדירקטוריון מתווה את אסטרטגיית הסיכון הכוללת, לרבות תיאבון הסיכון כמפורט להלן:

- א. דירקטוריון הבנק מתווה את האסטרטגיה של הבנק.
- ב. דירקטוריון הבנק ו/או ועדותיו דנים ומאשרים אחת לשנה את תכנית העבודה השנתית ואחת לתקופה את מדיניות ניהול הסיכונים בתחומי הסיכון המהותיים השונים, הכוללים, בין היתר, את תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקרות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה ודיווח על החשיפה לסיכונים השונים. במסגרת זאת, מתאימים הדירקטוריון ו/או ועדותיו את מדיניות החשיפה לסיכונים השונים לשינויים ולתמורות בשווקים הפיננסיים ולסביבת הפעילות של הבנק.
- ג. דירקטוריון הבנק ו/או ועדותיו מאשרים פעילויות חדשות מהותיות ומצרים חדשים מהותיים העלולים ליצור חשיפות חדשות, תוך בחינת הסיכון שהפעילות יוצרת וכן את יכולת הבנק לנהל, למדוד ולבצע בקרה בלתי תלויה על סיכוני הפעילות.
- ד. במסגרת עבודת הדירקטוריון פועלת ועדת אשראי וניהול סיכונים. הוועדה מקבלת דיווח רבעוני על חשיפות הבנק לסיכונים השונים וכן על עמידת הבנק במגבלות רגולטוריות ובמגבלות שקבע הדירקטוריון. בנוסף, הוועדה מבצעת בחינה של נאותות ואפקטיביות מערך ניהול ובקרת הסיכונים בבנק. בוועדה נדון, בין היתר, מסמך הסיכונים הרבעוני.
- ה. במסגרת עבודת הדירקטוריון פועלות ועדות נוספות המתכנסות מספר פעמים בשנה בנושאים של: אשראי, ביקורת ותגמול.
- ו. ככלל, לפחות אחת לרבעון מתכנסת ועדת הביקורת של הדירקטוריון. ועדת הביקורת מפקחת על פעילות הביקורת הפנימית של הבנק לרבות המלצה לדירקטוריון לגבי: מינוי מבקר פנימי וקביעת שכרו, אישור כתב המינוי והסמכויות של המבקר הפנימי ותכנית העבודה של הביקורת הפנימית. הוועדה מבצעת מעקב אחר יישום תכנית העבודה של הביקורת הפנימית ודנה בדוחות ביקורת מהותיים ובדיווחים אחרים של המבקר הפנימי, מפקחת על עבודת רואה החשבון המבקר ועוד.

התייחסות ההנהלה לסוגיות ניהול הסיכונים

הנהלת הבנק אחראית להשאת רווחי הבנק בהתאם לתיאבון הסיכון שנקבע ותוך עמידה במגבלות החשיפה לסיכונים וקידום עסקיו ובמסגרת זו לניהול הפעילות היום יומית של הבנק. ההנהלה אחראית לביצוע החלטות

הדירקטוריון, לרבות ביצוע התכנית האסטרטגית ויישום מדיניות הבנק במסגרת תיאבון הסיכון, כפי שאושרו על ידי הדירקטוריון.

א. פעם בשבוע מתכנסת ועדת נזילות וניהול סיכונים פיננסיים בראשות המנכ"ל, בהשתתפות חברי ההנהלה ומנהלים בכירים, ביניהם גם מנהל הסיכונים הראשי, ודנה על סמך דיווחים ניהוליים במצב הנזילות בשקלים ובמטבע חוץ, בסיכון השוק (לרבות סיכון הריבית של הבנק), בהתפתחויות הפיננסיות בשווקים הפיננסיים ובמוצרים חדשים. כמו כן הוועדה מקבלת דיווח שוטף על ביצועי הבנק באשראי ופסיבה.

ב. הנהלת הבנק בראשות המנכ"ל מתכנסת פעם בשבוע ודנה, בין היתר, במגוון נושאים בתחום ניהול ובקרת הסיכונים השונים, לרבות מסמכי מדיניות לניהול הסיכונים השונים, במסמך הסיכונים הרבעוני, בממצאי דוחות ביקורת, אירועי כשל, סטטוס התקדמות בתכניות שונות, תרחישי קיצון, מסמך ה-ICAAP, מוצרים/תהליכים חדשים ועוד. ההנהלה מעבירה המלצותיה לדירקטוריון וועדותיו השונות.

ג. ועדת אשראי בראשות המנכ"ל מתכנסת לפחות פעם בחודש ודנה בבקשות אשראי חדשות ובחידושי אשראי.

ד. צוות ניהול נכסים והתחייבויות בראשות המנכ"ל מתכנס פעם בשבועיים ודן, בין היתר, בהתפתחויות המרכזיות בחשיפות הפיננסיות בבנק לאור ההתפתחויות והתחזיות בתחום המאקרו, במגבלות החשיפה לסיכונים הפיננסיים בכניסה לפעילויות חדשות ובהתפתחות תיק הנוסטרו.

ד. הפורום הקבוצתי לניהול סיכונים תפעוליים (כולל הגנת הסייבר) בראשות מנכ"ל הקבוצה ובהשתתפות חברי ההנהלה, מנכ"ל בנק מסד ומנהלי הסיכונים של הקבוצה, מתכנס אחת לרבעון ומקיים מעקב שוטף על מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים כולל סיכונים טכנולוגיים וסיכונים אבטחת מידע וסייבר, בין היתר בהתבסס על ממצאי סקרי הסיכונים השונים וכן על הפעולות הננקטות על ידי היחידות השונות וחברות הבנות, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכונים מעילות והונאות.

ה. פורום ציות ואכיפה פנימית בני"ע ובדיני תחרות בראשות מנכ"ל חברת האם ובהשתתפות ראשי החטיבות והמערכים בחברת האם, מנכ"ל הבנק ומנהל הסיכונים הראשי, הממונה על אכיפה מנהלית בדיני ני"ע, מתכנס אחת לרבעון.

ז. ועדת חובות בעייתיים בראשות המנכ"ל ובהשתתפות מנהלת אגף אשראי ומנהל המחלקה לניהול סיכונים. הוועדה ממליצה לדירקטוריון על ביצוע הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות בעייתיים.

ח. בנוסף, מתקיימות ועדות באגפים השונים, בראשות חברי ההנהלה וגורמים בכירים שונים בתחום פעילותם.

פונקציית הביקורת הפנימית

מערך הביקורת הפנימית של הבנק, מעריך במסגרת הביקורות המבוצעות על ידו בסניפים וביחידות המטה, את תהליך ניהול הסיכונים בקבוצה, את יישום המדיניות ואת ביצוען בפועל של החלטות הדירקטוריון בהיבטי ניהול הסיכונים השונים. בנוסף, הוא מעריך את מידת ההתאמה ואת אפקטיביות ואיכות תהליכי הבקרה הנהוגים בקבוצה. כמו כן, המערך מבצע את הסקירה הבלתי תלויה על תהליך ה-ICAAP השנתי המתקיים בבנק, במטרה לאתגר את התהליך ולבחון את מהימנותו ושלמות הנתונים המוצגים בו והתאמתו לדרישות הפיקוח על הבנקים.

הביקורת הפנימית פועלת על פי תכנית עבודה רב-שנתית לתקופה של ארבע עד חמש שנים ותכנית עבודה שנתית הנגזרת ממנה, הכוללת את כל הפעילויות והישויות של הבנק. תכנית העבודה מבוססת על מתודולוגיה שיטתית של הערכת סיכונים ומביאה בחשבון, בין היתר, את הערכת הסיכונים כפי שבאה לידי ביטוי במסמך ה-ICAAP והערכות של הביקורת הפנימית בנוגע למוקדי הסיכון בפעילות הבנק, לרבות מוקדי הסיכון השונים ולממצאים שהועלו בביקורות שבוצעו על ידיה ועל ידי גורמים חיצוניים. תכנית העבודה כוללת את הקצאת התשומות ואת התדירות לביצוע הביקורת בהתאמה לרמת הסיכון של הישות/הפעילות המבוקרת.

עבודת הביקורת הפנימית מבוצעת על פי דרישות החוק השונות, לרבות חוק הביקורת הפנימית, פקודת הבנקאות, כללי הבנקאות, הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו לרבות הוראת ניהול בנקאי תקין 307 (מסדירה בין היתר, את תפקידי הפונקציה, היקף פעילותה, שיטות עבודתה והדיווחים שעליה להעביר), הנחיות של גופים רגולטוריים אחרים, וכן בהתאם לתקנים מקצועיים מקובלים שנקבעו על ידי הלשכה העולמית למבקרים פנימיים.

הדיווחים התקופתיים של הביקורת הפנימית כוללים דיווח חצי-שנתי ודיווח שנתי המוגשים למנכ"ל ולחברי הנהלת הבנק, לחברי ועדת הביקורת וליו"ר הדירקטוריון.

הדיווח החצי-שנתי והדיווח השנתי של הביקורת הפנימית כוללים דיווח בדבר ביצוע תכנית העבודה למול התכנון, רשימה של כל דוחות הביקורת שהופצו בתקופה המדווחת, דיווח בדבר ממצאי המעקב אחר תיקון הליקויים העולים מדוחות הביקורת ותמצית מהממצאים המהותיים שהועלו בדוחות הביקורת ובדיווח השנתי הערכה של אפקטיביות הבקרה הפנימית.

ערוצים לצורך תקשורת, הגבלה ואכיפה של תרבות הסיכון

מסמכי המדיניות היעודיים מתורגמים לנהלים תפעוליים רלוונטיים המאפשרים לגורמים המקצועיים לפעול ליישום המדיניות.

במסמכי המדיניות הוגדר תיאבון הסיכון ובהתאם לרלוונטיות נקבעו מגבלות וספי דיווח. הטיפול בחריגות והסטיות הנין בהתאם למדרג הסמכויות המתאים שנקבע במדיניות. קיימת תשתית דיווחית לחריגות ולסטיות מתיאבון הסיכון, בין היתר באמצעות דיווחים לראשי האגפים, להנהלה ו/או דירקטוריון וועדותיו.

קביעת קוד אתי הולם - הדירקטוריון הינו הגוף ה"קובע את הטון" ביישום נורמות התנהגות ותמריצים המעודדים התנהגות מקצועית ואחראית בכל הדרגים, בקביעת סטנדרטים מקצועיים וערכי תאגיד המקדמים יושרה והוגנות ובביסוס תרבות פנים ארגונית המדגישה ומציגה בפני עובדים בכל הדרגים את חשיבותן של הבקורות הפנימיות, בין היתר באמצעות קביעת קוד אתי הולם.

הדרכות ופורומים - אנשי המחלקה לניהול ניהול סיכונים משתתפים במגוון הדרכות ופורומים מקצועיים קבוצתיים הקשורים לאכיפת תרבות הסיכונים.

ההיקף והמאפיינים העיקריים של המערכות למדידת סיכונים

ניהול הסיכונים מתבצע לגבי כל סיכון במערכות ובמתודולוגיות שונות המאפשרות מדידה של הסיכון ומעקב שוטף ומספקות לדירקטוריון ולהנהלה מידע שוטף בנוגע לפרופיל הסיכון של הבנק. ככלל, מערכות ומתודולוגיות אלו מאפשרות סכימת החשיפות וחישוב מדדי סיכון על פי קווי עסקים ולפי הצורך מסייעות בזיהוי ריכוזי סיכון רלוונטיים וסיכונים מתהווים, מזהות ומתריעות על מקרים של הפרת מגבלות, מאפשרות ניתוח תרחישי קיצון ומשקפות השפעת פעולות גידור והפחתת סיכון. פעילות הבנק מבוססת על מודלים בתחומים שונים. על מנת להבטיח את שלמות ודיוק הנתונים, הבנק מבצע עבודת תיקוף בלתי תלויה באמצעות היחידה לניהול סיכונים שוק, נזילות ומודלים הפועלת בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם כמפורט בפרק סיכונים שוק ובפרק סיכונים מודלים.

תהליך דיווח המידע על הסיכונים

בבנק קיימת תשתית דיווחית ענפה לרוחב קווי ההגנה, המעוגנת במסמכי המדיניות השונים. דיווחים בגין הסיכונים השונים מוגשים להנהלה, לדירקטוריון וועדותיו השונות בהתאם לרלוונטיות הנושאים המדווחים. להרחבה ראה פרקי הסיכונים בדוח זה.

מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים של הבנק על ידי המחלקה לניהול סיכונים. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.

מסמך הסיכונים מציג את הסיכונים שאליהם חשוף הבנק במסגרת פעולותיו, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי, עמידה ביעדי העל, מפת הסיכונים וכן את תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.

במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בבנק ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות הסיכון וכן טיפול המחלקה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות שנגקטו על ידי המחלקה והבנק ברבעון הרלוונטי.

מבחינת קיצון

לבנק מגוון תרחישי קיצון לסיכונים הייחודיים כפי שמוטמעים במסמכי המדיניות השונים ובכלל זה ניתן למנות את התרחישים העיקריים הבאים: בתחום סיכונים אשראי מבוצעים תרחישי קיצון ללווים ולקבוצות לוויים גדולים, לענפים מרכזיים ולהחמרת תנאי מאקרו. בתחום הסיכונים הפיננסיים מבוצעים תרחישי קיצון לשחיקה בשווי ההגון כתוצאה משינויים בגורמי הסיכון הפיננסיים השונים ועוד.

הבנק מיישם מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית ובוחן את יחסי ההון לפי תכנון ההון התלת-שנתי. המתווה כולל, בין היתר, תרחישי קיצון הוליסטיים בתחום סיכונים השוק (הן על התיק הבנקאי והן על התיק למסחר), הנזילות והאשראי, איסור הלבנת הון, ציות, אסטרטגיה, מוניטין, תפעולי ועוד. התרחישים משלבים התממשות של מספר מוקדי סיכון בו זמנית. התרחישים שמפעיל הבנק מתבססים על ניתוחי רגישות, תרחישים היסטוריים, תרחישים היפותטיים ותרחישים מאקרו-כלכליים. תרחישי הקיצון עודכנו במסגרת מסמך ה- ICAAP שאושר בדירקטוריון הבנק בתחילת הרבעון השני של שנת 2025, בדגש על ההשפעות הישירות של העלייה בסביבת האינפלציה והשינויים במדיניות המוניטרית אשר השלכותיהן עלולות לגרום לצמיחה שלילית לשיעור אבטלה עולה ולעלייה מהותית בתשואות איגרות החוב. בנוסף, עודכן תרחיש המלחמה והותאם להתמשכות מלחמת חרבות ברזל. תוצאות התרחישים והמשמעות שלהם מדווחות להנהלה, לוועדה לניהול סיכונים ולדירקטוריון.

תרחישי הקיצון מהווים כלי משלים למיפוי ולניהול הסיכונים הגלומים בכלל הפעילויות של הבנק ובמוקדי הסיכון הנגזרים מהם. לבנק תכניות הנהלה להתמודדות עם תרחישי הקיצון באמצעות נקיטת אמצעים שונים. יחסי ההון של הבנק שהתקבלו בכל התרחישים הינם מעל המגבלות הרלוונטיות.

הפחתה של הסיכונים

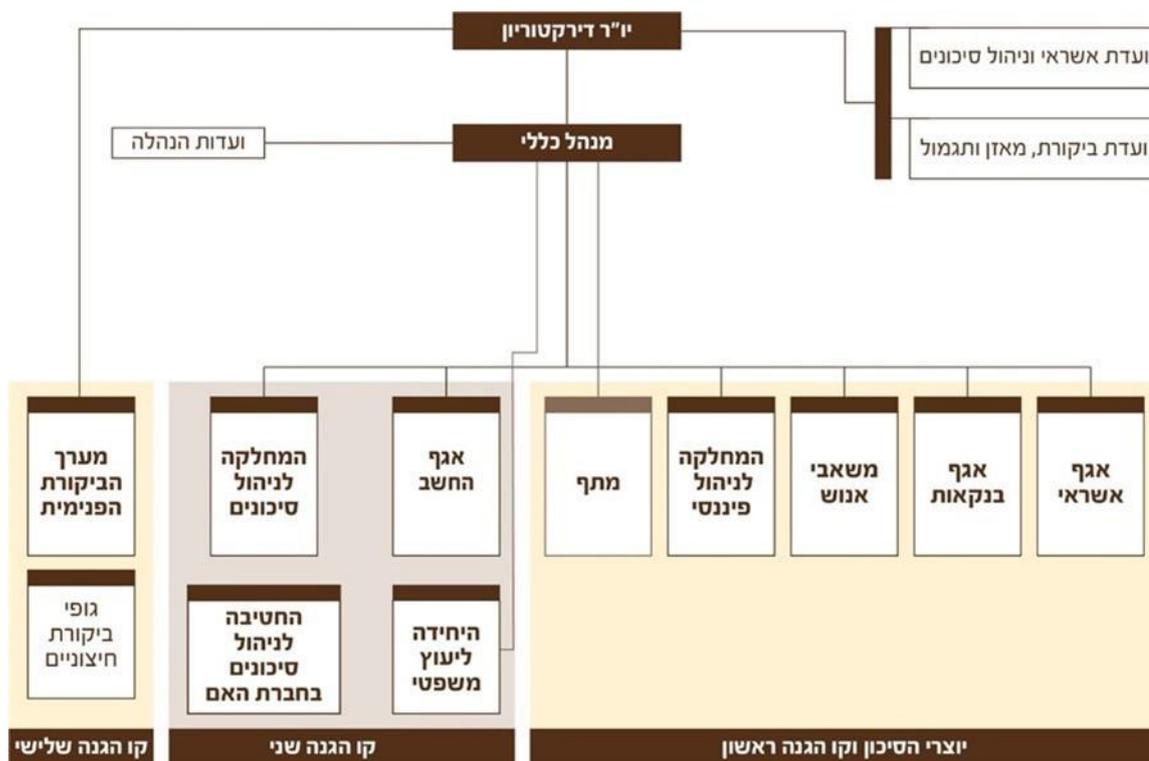
הבנק עושה שימוש בפעולות שונות שנועדו לגדר ולהפחית סיכונים, ובין היתר ניתן למנות: קבלת ביטחונות מלקוחות, שיעבוד נכסים, חתימה על הסכמים מפחיתי סיכון ועוד. בנוסף הבנק מבצע פעולות גידור על תיק הנכסים וההתחייבויות להקטנת סיכונים שוק. לבנק ביטוחים שונים המסייעים בהפחתת הנזקים שעשויים להיווצר עם התממשות סיכונים שונים. פירוט נוסף בנושא זה קיים בפרקים הרלוונטיים.

בנוסף לבנק מערך של מסמכי מדיניות הכוללים תפקידים מוגדרים, מנגנוני בקרה ופיקוח, מערך דיווח, תכניות עבודה ואכיפה להבטחת האפקטיביות של ניהול הסיכונים.

הפחתת הסיכונים באה לידי ביטוי בעבודת פונקציית ניהול הסיכונים שמוודאת שכל הסיכונים להם חשוף הבנק מנוהלים כיאות על ידי היחידות הרלוונטיות ומוצגות לדירקטוריון במסגרת ראייה הוליסטית. המחלקה לניהול סיכונים מזהה את כלל מוקדי הסיכון במסגרת תהליך ה-ICAAP, מריצה תרחישי קיצון על מוקדי הסיכון שזוהו ובוחנת את הנאותות ההוגית של הבנק ומקצה הון במידת הצורך; מנטרת ומעריכה באופן שוטף מוקדי סיכון מרכזיים; שותפה לתהליכים ולמוצרים חדשים בבנק ובוחנת את הסיכונים הגלומים בפעילות; מתקפת מודלים, מאתגרת את ניהול הסיכונים בקו הראשון ואת אפקטיביות הבקורות ודואגת לחיזוק תרבות ארגונית שמקדמת ערכי ציות בקרב העובדים.

המבנה הארגוני של ניהול הסיכונים

תרשים קווי ההגנה של ניהול הסיכונים בבנק

תרבות ניהול הסיכונים

תרבות ניהול הסיכונים ותפיסתו של הבנק מושתתת על מחשל תאגידי איתן ושימוש בפרקטיקה מיטבית ועדכנית לניהול הסיכונים, ראייה רחבה, תרבות ארגונית מוכוונת תיאבון סיכון וביצוע ההתאמות הנדרשות בהתאם לצרכי היחידות העסקיות ומאפייניהן. המחשל התאגידי ותהליכי ניהול הסיכונים בבנק מבטיחים כי במסגרת התנהלותו העסקית, נוטל הבנק סיכונים בהתאם לתיאבון הסיכון שלו ומצמצם למינימום את אפשרות התממשותם של הסיכונים אליהם הוא

חשף. במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין בנושא עבודת הדירקטוריון (301) ובנושא ניהול סיכונים (310) אומצו, בין היתר, עקרונות באזל בתחום הממשל התאגידי וניהול הסיכונים. תפיסת באזל, מבוססת על עקרון של הקצאת הון כנגד הסיכונים אליהם חשף התאגיד הבנקאי ועל הגדרת יעדי הון של הבנק המכתיבים את היקפי הפעילות, לרבות יחס מינימלי, בין הון הבנק לבין נכסי הסיכון שלו. לבנק קיים מסמך עקרונות הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים, המהווה תשתית לממשל התאגידי של ניהול ותרבות הסיכונים בבנק, התואמת את עקרונות באזל והנחיות בנק ישראל. במסמך מוגדרים הגופים השונים הפועלים במשימות ניהול הסיכונים, התהליכים של ניהול הסיכונים וכן חלוקת התפקידים והמשימות, הסמכות והאחריות של האורגנים השונים ברמת הדירקטוריון, ההנהלה, חברי ההנהלה וראשי האגפים האחראים כל אחד על סיכונים שבתחומי פעילותם, גופי ניהול הסיכונים ובקרת ניהול הסיכונים והביקורת הפנימית. המסמך מיושם באמצעות נוהל הדירקטוריון, מסמכי המדיניות הרלוונטיים ונהלי היחידות השונות.

תהליכי יסוד של ניהול הסיכונים בבנק - תרבות ניהול הסיכונים ותפיסת ניהול הסיכונים של הבנק עולה בקנה אחד עם המסגרת שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ומכתיבה יישום תהליכי יסוד של ניהול הסיכונים בעלי יחסי גומלין הדוקים ביניהם, כמפורט להלן, אשר שותפים להם הדירקטוריון, ההנהלה, יחידות עסקיות ויחידות שאינן עסקיות בבנק. תהליכי הליבה המפורטים להלן מהווים בסיס למכלול משימות ניהול הסיכונים בבנק:

- גיבוש התיאבון לסיכון וקביעת מגבלות חשיפה לסיכונים.
 - הערכה עצמית של הלימות או נאותות הון הבנק על בסיס הערכת היכולת של הבנק לטול ולנהל סיכונים אל מול מקורות ההון הזמינים של הבנק.
 - קביעת יעדי ההון ותכנון ההון.
 - קביעת מדיניות לניהול הסיכון.
 - יישום של המדיניות לניהול הסיכון.
- הבנק ממשיך לבחון מעת לעת את התהליכים השונים והצורך בהתאמתם במידת הצורך.

תהליך הערכה עצמית של הלימות/נאותות ההון (ה- ICAAP) - הינו תהליך עצמאי שמתבצע על ידי הבנק במסגרת הנדבך השני של באזל ומהווה את הבסיס לתהליכי הליבה של ניהול הסיכונים בבנק. הערכת הנאותות ההונית מתבצעת על בסיס שנתי ומטרתה - להעריך האם הון הבנק הינו נאות, אל מול החשיפה הכוללת של הבנק לסיכונים - בהווה ובראייה צופה פני עתיד. כנגזרת מהתהליך נקבעים יעדי ההון. תהליך ה-ICAAP האחרון בוצע לנתוני ה-30 בספטמבר 2024. הבנק מצוי בעיצומו של תהליך ICAAP לנתוני 31 בדצמבר 2025. הבנק מיישם מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית כמפורט בפסקת מבחני קיצון לעיל.

גיבוש התיאבון לסיכון והקצאת מגבלות חשיפה לסיכונים כחלק מתכנון השימושים בהון הבנק - במסגרת תרבות הסיכונים, תיאבון הסיכון מהווה בסיס לקביעת מדיניות ניהול הסיכונים, מסגרת ליעדי ההון לגיבוש התכניות האסטרטגיות ותכניות העבודה של הבנק. התיאבון לסיכון מורכב ממערכת מגבלות כמותיות ואיכותיות ביחס לחשיפה האפשרית לכל סיכון והוא מבטא את רמת החשיפה הרצויה לסיכונים.

תכנון ההון וקביעת יעדי ההון - תכנון ההון משלב בין קביעת יעד הלימות ההון לבין התכנון האסטרטגי. קביעת יעד הלימות ההון מבוצעת בעקבות הערכת הנאותות ההונית, זיהוי כרית ההון הנדרשת לשם הבטחת היציבות של הבנק וסיבולת הסיכון ובמסגרת תיאבון הבנק לסיכון.

גיבוש מדיניות ניהול הסיכון - מטרת מדיניות ניהול הסיכון הינה להבטיח את קיומם של תהליכים אפקטיביים של ניהול סיכונים ואת העמידה במגבלות החשיפה שנקבעו ביחס לסיכונים השונים.

יישום המדיניות לניהול הסיכונים - תהליך היישום של המדיניות כולל את שלב הביצוע של שרשרת הפעולות שנועדו להבטיח יכולת מתמשכת של זיהוי הסיכונים המהותיים אליהם חשף הבנק; הערכה ומדידה של החשיפה לסיכונים מול המגבלות שנקבעו, יצירת מנגנוני דיווח כמוגדר במסמך המדיניות, לרבות דיווחים תקופתיים ומידיים ונקיטת פעולות להפחתת סיכונים, במידה ומתבררת חריגה ממגבלות הסיכון שנקבעו.

הגורמים המעורבים בניהול הסיכונים - הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים נועד ליצור איזון בין מעגלים נפרדים הקשורים בניהול הסיכונים. הגורמים המעורבים בניהול הסיכונים כוללים את הדירקטוריון, ועדת אשראי וניהול הסיכונים, ההנהלה וכן את שלושת קווי ההגנה הקשורים בניהול הסיכונים, כאשר ביניהם: נוטלי הסיכונים (קו הגנה ראשון), פונקציית ניהול הסיכונים, החשבונאי הראשי והיעוץ המשפטי (קו הגנה שני) והביקורת הפנימית הכפופה לדירקטוריון.

וגופי ביקורת חיצוניים (קו הגנה שלישי). במסגרת הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים, הבנק דואג, בין היתר, לגיוס אנשי מקצוע מתאימים בעלי מומחיות והבנה בפעילויות הבנקאיות השונות, לרבות פעילויות מורכבות.

נטילת אחריות לסיכונים - כל אחד מהסיכונים המהותיים אליהם חשוף הבנק, הינו באחריות נושא משרה בכיר. האחריות הראשונית לניהול הסיכונים (נטילת סיכון, זיהוי, מדידה והערכה, בקרה והפחתה, ניטור ודיווח) מוטלת על הנהלת קווי העסקים של התאגיד הבנקאי. ההנהלה היא זאת שאחראית לקבל החלטות אופרטיביות בעניין הסיכונים וניהולם. נוטל הסיכונים נדרש להבין את הסיכון הגלום בפעולותיו והיחס בין התשואה לסיכון ולפעול באופן אחראי תוך קבלת החלטות במסגרת מגבלות החשיפה המאושרות. מעבר למתואר לעיל, כחלק מניהול תקשורת אפקטיבית, קיימת אחריות אישית של כל עובד בבנק לזהות ולהציף סוגיות סיכון בעצמו, לרבות כאלו העולות מהפעילות העסקית וזאת באמצעות השתתפות בהדרכות ופורומים שונים, דיווח אנונימי למערך הביקורת ו/או למנהל ממונה וכו'.

תגמול - מדיניות התגמול בבנק תואמת את הערכים ותפיסת ניהול הסיכונים של הבנק. פירוט אודות התגמול ומדדי הסיכון מופיע בפרק התגמול, ראה חלק 10 בהמשך.

ניהול סיכונים בבנק

ניהול הסיכונים בא להבטיח את יציבות הבנק ואת נאותות ההון שלו אל מול כלל הסיכונים שהבנק חשוף אליו, ומכאן החשיבות המכרעת לתפיסה אחידה של הערכים והעקרונות בעניין אופן ניהול הסיכונים של כל מרכיב בבנק. הדירקטוריון מופקד על קביעת האסטרטגיה והמדיניות הכוללת של הבנק ועל מבנה ממשל תאגידי שיתרום לשרשרת פיקוח אפקטיבית בבנק ולפיקוח על הממשל התאגידי וניהול הסיכונים. הדירקטוריון של הבנק מאמץ את המדיניות הקבוצתית בעניין מבנה ממשל תאגידי וניהול סיכונים, בהתאם לעניין, ככל שהם מתיישבים עם הוראת סעיף 11 לחוק החברות ובהתאמות הנדרשות. בין הבנק לחברת האם מתקיים מערך דיווח מקיף לרוחב קווי ההגנה, כפי שמעוגן במסמכי המדיניות השונים. בנוסף, ישנה תשתית ענפה של פורומים קבוצתיים בהם משתתפים הגורמים הרלוונטיים בבנק.

סיכונים מובילים ומתפתחים

סיכונים מובילים ומתפתחים נגזרים מסביבת הפעילות העסקית של הבנק וכוללים גם סיכונים שעשויים להיווצר בתחומים חדשים, או מוקדי סיכון חדשים בתחומים קיימים, שנגזרים, בין היתר, מתמורות בסביבה המשפיעות על תחומי הפעילות הבנקאית, לרבות סביבה רגולטורית, ביטחונית, תחרותית, דיגיטלית ועוד. להלן פרטים בדבר הסיכונים המובילים והמתפתחים העיקריים:

1. סיכון מאקרו כלכלי - התוצאות העסקיות של המערכת הבנקאית בישראל ושל הבנק וכוללים גם סיכונים שעשויים להיווצר באופן ישיר מהמצב הכלכלי בישראל ובעולם. רמת הסיכון הגבוהה, נמצאת במגמת התייצבות, על רקע הירידה בשיעור האינפלציה, הירידה בריבית הגבוהה במשק והרגיעה היחסית שנרשמה במצב הביטחוני והגיאופוליטי, בשל ההסכם להפסקת האש ולהחזרת החטופים שנחתם במהלך חודש אוקטובר 2025. עם זאת, הרעה בתנאים הכלכליים (לרבות שינוי ריבית, מטבע, אינפלציה ועוד), המושפעת גם מהרעה בתנאים הפוליטיים והביטחוניים ומהסביבה הגלובלית העולמית, עלולה להשפיע על השווקים הפיננסיים ועל דירוג האשראי של מדינת ישראל וכן להביא לפגיעה בפעילות העסקית של הבנק, להגדיל את היקף החובות הבעייתיים וכתוצאה מכך להשפיע על ההון ועל תוצאות הבנק. לפרטים נוספים, ראה התפתחויות כלכליות עיקריות בדו"ח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2025. ההתפתחויות כאמור, משפיעות על סביבת הסיכון ועלולות לגרום לעלייה ברמת הסיכונים השונים, וביניהם נזילות, אשראי, שוק, הלבנת הון, סייבר, המשכיות עסקית ועוד. הבנק עוקב באופן הדוק אחר ההתפתחויות, הן במצב המאקרו כלכלי והן במצב הביטחוני והגיאופוליטי והשפעותיו על הבנק, ומבצע תרחישים ותרחישי קיצון.

2. סיכון אסטרטגי/מודל עסקי - התכנית האסטרטגית של הבנק, מביאה לידי ביטוי את השינויים בסביבת הפעילות של הבנק וההתגברות המשמעותית בעוצמת התחרות וכן נבחנת מול ההתפתחויות המאקרו-כלכליות והאתגרים בפניהם ניצב הבנק. התכנית האסטרטגית לשנים 2023-2027 אושרה במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2022. אחת לחצי שנה, מתבצע תיקוף, ובמידת הצורך, מתבצע עדכון למהלכים או ליעדים האסטרטגיים. שינויים המשפיעים על הסביבה העסקית ומשנים את עוצמת התחרות:

- שינויים בסוג המתחרים - בשנים האחרונות התחרות על השירותים והמוצרים הפיננסיים התרחבה מעבר לתחרות המסורתית בין הבנקים, עם כניסתם והעמקת אחיזתם של שחקנים חדשים וקיימים לתחומים של פעילויות פיננסיות מסורתיות, כגון: בנקים דיגיטליים, מתחרים חוץ בנקאיים, חברות ביטוח, בתי השקעות, חברות כרטיסי האשראי, חברות קמעונאיות וחברות הזנק ופינטק שמפתחות מוצרים חדשניים בענף וחברות ביג טק עולמיות.

- שינוי במודל העסקי הבנקאי - ההתפתחויות הרבות שמתרחשות במקביל בזירות התחרות השונות בענף הפיננסיים, הבנקאי והחץ בנקאי, בשינויים רגולטוריים, בהתקדמות הטכנולוגיה ובשינויים בצרכי הלקוחות והעדפותיהם, מביאות לשינוי במודל העסקי הבנקאי.

- שינויים טכנולוגיים - המעבר לבנקאות דיגיטלית וכניסת מתחרים טכנולוגיים לפעילות פיננסית וטכנולוגיית הבינה המלאכותית, מייצרים סיכונים ואתגרים טכנולוגיים וסיכונים אבטחת מידע וסייבר חדשים אליהם הבנק נערך.

- שינויים רגולטוריים - הסביבה הרגולטורית ממשיכה לפעול לקידום הסדרתם של מהלכים להגברת התחרות בתחומים שונים, כגון פרסום דוח הצוות לבחינת האמצעים להגברת התחרות במערכת הבנקאית למגזר הקמעונאי ותזכיר חוק לקידום התחרות בשוק הבנקאות (תיקוני חקיקה) התשפ"ו-2025 בעקבותיו, פרסום קול קורא בנושא צמצום הארביטראז' הרגולטורי במכשירי השקעה וחסכון לטווח קצר ובינוני ודוח ביניים בנושא מודלי תגמול בפעילות הציבור בניירות ערך, הרפורמה המוצעת על ידי בנק ישראל בתחום העמלות הנגבות ממשקי בית ועסקים קטנים על שירותי ניהול חשבון וכרטיסי חיוב מיידי (דביט), ועוד. לפרטים נוספים, ראה סיכון רגולטורי, להלן.

- שינויים בצרכי הלקוחות - סיכונים הקשורים לשינויים בטעמי הצרכן, ובכללם מוכנות גוברת לצריכת שירותים פיננסיים מגורמים חוץ בנקאיים.

- התייעלות - בהמשך למהלכי התייעלות בהם נוקט הבנק בשנים האחרונות, הבנק ממשיך להתייעל באמצעות הסטת פעילות לדיגיטל, יעול תהליכים והתאמת מודל ההפעלה לסביבת הבנקאות המשתנה.

נוכח אי הוודאות המאפיינת את התקופה הנוכחית, הבנק ממשיך לעקוב מקרוב אחר השינויים בשווקים הפיננסיים ובוחן את ההשפעות המאקרו כלכליות והתנהלות הלקוחות על האסטרטגיה ותכנית העבודה של הבנק. במקרים בהם מזוהה כי עשויה להיות השפעה מהותית על הפעילות, מבוצעות ההתאמות הנדרשות. במסגרת תהליך גיבוש התכנית האסטרטגית החדשה, נלקחות בחשבון כלל ההשפעות הצפויות, ומבוצע ניתוח תרחישים, אשר מכוון לתת מענה למרכיבי אי הוודאות בשוק.

3. סיכון רגולטורי - סיכון קיים או עתיד, להכנסות ולהון הבנק, העלול להיווצר משינויים ברגולציה או בחקיקה, שיש בהם כדי להשפיע על פעילות הבנק ועסקיו. מקורו של הסיכון הוא בהתגברות הדרישות הרגולטוריות בארץ ובעולם. השינויים הרגולטוריים ויישום רפורמות רגולטוריות מגבירים את אי הוודאות והתחרותיות במערכת הפיננסית ויוצרים סיכון להכנסות, להוצאות ולהון הבנק, לרבות באמצעות מניעת או הטלת מגבלות על פעילות עסקית. שינויים אלה גם מחייבים את הבנק להיערכות, יישום והטמעה של דרישות רגולטוריות הכרוכים בעלויות והשקעות נכבדות, בעיקר השקעות מיכוניות. הסיכון הרגולטורי מנוהל על ידי המערך ליעוץ משפטי, מחלקת הציות, יחידת האסטרטגיה ויחידת הרגולציה. התכנית האסטרטגית ותכנית העבודה מתייחסות לשינויים האמורים ולהשפעות אפשריות.

נוכח המלחמה והשלכותיה על המצב הכלכלי, בין היתר, פורסם ביום 17 במרס 2024, חוק תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב (הוראת שעה - חרבות ברזל), התשפ"ד-2024, ולפיו בנק שאינו בעל היקף פעילות קטן (הבנקים בקבוצת הבנק נכללים בתחולת החוק) ישלם תשלום מיוחד בשיעור של 6% מהרווח על הפעילות בישראל בתקופה שהחלה ביום 1 באפריל 2024 ועד ליום 31 בדצמבר 2025 (לפרטים נוספים ראו באור 8.8' לדוחות הכספיים). ביום 30 במרס 2025, הודיע בנק ישראל על גיבוש וכניסה לתוקף של מתווה וולונטרי של הקלות כספיות ללקוחות המערכת הבנקאית, במסגרתו תקצה המערכת הבנקאית סכום מצטבר של 3 מיליארד ש"ח במשך שנתיים, לצורך מתן מגוון הקלות והחזרים כספיים למשקי הבית והעסקים הקטנים והזעירים. ההיקף הכספי של כל בנק בשנת המתווה הראשונה נגזר מגודלו היחסי ברווחיות לשנים 2023-2024. בהודעתו, ציין בנק ישראל כי לראייתו המתווה מתאים יותר לצרכי לקוחות המערכת הבנקאית מאשר תהליכי מיסוי ספציפי ותהליכי חקיקה שונים. לפרטים נוספים, ראה "השפעות מלחמת חרבות ברזל ומבצע עם כליביא", בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2025.

במסגרת הצעת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2026), התשפ"ו-2026, שפורסמה ביום 19 בינואר 2026 ועברה בקריאה ראשונה ביום 28 בינואר 2026, מוצע לקבוע את חוק מס מיוחד על רווחי בנקים בשנים 2026 עד 2030 (הוראת שעה), התשפ"ו-2026, לפיו בנק שאינו בעל היקף פעילות קטן, ישלם מידי שנה, בין השנים 2026 ל-2030, מס רווח נוסף בשיעור של 15% על רווחיו העולים על 50% מממוצע רווחיו, כפי שהיו בתקופת הבסיס, היינו בשנים 2022-2018.

עוד טרם פרוץ המלחמה ואף בתקופה שחלפה מאז, לצד רפורמות ויזמות רגולטוריות רבות ביחס לתחרותיות בענף הפיננסיים בכלל ובענף הבנקאות בפרט, נרשמה מגמה של העלאת יזמות רגולטוריות וחקיקתיות, שעלולות, בין היתר, להשפיע באופן ישיר או עקיף על מחירי השירותים והמוצרים של הבנקים ועל שיעורי הריבית הנהוגים במערכת הבנקאית, ביחס לצד האשראי לציבור, פקדונות הציבור ושירותים בניירות ערך.

בהקשר זה, יש לציין את דוח הצוות לבחינת האמצעים להגברת התחרות במערכת הבנקאית למגזר הקמעונאי שפורסם בחודש אוגוסט 2025, אשר בהמשך לו פורסמה, ביום 19 בינואר 2026 ועברה בקריאה ראשונה ביום 28 בינואר 2026, הצעת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2026), התשפ"ו-2026,

במסגרתה מוצע לבצע את תיקוני החקיקה הנדרשים על מנת לאפשר את הקמתם של בנקים קטנים, לקבוע מנגנוני פיקוח מותאמים, להפחית חסמי חקיקה, ולעודד תחרות וחדשנות בשוק הבנקאי.

בנוסף, בהמשך להמלצות הצוות, ביום 8 בפברואר 2026, פרסם בנק ישראל טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא מסגרת פיקוחית לבנקים קטנים וחדשים, המבקשת להתאים את האסדרה הנדרשת לגודלו של התאגיד הבנקאי וחשיבותו המערכתית. ההתאמות באות לידי ביטוי בהוראות ההון, הנזילות, הממשל התאגידי, ניהול הסיכונים, ההוגנות, יחסי בנק-לקוח ועוד.

בחודש נובמבר 2024, פורסם קול קורא לקבלת התייחסות מהציבור בעניין מודלי תגמול בפעילות הציבור בניירות ערך, במטרה לבחון מחדש את מודלי התגמול והעמלות הנוהגים כיום בישראל בשוק ההון ולבחון אפשרויות לשיפורם, ובעקבותיו פורסם ביום 21 בספטמבר 2025, "דוח ביניים לקבלת התייחסות מהציבור - מודלי תגמול לפעילות הציבור בניירות ערך". בחודש פברואר 2025, פורסם דוח הביניים של הצוות לצמצום הפערים במכשירי השקעה בחיסכון לטווח קצר ובינוני, במסגרתו מוצע, בין היתר, לבטל את הארביטראז' המיסויי בין מכשירי החיסכון לטווח קצר ובינוני ולהחיל עליהם הטבת מס אחידה וכן תקרה להפקדות, ליצור פלטפורמה מרכזת לצפייה וניהול כלל מכשירי החיסכון וההשקעה של החוסכים, שתהווה ממשק משתמש הן עבור החוסכים והן עבור המתווכים והיועצים הנותנים להם שירות, ליצור מודל תגמול שיוצר זהות אינטרסים בין המתווך לחוסך, ולדרוש מהמתווך להחזיק רישיון ייעוץ המתאים לכלל מכשירי החיסכון וההשקעה המוצגים בפלטפורמה.

ביום 15 ביולי 2025, פרסם בנק ישראל טיוטה בנושא רפורמת הפיקוח על הבנקים בתחום העמלות הנגבות ממשקי בית ועסקים קטנים על שירותי ניהול חשבון תשלום וכרטיס חיוב מידי (דביט). עיקר הרפורמה המוצעת, עוסק בקביעת שירות חדש של "ניהול חשבון תשלום" ומחיר מפוקח מקסימלי בגין - עמלה בסכום שלא יעלה על 10 ש"ח עבור 100 פעולות בחודש, הכוללות את השירותים הנפוצים, שנקבעו בכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), וכן שירותים נוספים שיקבעו על ידי בנק ישראל. בגין כל פעולה נוספת, תגבה עמלה בסכום שלא יעלה על 1 ש"ח. הלקוחות הרלוונטיים יצורפו לשירות באופן אוטומטי והוא יחליף את שירות המסלולים הקיים. בנוסף, קובעת הטיוטה מחיר מפוקח בסך של 5 ש"ח לחודש בגין עמלת דמי כרטיס חיוב מידי.

עוד יש לציין את מכתב רשות התחרות מיום 26 במרץ 2024, המופנה לחמשת הבנקים הגדולים (להלן - "הבנקים"), אשר בהתאם לו הממונה על התחרות (להלן - "הממונה") שוקלת לקבוע כי הבנקים (כולל בנקים בשליטתם) הם קבוצת ריכוז, וכן לתת הוראות לחברי הקבוצה בנוסח שצורף למכתב ההוראות. במכתב נטען, כי הראיות שבידי הרשות מצביעות על כך שבידיהם של הבנקים יותר ממחצית מכלל אספקת השירותים בענף של השירותים הבנקאיים ללקוחות קמעונאיים (הכוללים, בהתאם למכתב וההגדרות הכלולות בו, את משקי הבית והעסקים הקטנים שמחזור הפעילות שלהם קטן מ-50 מיליון ש"ח). כן צוין, כי בדיקת הממונה מעלה כי מתקיימים התנאים הקבועים בחוק לקיומם של תנאים לתחרות מועטה בין הבנקים בענף של השירותים ללקוחות קמעונאיים. ביום 23 באוקטובר 2025, התקבל בבנק מכתב נוסף בדבר "שימוע משני בטרם קביעה בדבר קבוצת ריכוז ומתן הוראות", במסגרתו הודיעה הממונה כי שקלה את טענות הבנקים ומצאה שאין בהן כדי לשנות מכוונתה לקבוע כאמור. הבנקים הביאו את עמדתם אודות הממצאים הנוספים בפני הממונה בכתב.

בשלב זה, לא ניתן להעריך עד כמה, אם בכלל, ואיזו מהיזמות תתממש ומתי ומה תהיינה ההשפעות של שינויים אלה או חלקם, ככל שיתממשו, על הבנק.

לפרטים נוספים בדבר יוזמות רגולטוריות מהותיות בעלות השפעה אפשרית על פעילות הבנק, בתקופת הדיווח וכן כאלה שנחקקו על רקע המלחמה, ראה מגבלות חקיקה ויוזמות רגולטוריות, לפרק ממשל תאגידי בדוחות הכספים ליום 31 בדצמבר 2025.

4. סיכון ציות - סיכון ציות הוא הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג, כתוצאה מכך שאין הוא מקיים את הוראות הדין. סיכון הציות כולל את הסיכון לאי קיום הוראות הדין כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 308, ובכלל זה הסיכון לאי קיום הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור, הסיכון לאי קיום הוראות תכניות האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך ובדיני תחרות כלכלית, הסיכון לאי קיום דיני ההגנה על הפרטיות ואת הסיכונים הנובעים מהפעילות מול תושבי חוץ. סיכון זה כולל גם סיכון התנהגותי (CONDUCT RISK). הבנק רואה חשיבות רבה בהקפדה על עולמות הציות הצרכני וממשיך לפעול ולקדם נושא זה על כל היבטיו.

התחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס במדינות שונות, מתוך כוונה לאתר כספים של תושביהן המוחזקים מחוץ למדינת התושבות, עלולים להשליך על דפוסי התנהגות של לקוחות ומכאן לחשוף את הבנק לסיכונים ציות, סיכונים מוניטין וסיכונים חוצי גבולות (CROSS BORDER RISKS).

ההשפעה של סיכון ציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור משליכה על כל תחומי הפעילות של הבנק, לרבות האכיפה המנהלית ורגולציה מקומית ובינלאומית בתחומי מיסוי, לרבות ה-FATCA וה-CRS.

המלחמה שפרצה בין רוסיה ואוקראינה בפברואר 2022, הובילה להטלת סנקציות חריפות על רוסיה ובלארוס מצד מדינות שונות בעולם (בדגש על ארה"ב ומדינות באירופה, כולל האיחוד האירופי), בנוסף לסנקציות שהוטלו עוד בשנת 2014 לאחר פלישת רוסיה לחצי האי קרים.

ניסיונות להשתמש בבנקים על מנת לעקוף משטרי סנקציות, חושפים את המערכת הבנקאית לשורה של סיכונים, סיכון שקורספונדנטים יסרבו לתת שירות לבנק בגלל הפרות משטר הסנקציות ופגיעה בפעילות סחר חוץ ופעילות שוק ההון, סיכונים לקנסות, עיצומים, סיכונים מוניטין ועוד, בהיקף משמעותי מבעבר.

מכתב הפיקוח על הבנקים, מיום 8 ביוני 2022, בנושא סיכונים הכרוכים עם גורמים מוכרזים ברשימות סנקציות בינלאומיות ולאומיות של מדינות זרות, התייחס לסיכונים המשמעותיים להם חשופים התאגידים הבנקאיים בהקשר לעקיפת משטרי סנקציות שהוטלו על ידי מדינות זרות וארגונים בינלאומיים. הבנקים הונחו לקבוע מדיניות ונהלים בנוגע למדינות זרות ובנוגע להתקשרות או ביצוע פעולות מול גורמים מוכרזים ברשימות כאמור, בהתבסס על הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 310 בנושא "ניהול סיכונים". עוד צוין במכתב, כי סירוב לאשר עסקה, סירוב להתקשר בהסכם, או הפסקת התקשרות בשל יישום מדיניות כאמור, ייחשב סירוב סביר למתן שירות לעניין חוק הבנקאות וכי הצעדים שיינקטו מול לקוחות התאגידים הבנקאיים במסגרת יישום האמור, ייעשו בהתאם לחובות התאגידים הבנקאיים כלפי לקוחותיהם ובין היתר בהתחשב בנסיבות ובאופי הפעולה.

בקבוצת הבנק גובשה במדיניות הציות תפיסת ניהול סיכון הנגזרת ממשטרי הסנקציות השונים. הכללים המנחים שנקבעו נועדו ליצור איזון בין ניהול הסיכון בהתאם למדיניות שנקבעה לבין ההמשכיות הנדרשת לספק שירותים בנקאיים ובינלאומיים ללקוחות הבנק והקבוצה. בחודש דצמבר 2025, פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 310, המאגדת את החובות הבנקאיות בנושא זיקה למשטרי סנקציות ומאזנת בין חובת ניהול הסיכון לחובות אחרות של הבנק כלפי לקוחותיו. הבנק פועל על פי ההוראה ועדכן את נהליו בהתאם.

לאור הרחבת הסנקציות על ידי ארה"ב בדצמבר 2023, בדגש על חובותיהם של מוסדות פיננסיים מחוץ לארה"ב, ביצע הבנק מספר פעולות בהתאם לדרישות צו ההרחבה, בין היתר, הגברת הניטור והבקרות על פעילות סחר החוץ בבנק. במהלך שנת 2024, במסגרת הרחבה נוספת של משטר הסנקציות שהטילה ארה"ב ובמסגרת צו נשיאותי המאפשר להכריז ברשימת הסנקציות (SDN- Specially Designated Nationals and Blocked Persons List) על אנשים וגופים לא אמריקאים, הוטלו סנקציות כנגד אנשים וגופים ישראלים. עם חילופי הממשל בארה"ב, בחודש ינואר 2025, נחתם צו נשיאותי חדש שביטל את הצו הקודם וכן בוטלו ההכרזות מכוחו. לבנק כללים מנחים הנוגעים גם למשטרי סנקציות והכרזות אחרים.

מלחמת "חרבות ברזל" העצימה את סיכונים הציות ועדיין נדרשת עירנות מוגברת מצד הבנק בנושא סיכון ציות, הלבנת הון ומימון טרור, על מנת למנוע ניצול לרעה של המשבר למטרות הלבנת הון ומימון טרור. מחלקת הציות של הבנק, מבצעת בקרות, בדגש על איתור "אורות אדומים", העולים בהקשר לפעילות חשודה בנושאים הקשורים בציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור.

5. סיכונים סייבר ואבטחת מידע (כחלק מהסיכון התפעולי) - סיכון סייבר מוגדר כפוטנציאל לנזק הנובע מהתרחשות אירוע סייבר, בהתחשב ברמת סבירותו וחומרת השלכותיו. לסיכונים סייבר, דלף מידע ואבטחת מידע פוטנציאל גבוה לנרימת נזק בהתממש אירוע משמעותי הכרוך בעלויות שיקום גבוהות. החדשנות בבנקאות בתקשורת, שימוש בטכנולוגיות חדשות, מערכות פתוחות ויישומי מחשוב ענן, גוררים סיכונים תפעוליים בדגש על סיכונים סייבר ואבטחת מידע. לצורך ניהול נאות של סיכונים סייבר, הורחבה והותאמה המסגרת הקיימת של ניהול סיכונים טכנולוגיים המידע ואבטחת מידע בבנק בהיבטי תפיסת מרחב האיום ויכולות ההגנה הנדרשות. הבנק הגדיר אסטרטגיה, מדיניות, מינוי מנהל הגנת הסייבר ליישום המדיניות ובניית מתודולוגיה לניהול הסיכון. כמו כן, הבנק מנהל את סיכון הסייבר באמצעות נקיטת פעולות מניעה רבות להפחתת הסיכון כולל קידום מודעות בתחום הסייבר ואבטחת מידע וביצוע תרגילים. יש לציין כי, קיימת עלייה בהונאות בשילוב הנדסה חברתית וכן תקיפות סייבר כולל תקיפות מניעת שירות (DDoS), על ארגונים פיננסיים בעולם, על ארגונים בארץ ועל גופי שרשרת האספקה של ארגונים אלו. התקשרות עם ספקים בבנק, מבוצעת על פי המדיניות והנהלים שנקבעו לניהול סיכונים שרשרת האספקה.

החשיפה להתממשות אירוע סייבר עולה, בין היתר, כתוצאה משימוש גובר של לקוחות בערוצים דיגיטליים, שימוש בשירותים מבוססי ענן ושירותי בינה מלאכותית והמשך עבודה מרחוק של עובדים וספקים. הבנק נוקט באופן שוטף בצעדים להפחתת הסיכונים, לרבות פתרונות גישה מרחוק המלווים על ידי מחלקת אבטחת מידע, הגברת ניטור, חיזוק ושיפור מנגנוני הגנה והעלאת מודעות העובדים, בהתאם להתפתחות האיומים.

לבנק קיימות פוליסות ביטוח, המקנות כיסוי ביטוחי לבנק בגין אירועי נזק שונים כתוצאה מאירוע כשל מחשבי ו/או אירוע סייבר, בהתאם לתנאי הפוליסות.

6. סיכון טכנולוגיות המידע (כחלק מהסיכון התפעולי) - בשנים האחרונות, הסביבה הטכנולוגית מתפתחת, התלות בה הולכת וגוברת, ונוצר הצורך בהגדלת הגמישות העסקית והטכנולוגית והצורך בהגברת השימוש בטכנולוגיות חדשות. הבנק פועל לפי מדיניות טכנולוגיות המידע וכן מיישם תכנית לאסטרטגיית טכנולוגיות המידע, אשר מספקת מענה טכנולוגי לצורך מימוש האסטרטגיה העסקית של הבנק. הבנק פועלת לקביעת אסטרטגיית מחשוב עדכנית.

7. סיכונים סביבה ואקלים - הסיכונים לחשיפה להפסדים מסיכונים הקשורים להשפעות סביבתיות, הן בשל עלויות שמקורן בחשיפה לסיכונים סביבה (פגיעה סביבתית - זיהום קרקע, זיהום אוויר, מחסור במים, רעידות אדמה וכיו"ב) והן בשל עלויות הנובעות מהחשיפה לסיכונים האקלים (סיכונים פיזיים - גלי חום, בצורות, שיטפונות, הצפות ועוד), או סיכונים מעבר הקשורים לשינויי האקלים. לסיכונים אלו השפעה אפשרית במספר היבטים, באופן ישיר או עקיף: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון ציות וסיכון מוניטין.

- השפעה ישירה - כתוצאה מעלויות מפגעים סביבתיים שעל הבנק לשאת בהן, בגין נזקים ישירים הקשורים בשינויי אקלים, או הוצאה כספית העלולה להיגרם כתוצאה מאימוץ של הוראות לגבי מדיניות אקלים וסביבה, התפתחות טכנולוגית ושינויים בהעדפות השוק.

- השפעה עקיפה - כגון על סיכונים האשראי, עלולה לנבוע מהרעה במצבו הפיננסי של לווה, בעקבות השפעות סביבתיות ושינויי אקלים, בין היתר, בעקבות אי עמידה בהוראות הדין הסביבתיות הרלוונטיות, בשל הוצאות גדולות הנדרשות כדי לעמוד בדרישות רגולציה סביבתית, או בשל קנס גבוה שניתן להשית על לווה בשל פגיעה סביבתית וכן התממשות של סיכונים אחרים הקשורים בסיכונים סביבתיים, כגון סיכון מוניטין. הבנק נוקט בפעולות לזיהוי וניהול סיכונים אלו, בדגש על סיכון האשראי, תוך חתירה לצמצום או מניעה של סיכון הנובע מהשפעה סביבתית שיש בה פוטנציאל לפגיעה. כמו כן, הבנק נערך ליישום הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 345 - "עקרונות לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים", שפורסמה בחודש יוני 2023 ותיכנס לתוקף בחודש יוני 2026. הבנק רואה חשיבות במימון פרויקטים/גופים התורמים לפיתוח סביבתי, כגון מימון פרויקטים בתחום האנרגיה המתחדשת.

דיון בגורמי סיכון

מידת ההשפעה של גורמי הסיכון מתבססת על המתודולוגיה שמשתמשת את הבנק בתהליך ה-ICAAP ובמסמך הסיכונים. המתודולוגיה לוקחת בחשבון את רמת הסיכון והתפתחות פרופיל הסיכון של הבנק אל מול תאבון הסיכון שנקבע ואיכות ניהול הסיכון. כל גורם סיכון המופיע בטבלה נבחן, כאשר הוא עומד בפני עצמו, ומתוך הנחה של אי-תלות בין גורם סיכון אחד לבין גורמי סיכון אחרים המופיעים בטבלה.

ברבעון הרביעי של שנת 2025, נוסף סיכון מערכתי מקומי, על רקע אי הוודאות המתמשכת בנוגע להיקף ההשפעות של ההתפתחויות הכלכליות והביטחוניות בישראל.

סיכון	השפעה	רמת סיכון
1. סיכונים שוק	סיכון קיים או עתידי להפסד או לירידת ערך הנובע משינוי בשווי הכלכלי של מכשיר פיננסי, תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים.	נמוכה
1.1 סיכון ריבית	סיכון לרווחים ו/או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית. שינויים בריבית משפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו ובנוסף משפיעים על שווי נכסי הבנק התחייבויותיו ומכשיריו חוץ מאזניים, מכיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (ובמקרים מסוימים התזרימים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית.	נמוכה
1.2 סיכון אינפלציה	סיכון להפסד כתוצאה משינויים בעקום הציפיות למדד המחירים לצרכן ו/או במדד המחירים עצמו.	נמוכה
1.3 סיכון שער החליפין	סיכון להפסד כתוצאה משינוי שער חליפין ו/או כתוצאה משינויים בציפיות לשינוי בשער החליפין.	נמוכה
2. סיכון נזילות	סיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל מחסור ביתרות זמינות בשקלים ומט"ח, בגין משיכות בלתי צפויות מפיקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי, אי ודאות לגבי זמינות מקורות והתחייבויות בלתי צפויות אחרות לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים הנזילים.	נמוכה

סיכון	השפעה	רמת סיכון
3.1	סיכון אשראי	בינונית
3.2	ריכוזיות ענפית	נמוכה
3.3	ריכוזיות לווים וקבוצת לווים	נמוכה
4.	סיכון תפעולי	בינונית
4.1	סיכון סייבר ואבטחת מידע	בינונית-גבוהה
4.2	סיכון טכנולוגיות מידע	בינונית
5.	סיכון משפטי	נמוכה-בינונית
6.	סיכון מוניטין	נמוכה
7.	סיכונים חקיקה ורגולציה	בינונית

סיכון	השפעה	רמת סיכון
8. סיכון ציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור	סיכון ציות הוא הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג כתוצאה מכך שאין הוא מקיים את הוראות הציות. סיכון הציות כולל את הסיכון לאי קיום הוראות הדין כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 308, ובכלל זה הסיכון לאי קיום הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור, הסיכון לאי קיום הוראות תכנית האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך, הסיכון לאי קיום תכנית האכיפה הפנימית בדיני תחרות כלכלית, הסיכון באי קיום דיני הגנה על הפרטיות ואת הסיכונים הנובעים מהפעילות מול תושבי חוץ. סיכון זה כולל גם סיכון התנהגותי (Conduct Risk), אשר הינו סיכון חוצה ארגון השואב את מסגרתו הנורמטיבית משורה ארוכה של הוראות דין ורגולציה ומושתת על ערכי יסוד בדמות הוגנות ושקיפות באופן בו מתנהל הבנק אל מול מחזיקי העניין השונים.	בינונית
9.	התחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס במדינות שונות, מתוך כוונה לאתר כספים של תושביהן המוחזקים מחוץ למדינת התושבות עלולים להשליך על דפוסי התנהגות של לקוחות ומכאן לחשוף את הבנק לסיכונים ציות, סיכונים מוניטין ו-Cross border risk.	בינונית
10.	סיכונים משמעותיים וסיכונים מוניטין העשויים לקבל ביטוי בנייתוק קשרים מול גופים פיננסיים בעולם ונטישת לקוחות, וזאת כתוצאה מאי עמידה בהוראות הדין בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור. התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור כמו גם מעורבות הבנק בעבירות על דיני המס בישראל ובעולם המבוצעות ע"י לקוחותיו, עשויה לגרור התממשות של סיכונים מוניטין, סיכונים תפעוליים, סיכונים משפטיים, סיכונים אסטרטגיים וסיכונים נוספים.	בינונית
11.	ההשפעה של סיכון הציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור משליכה על כל תחומי הפעילות של הבנק, לרבות, האכיפה המנהלית ורגולציה מקומית ובינלאומית בתחומי מיסוי לרבות ה-FATCA וה-CRS.	בינונית
10.	הסיכון של ההשלכות הנוכחיות והעתידיות על רווחים, הון, מוניטין או מעמד הנובעים מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. סיכון זה הינו פונקציה של התאימות בין היעדים האסטרטגיים של הבנק, האסטרטגיות העסקיות שפותחו להשגת יעדים אלו, המשאבים שהוקצו לעמידה ביעדים אלו ואיכות היישום. סיכון אסטרטגיה כולל בתוכו גם סיכון תחרות הנובע מחשיפת הבנק לתחרות בישראל בכל תחומי עסקיה. במהלך פעילותו השוטפת מתמודד הבנק עם גורמים מתחרים בהם התאגידים הבנקאיים האחרים וגופים פיננסיים אחרים המספקים מוצרים פיננסיים חלופיים לאלו המוצעים על ידו. סיכון התחרות מבטא את סיכון השחיקה ברווחיות ובהון על רקע הלחץ התחרותי להקטנת גובה העמלות והמרווחים.	נמוכה-בינונית
11.	מוגדר כפוטנציאל להשלכות שליליות מהחלטות שהתקבלו בהתבסס על תוצרי מודל-שגויים או שימוש שגוי בתוצרי מודל. סיכון מודל עלול להוביל להפסד כספי, קבלת החלטות עסקיות שגויות, או פגיעה במוניטין הבנק.	בינונית-גבוהה
11.	הסיכון המערכתי-מקומי מורכב מסיכונים אקסוגניים הנובעים מהסביבה בה פועל הבנק. הסיכון כולל את השפעות הסיכון המאקרו - כלכלי, הסיכון הגיאוגרפי, הסיכון המצב הביטחוני ואי הוודאות המתמשכת השוררת בנוגע להיקף ההשפעות של ההתפתחויות הכלכליות והביטחוניות בישראל. התוצאות העסקיות של המערכת הבנקאית בישראל, ושל הבנק כחלק ממנה, מושפעות באופן ישיר מהתנאים הכלכליים במשק בישראל, המושפעים, בין היתר, מהסביבה הגיאוגרפית והביטחונית. הסיכון המערכתי-מקומי עשוי להשפיע על הסיכונים השונים ורמת הסיכון שלהם, וביניהם: נזילות, אשראי, שוק, הלבנת הון, סייבר, המשכיות עסקית ועוד.	בינונית-גבוהה

הבנק נוקט בפעולות ספציפיות למזעור הסיכונים המתוארים לעיל. כמו כן, נקבעה מדיניות מפורטת לניהול החשיפות והסיכונים, הכוללת, בין היתר, הגדרת תיאבון סיכון פרטני, מגבלות על החשיפה, מנגנוני בקרה שונים, מערך דיווחים ועוד. בנוסף, קיימת מעטפת נהלים המיושמים ע"י הבנק ומערכות מיכון תומכות.

סקירת נכסי סיכון משוקללים (SVI) (במיליוני ש"ח)

דרישות הון מזעריות	נכסי סיכון משוקללים		
	31.12.2025	30.09.2025	
823.1	6,686.8	6,584.8	סיכון אשראי (לא כולל סיכון אשראי של צד נגדי) (CCR) (גישה סטנדרטית)
0.2	1.7	1.4	סיכון אשראי צד נגדי (גישה סטנדרטית)
0.3	3.1	2.5	התאמה בגין סיכון אשראי (CVA)
15.2	119.7	121.4	סכומים מתחת לספי הניכוי (כפופים למשקל סיכון (250%))
838.8	6,811.3	6,710.1	סה"כ סיכון אשראי
1.7	19.0	13.5	סיכון שוק (גישה סטנדרטית)
126.8	1,007.7	1,014.7	סיכון תפעולי
967.3	7,838.0	7,738.3	סך הכל

- (א) דרישות הון בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין. הבנק נדרש לעמוד ביחס הון כולל מזערי של 12.5%.
- (ב) סיכון אשראי אינו כולל סיכון אשראי של צד נגדי, התאמה בגין סיכון אשראי וסכומים מתחת לסף הניכוי.

מידע נוסף על נכסי סיכון משוקללים
דוח תנועה בחשיפה לאחר הפחתות סיכון אשראי בכל משקל סיכון (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ב- 31 בדצמבר 2025									
שינויים בחשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת בטחונות (לפני המרה לאשראי)*									
סוג החשיפה	סה"כ	0%	20%	50%	75%	100%	150%	250%	שינוי בנכסי סיכון
במיליוני ש"ח									
יתרה ליום 31.12.24	15,014.8	4,145.6	221.3	1,766	7,518.2	1,294.9	21.5	47.3	7,366.9
ריבונות	(531.4)	(530.6)	(0.8)						(0.2)
יישויות סקטור ציבורי	4.7		4.7						2.3
תאגידים בנקאיים	209.1	8.2	200.9						102.1
חברות ניירות ערך									-
תאגידים	(120.6)					(119.0)	(1.6)		(121.4)
בביטחון נדל"ן מסחרי	(0.9)					(0.9)			(0.9)
קמעונאות ליחידים	382.4			381.5		(1.5)	2.4		288.2
עסקים קטנים	(1.8)			(2.4)		0.0	0.6		(0.9)
נכסים אחרים	(20.3)	(20.6)				(1.0)		1.3	2.3
סך הכל שינוי סיכוני אשראי	(78.8)	(551.2)	7.4	205.6	379.1	(122.4)	1.4	1.3	271.5
סיכון שוק									(3.7)
סיכון תפעולי									107.5
סיכון CVA									(5.3)
יתרה ליום 31.12.25	14,936.0	3,594.4	228.7	1,971.6	7,897.3	1,172.5	22.9	48.6	7,736.9

* עיקר השינוי נובע מהורדת דירוג האשראי - ראה לעיל פסקה על "השפעת דירוג האשראי של מדינת ישראל".

לשנה שנסתיימה ב- 31 בדצמבר 2024									
שינויים בחשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת בטחונות (לפני המרה לאשראי)*									
סוג החשיפה	סה"כ	0%	20%	50%	75%	100%	150%	250%	שינוי בנכסי סיכון
במיליוני ש"ח									
יתרה ליום 31.12.23	14,210.0	3,447.6	2,294.6		7,170.2	1,246.9	5.3	45.4	6,463.2
ריבונות	795.8	686.6	109						21.7
יישויות סקטור ציבורי	(6.1)	(39.0)	33.0						8.6
תאגידים בנקאיים	(410.4)	(2,143.5)	1,733						436.2
חברות ניירות ערך									-
תאגידים	61.8					60.4	1.4		42.9
בביטחון נדל"ן מסחרי	0.1					0.1			(0.4)
קמעונאות ליחידים	353.3			348.4		(9.9)	14.8		241.8
עסקים קטנים	(0.4)			(0.4)		0.0			0.7
נכסים אחרים	10.8	11.4				(2.5)		1.9	2.2
סך הכל שינוי סיכוני אשראי	804.9	698.0	(2,073.3)	1,766.0	348.0	48.1	16.2	1.9	753.7
סיכון שוק									12.8
סיכון תפעולי									136.1
סיכון CVA									0.9
יתרה ליום 31.12.24	15,014.9	4,145.6	221.3	1,766.0	7,518.2	1,295.0	21.5	47.3	7,366.7

* עיקר השינוי נובע מהורדת דירוג האשראי - ראה לעיל פסקה על "השפעת דירוג האשראי של מדינת ישראל".

נכסים משוקללים בסיכון ביחס לפעילויות העסקיות ולסיכונים הקשורים (במיליוני ש"ח)

ליום 31 בדצמבר 2025								
מגזרי פעילות פיקוחיים								
סה"כ	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
6,710.1	1,114.5		158.0	521.3	513.4	40.6	4,362.3	סיכון אשראי
13.5	13.5							סיכון שוק
1,014.7	68.9	0.2	13.2	28.3	82.9	16.0	805.2	סיכון תפעולי
7,738.3	1,196.9	0.2	171.2	549.6	596.3	56.6	5,167.5	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2024								
מגזרי פעילות פיקוחיים								
סה"כ	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
6,443.9	998.9		155.6	387.3	574.3	4.6	4,323.2	סיכון אשראי
17.3	17.3							סיכון שוק
907.2	34.7	0.1	20.4	31.1	72.0	13.1	735.8	סיכון תפעולי
7,368.4	1,050.9	0.1	176.0	418.4	646.3	17.7	5,059.0	סך הכל

הון ומינוף
חלק 3 - הרכב ההון
הרכב ההון הפיקוחי (CC1)

הפנייה	ליום 31 בדצמבר 2024	ליום 31 בדצמבר 2025	במיליוני ש"ח
הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים			
1	17.7	17.7	הון מניות רגילות שהונפק על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1
2	1,320.0	1,157.3	עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן
3	(11.4)	10.2	רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי
	1,326.3	1,185.2	הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים			
4			רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי. בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות (DVA) הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק
	(2.1)		התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
	(2.1)		מזה: בגין השפעת תכנית ההתייעלות
	(2.1)		סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1
	1,328.4	1,185.2	הון עצמי רובד 1
	1,328.4	1,185.2	הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים
			הון רובד 1 נוסף: ניכויים
			סך כל הניכויים בהון רובד 1 נוסף
			הון רובד 1 נוסף
	1,328.4	1,185.2	הון עצמי רובד 1
הון עצמי רובד 2: מכשירים והפרשות			
5			מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'.
6	80.5	83.9	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפי השפעת המס המתייחס
	80.5	83.9	הון עצמי רובד 2 לפני ניכויים
			הון רובד 2: ניכויים
			סך כל ההתאמות הפיקוחיות להון רובד 2
	80.5	83.9	הון עצמי רובד 2
סך ההון העצמי			
	1,408.9	1,269.1	סך הכל נכסי סיכון משוקללים בהתאם לטיפול שנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל
	7,368.4	7,738.3	סך נכסי סיכון משוקללים
	18.03%	15.32%	יחסי הון וכריות לשימור הון
	19.12%	16.40%	הון עצמי רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
			ההון הכולל (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
			דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
	9.00%	9.00%	יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
	9.00%	9.00%	יחס הון רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
	12.50%	12.50%	יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
			סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)
7	47.2	48.5	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה.
תקרה להכללת הפרשות ברובד 2			
6	104.4	107.1	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה
	80.5	83.9	התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית

לגילוי על הקשר בין המאזן ורכיבי ההון הפיקוחי - ר' תוספת א'

מידע נוסף על ההון והלימות הון

דוח תזרים של תנועות ממועד הדיווח הקודם על ההון הפיקוחי, לרבות שינויים בהון העצמי רובד 1, הון רובד 1 והון רובד 2.

לשנה שנסתיימה ביום	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום	לשנה שנסתיימה ביום	
31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	31 בדצמבר 2025	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
			1. שינוי בהון עצמי רובד 1
1,163.5	1,384.0	1,326.3	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים לתחילת תקופה
161.7	(199.3)	(142.0)	שינוי בהון המיוחס לבעלי מניות הבנק
			שינוי בהבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1
1.1	0.5	0.9	ישום הוראות מעבר בגין אימוץ כללי חשבונאות מקובלים בנושא זכויות עובדים
1,326.3	1,185.2	1,185.2	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים לסוף תקופה שינוי בהתאמות פיקוחיות וניכויים:
4.2		2.1	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים - הון עצמי רובד 1 לתחילת תקופה
(2.1)		-	שינוי בהתאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
2.1		2.1	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני התאמות בגין מהלכי התייעלות - הון עצמי רובד 1, לסוף תקופה
-		(2.1)	התאמות בגין תכנית התייעלות הון עצמי 1
2.1		-	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים - הון עצמי רובד 1 לסוף תקופה
1,328.4	1,185.2	1,185.2	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים ליום 31 בדצמבר
			2. שינוי בהון רובד 2
71.1	85.1	80.5	סך הון רובד 2, לפני ניכויים לתחילת תקופה
			שינוי בהון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
9.4	(1.2)	3.4	שינוי בהון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
80.5	83.9	83.9	סך הון רובד 2, לפני ניכויים ליום 31 בדצמבר שינוי בניכויים:
			סך הכל ניכויים - הון רובד 2 לתחילת תקופה
			שינוי בסך הכל ניכויים - הון רובד 2
80.5	83.9	83.9	סך הכל הון רובד 2 ליום 31 בדצמבר

הוראות באזל מתייחסות ל- 3 נדבכים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד, כאשר לגבי סיכוני אשראי הגישות העיקריות הן:

1. הגישה הסטנדרטית המסתמכת בעיקר על נתוני דירוגי אשראי של חברות דירוג חיצוניות.
2. הגישות המתקדמות המבוססות על דירוגים פנימיים אשר חושבו בהתאם למודלים שפותחו על ידי הבנק (Internal Ratings-Based).

הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לכלל החשיפות של הבנק, ובגין סיכון שוק מבוצע גם חישוב של הקצאת ההון הנדרשת בגין הסיכון הספציפי בתיק למסחר.

נדבך שני - עוסק בתהליך הפנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק - תהליך ה-ICAAP (Capital Adequacy Assessment Process) ובמערכי הפיקוח והבקרה שהבנק מיישם. תהליך ה-ICAAP נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, לרבות בהתחשב בתכניות אסטרטגיות עתידיות, זאת מעבר לדרישות ההון המינימליות שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי, סיכון מוניטין, סיכון מודלים ועוד. התהליך כולל, בין היתר, בחינת המנגנונים המובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים שונים, בחינת קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת וקיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים. כמו כן, עוסק נדבך זה בתהליך הסקירה הפיקוחי (SREP) מול בנק ישראל.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

היערכות ליישום הוראות באזל IV

ועדת באזל פרסמה ביום ה-7 בדצמבר 2017 את ההשלמה הסופית של מסגרת באזל III (באזל IV). הוראות אלו נועדו לחזק את האמינות ויכולת השוואה של חישוב נכסי הסיכון ויחסי ההון של הבנקים. בין היתר באמצעות צמצום השימוש במודלים פנימיים, עדכון הגישות הסטנדרטיות לסיכוני אשראי, שוק CVAI והחלת מנגנונים הקובעים רף מינימאלי לנכסי סיכון המחושבים לפי מודלים פנימיים ביחס לגישה הסטנדרטית.

בנק ישראל פועל ליישור קו עם הסטנדרטים הבין לאומיים שנקבעו על ידי ועדת באזל. ובמסגרת זו מקדם את התאמת הוראות ניהול בנקאי תקין, כך שהבנקים בישראל יעברו, בהדרגה ובהתאם ללוחות הזמנים שייקבעו, ליישום מלא של עקרונות ההוראות.

הנהלת הבנק עוקבת אחר ההתפתחויות הרגולטוריות ופועלת להיערכות מתאימה ליישום הוראות באזל IV, לרבות בחינת השפעתן האפשרית על דרישות ההון, מדידת הסיכונים והדיווח הכספי.

ביום 11 במרס 2025 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב למערכת הבנקאית בנושא "מדידה והלימות הון - חישוב נכסי סיכון עבור סיכון אשראי - סקר השפעה כמותית". מטרת הסקר הייתה לבחון את השפעת הגישה החדשה של באזל IV במטרה לטפל בחולשות המרכזיות של הגישה הסטנדרטית. בין היתר, פערים בין בנקים המיישמים IRB לבין המיישמים גישה סטנדרטית אשר פגמו באפשרות השוואה בין הבנקים בהתבסס על יחסי הון, הסתמכות מופרזת על דירוגים חיצוניים ורגישות נמוכה יחסית לסיכון אשר פגמה בהבחנה בין בנקים בהתבסס על רמת הסיכון. הסקר כלל 3 לוחות דיווח בהם סופקו נתונים על נכסי הסיכון לפי סגמנטים ובחלוקה לנכסי סיכון לפי הוראת נב"ת 203 הנוכחית מול ההוראה החדשה.

בהתאם לדרישת בנק ישראל בוצע סקר השפעה כמותית (QIS) ליישום הוראות באזל בתחום סיכוני אשראי אשר הוגשו לפיקוח על הבנקים ביום 5 ביוני 2025, אך טרם פורסמה הוראה מחייבת בנוגע ליישום צפוי של הוראה 203 המעודכנת.

אימוץ הוראות באזל ע"י בנק ישראל

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל.

בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי של 9% ויחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית.

גישת הבנק להערכת הלימות ההון

במסגרת הטמעת הנדבך השני של באזל בבנק מהווה תהליך הערכת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) את הבסיס לקביעת יעד ההון המינימלי של הבנק.

תהליך ה-ICAAP מתבצע בהתאם לפרקטיקה בינלאומית מקובלת ובהתאם למסגרת העבודה של באזל והנחיות בנק ישראל, במסגרתו מאותגרת הקצאת ההון הרגולטורית בנדבך הראשון ומוקצות כריות הון ייעודיות נוספות במידת הצורך. מסמך ה-ICAAP מטמיע את מתודולוגיית אמידת הסיכונים השונים, הערכת הנאותות ההונית והניהול השוטף של ההון. הוא מכיל עדכונים ושינויים רבים שהתבצעו במהלך השנים עקב תהליכי שיפור פנימיים, דו שיח מתמשך של חברת האם עם בנק ישראל (לרבות תהליך ה-SREP), עדכוני בנק ישראל ועדכונים בינלאומיים שונים.

תהליך הערכת הנאותות ההונית נועד לבחון את יכולת הבנק לשאת בסיכונים אליהם הוא חשוף ותוצאותיו מהוות היזון חוזר הן ליעדי ההון שקבע הדירקטוריון והן לאיכות מדיניות ניהול הסיכונים והצלחת יישומה, והן משמשות בסיס לקביעת יעדי ההון ותכנון ההון וגיבוש תיאבון לסיכון ומגבלות על ידי זיהוי צרכי ההון וקיבולת הסיכון של הבנק.

בקביעת יעד ההון נבחנים ממצאי התהליך המהווים את היקף ההון הנדרש בראיית הבנק אל מול פרופיל הסיכון שלה למועד הדוח ובראייה צופה פני עתיד בהתבסס על היעדים העסקיים של הבנק והצמיחה המתוכננת ותחת תרחישי קיצון הוליסטיים.

מסמך ה-ICAAP האחרון בוצע לנתוני 30 בספטמבר 2024. כחלק מהתהליך שולבו השפעותיה האפשריות של המלחמה. תשתית תהליך הנאותות ההונית שאושרה בבנק משמשת בסיס לתהליך הפנימי המבוצע בבנק. הבנק מצוי בעיצומו של תהליך ICAAP לנתוני 31 בדצמבר 2025.

דיון כמותי ואיכותי בתכנון ההון במסגרת הדיון הכללי בתכנון האסטרטגי של ההנהלה

לבנק תכנית אסטרטגית חמש שנתית לשנים 2023-2027. התכנית האסטרטגית מתורגמת לתכנית העבודה וכנגזרת ממנה נבנה תכנון ההון התלת-שנתי. התכנית האסטרטגית על יעדיה הכמותיים מתוקפת פעמיים בשנה ובמסגרת זאת נעשית בדיקה כי תכנון ההון הקיים הינו בהלימה עם היעדים האסטרטגיים המעודכנים. טרם אישור תכנון ההון, מתבצע תהליך של בחינת העמידה ביעדי ההון במצב עסקים רגיל ותחת תרחישי קיצון. יישום הנדבך השני של באזל כולל ביצוע תהליך ה-ICAAP, כאשר אחד מתוצריו המרכזיים הינו קביעת יעדי ההון במצב עסקים רגיל ובמצב קיצון. יעדי ההון נקבעים להון עצמי רובד 1 ולהון הכולל.

יעדי ההון שנקבעו על ידי הדירקטוריון הינם:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-10.5% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.65%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-7.0% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-10.0%.

עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין בקשר לחישוב נכסי סיכון תפעולי

ביום 19 ביוני 2024 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 206 בנושא מדידה והלימות הון - סיכון תפעולי. בהתאם לחוזר, החליט המפקח על הבנקים לאמץ את הוראת ועדת באזל IV בנושא חישוב דרישות ההון בגין סיכון תפעולי.

עיקרי העדכונים בהוראה הם:

חישוב מחדש של רכיבי הגישה הסטנדרטית כך שתכלול את רכיב האינדיקטור העסקי אשר יתקבל בהכפלת סך האינדיקטור העסקי במקדמים שנקבעו בהוראה ואת מכפיל ההפסד הפנימי אשר יהיה מבוסס על ממוצע הפסדים היסטוריים של התאגיד הבנקאי.

הנחיות חדשות לגבי נתוני הפסד היסטוריים של התאגיד הבנקאי- אופן איסוף הנתונים, אופן השימוש בהם ודרישות הגילוי בגינם.

נוספה הבהרה כי תאגידים בנקאיים בסל 1 (אינדיקטור עסקי נמוך מ-5 מיליארד ש"ח) אינם נדרשים להשתמש בנתוני הפסד בחישובי ההון בגין סיכון תפעולי. תאגיד בנקאי שהאינדיקטור העסקי שלו שווה או גדול מ-3.5 מיליארד ש"ח, נדרש לאסוף נתוני הפסד פנימי על מנת שיהיה ערוך לקראת מעבר לסל 2 ולצרכי ניהול סיכונים. תאגיד בנקאי בעל אינדיקטור פנימי קטן מ-3.5 מיליארד ש"ח לא יידרש לאסוף נתוני הפסד פנימי בהתאם לדרישות שפורטו בהוראה זו.

הוראות אלה נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2026. עם זאת, עד ליום 31 בדצמבר 2028 מכפיל ההפסד הפנימי יקבע על 1. לעניין דרישת איסוף נתוני ההפסד, ככל ומתאפשר, על התאגיד לאסוף נתוני הפסד לגבי השנים 2024 ו-2025 באופן שיהיה הכי קרוב לדרישות ההוראה. הבנק ערוך ליישום ההוראה וההשפעה הצפויה הינה הקטנת נכסי סיכון בהיקף של כ-438 מיליוני ש"ח וגידול של כ-0.92% ו-0.98% ביחס הון עצמי רובד 1 וביחס ההון הכולל של הבנק, בהתאמה.

השפעת דירוג האשראי של מדינת ישראל

הורדת הדירוג בחודש אפריל 2024 מרמה של AA- לרמה של A+ הביאה לירידה של 1.50% ו-1.60% ביחס הון רובד 1 וביחס ההון הכולל של הבנק, בהתאמה. הפחתת הדירוג בחודש אוקטובר 2024 מרמה של A+ לרמה של A לא השפיעה על יחסי ההון של הבנק. להערכת הבנק, אם וככל שירד דירוג האשראי של ישראל בשתי דרגות נוספות על ידי חברת הדירוג S&P, יגרום הדבר לירידה של 1.65% ו 1.77% ביחס הון רובד 1 וביחס ההון הכולל, בהתאמה.

חלק 4 - יחס המינוף

ביום 20 בדצמבר 2023, פרסם בנק ישראל חוזר מעדכן להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 218 בנושא יחס מינוף, ובמסגרתו הוארך תוקף ההקלה ביחס המינוף שניתנה במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 250 - התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה). העדכון מקל את דרישת יחס המינוף בחצי נקודת האחוז, כך שעל הבנק לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד (במקום 5%), וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מהיקף הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. במסגרת החוזר נקבע כי ההקלה תמשיך לחול עד ליום 30 ביוני 2026 ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף ליום 31 בדצמבר 2025 או מיחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. ביום 14 בספטמבר 2025, פרסם בנק ישראל חוזר להארכת ההקלה עד ליום 30 ביוני 2027 ובתנאי שלא יירד מיחס המינוף ביום 31 בדצמבר 2026, או מיחס המינוף הרגולטורי לפני ההקלה, הנמוך מביניהם. יחס המינוף ליום 31 בדצמבר עומד על 9.10%, בהשוואה ל-10.08% ליום 31 בדצמבר 2024.

חלוקת דיבידנד

מאז פרוץ המלחמה, שלח המפקח על הבנקים למערכת הבנקאית את המכתבים הבאים בנושא "תכנוני הון ומדיניות חלוקת רווחים": מכתב מיום 12 בנובמבר 2023, בו נדרשו התאגידים הבנקאיים לבחון מחדש את מדיניות חלוקת הדיבידנדים שלהם לתקופה הקרובה לתאריך המכתב, על רקע המלחמה והגידול בחוסר הוודאות לגבי המשכיותה והיקף השפעתה על המשק; מכתב מיום 5 במרס 2024, ובו דרישה דומה, על רקע הימשכות המלחמה והיקף השפעתה על המשק, המחייבים משנה זהירות בנושא; ומכתב מיום 16 במאי 2024, בו מציין המפקח, כי המצב הגיאופוליטי הנוכחי מחייב המשך בחינה שמרנית ומושכלת של תכנון ההון ומדיניות חלוקת דיבידנד, תוך שימת לב ליחסי ההון בפועל ולכריות ההוניות הנדרשות בתרחישים האפשריים השונים.

בשים לב למכתבי המפקח על הבנקים האמורים, החליט דירקטוריון הבנק, ביום 14 בספטמבר 2025, לאשר חלוקת דיבידנד לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 120 מיליוני ש"ח. הדיבידנד חולק ביום 25 בספטמבר 2025. ביום 25 בדצמבר 2025 החליט דירקטוריון הבנק, לאשר חלוקת דיבידנד לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 250 מיליוני ש"ח. הדיבידנד חולק ביום 30 בדצמבר 2025.

השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף (LR1)

31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
12,535.0	12,360.2	סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים
3.0	1.8	התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
546.9	560.6	התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים (המרה של החשיפות החוץ מאזניות לסכומים שווים ערך אשראי)
98.0	100.4	התאמות אחרות (*)
13,182.9	13,023.0	חשיפה לצורך יחס המינוף

יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218

31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
		חשיפות מאזניות
12,629.2	12,458.9	נכסים במאזן (למעט נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך, אך לרבות ביטחונות) (סכומים בגין נכסים שנכחו בקביעת הון רובד 1)
12,629.2	12,458.9	סך חשיפות מאזניות (למעט בגין נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך)
		חשיפות בגין נגזרים
3.8	2.1	עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים (לדוגמא: לאחר הפחתת ביטחון משתנה במזומן כשיר)
3.0	1.7	סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
6.8	3.8	סך חשיפות בגין נגזרים
		חשיפות חוץ מאזניות אחרות
2,567.3	2,706.2	חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו
(2,020.4)	(2,145.6)	(התאמות בגין המרה לסכומים שווים ערך אשראי)
546.9	560.6	פריטים חוץ מאזניים
		הון וסך החשיפות
		הון רובד 1
1,328.4	1,185.2	
13,182.9	13,023.3	סך החשיפות
		יחס מינוף
10.08%	9.10%	יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218

(* עיקר סכום ההתאמות נובע מהפרשה קבוצתית להפרשי אשראי.)

חלק 5 - סיכון אשראי

מידע כללי על איכות סיכון אשראי
סיכון האשראי הינו הסיכון שלו או צד נגדי של הבנק לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק על פי הסכם האשראי. במסגרת יישום הוראות באזל מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים אשראי. פרק זה דן בסיכון אשראי בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 203. סיכון אשראי צד נגדי מטופל בנפרד בחלק 5 א' של הדוח להלן.

המודל העסקי במרכיבי פרופיל סיכונים האשראי
תיק האשראי של הבנק מתמקד באשראי ללקוחות פרטיים, המאופיין ברמת פיזור גבוהה ורמת סיכון נמוכה באשראי מסחרי ועסקי, המאופיין בביקוש יציב המושפע במידה נמוכה מתנודות בשווקים. עיקר הסיכון הטמון בפעילות זו הינו הרעה במצבם של הלווים שעלול להשפיע לרעה על שווי תיק האשראי ורווחיות הבנק.

תיאבון הסיכון
תיאבון הסיכון של הבנק משקף נכונות מידתית לנטילת סיכונים אשראי, תואם פעילות בנקאית זהירה, תואם לדרישות הפיקוחיות ותואם להיקף פעילות הבנק וצביונו. במסגרת המדיניות התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום סיכון האשראי הכוללת מערך מגבלות רחב לסיכון האשראי לענפים ותחומי פעילות שונים.

ניהול סיכונים האשראי
סיכון האשראי מנוהל באמצעות יישום מדיניות אשראי בעיקר בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 311. מדיניות האשראי נועדה להבטיח קיומם של תהליכים אפקטיביים לשמירה על איכות תיק האשראי, מיחזור, שינוי תנאים והגדלתו באופן מבוקר ומדוד, בהתבסס על הסביבה העסקית-כלכלית, התיאבון המידתי לסיכון, רמת השליטה והבקרה של הבנק בתחומי פעילות הענף/הלקוח וכן למתן מעטפת נאותה של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, ניטור, דיווח, בקרה וביקורת על תהליך ניהול סיכון האשראי.
הבנק מפעיל מנגנונים הולמים לביצוע בקרה ופיקוח על האשראי, חלקם בזמן אמת וחלקם בדיעבד. הבקרה והפיקוח מבוצעים באמצעות יחידות אקסוגניות ליחידות המנהלות את האשראי.
המחלקה לניהול סיכונים מובילה את תהליך גיבוש מדיניות האשראי, תוך שיתוף הגורמים העסקיים האחראיים על מתן האשראי בבנק. מסמך מדיניות האשראי, שהינו תוצר של גיבוש מדיניות זו, נדון ומאושר לפחות אחת לשנה על ידי ההנהלה, ועדת אשראי וניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק, ומתעדכן על פי השינויים והתמורות בשווקים הפיננסיים בארץ ובעולם, שינויים ברגולציה ובצרכים עסקיים, כמפורט בהמשך. נהלי הבנק בתחום האשראי וניהול סיכון האשראי תומכים ומבטאים מדיניות זו הלכה למעשה.
מדיניות הבנק כוללת דיון רחב ומפורט ביעדים ובאופן פיתוח עסקי האשראי בענפים ובתחומי הפעילות השונים תוך הגדרת עקרונות מפורטים בכל ענף ותחום לרבות מגבלות פרטניות ברמת תתי-ענפים ומוצרים המאופיינים ברמת סיכון גבוהה.

הקריטריונים המשמשים בהגדרת המדיניות לניהול סיכון אשראי ובקביעת ההגבלות על סיכון אשראי
במסגרת מדיניות האשראי התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום סיכון האשראי באמצעות הגדרת התיאבון לסיכון והגדרת תחומי פעילות שאינם נמצאים במיקוד השיווקי של הבנק, וכן תחומים בהם לא יינתן אשראי, וזאת במידה שרמת הסיכון הטמונה בהם גבוהה או רמת השליטה והבקרה עליהם אינה גבוהה, אף אם התשואה הפוטנציאלית העשויה להתקבל מהם גבוהה.

כחלק מאסטרטגיה זו מיישם הבנק מספר עקרונות:

- **פיזור** נאות של הסיכונים, וניהול זהיר ומבוקר של החשיפות, הן ברמת הלקוח הבודד והן ברמת ענפי המשק ומגזרי הפעילות העסקיים השונים.
- **בחינת קריטריונים לאישור אשראי הכוללים בין היתר: בחינת כושר החזר של הלקוח, בחינה שוטפת של מאפייני הפעילות העסקית של הלקוח, בדיקת תזרים המזומנים ומבנה הנכסים וההתחייבויות שלו כולל תרחיש קיצון (בסכומים שנקבעו במדיניות), טיב הביטחונות, ניתוח המגזר הענפי בו הוא פועל וניתוח פרמטרים נוספים להם השלכה על איתנותו הפיננסית כגון: תלות גבוהה של הלקוח בלקוחותיו, בספקים שלו וכיו"ב.**
- **שמירה על מתן אשראי בתנאי שוק תוך שמירה על הלימה בין המרווחים והרווחיות הכוללת מהלקוחות לבין רמת הסיכון הגלומה בפעילותם, תוך שימוש בתהליכים ובקורות ממוקדים, המביאים לידי ביטוי את שיעור ההכנסה**

- הכוללת מהלקוח (מרווחים ועמלות), ביחס לתיק האשראי הכולל, לרבות קביעת רף מינימום לשיעור זה. רמת המרווחים משקפת גם את הקצאת ההון הנדרשת בשל מתן האשראי.
- **אי תלות, ניגוד עניינים ואנשים קשורים (אישור מיוחד):** בהתאם למדיניות האשראי עסקאות אשראי עם אנשים קשורים תובאנה לוועדת הביקורת של הדירקטוריון, לאחר אישורן בוועדת האשראי המתאימות. הבקשות מוגשות לוועדה בצורה שיטתית ומסודרת הכוללת נתוני השוואה על מנת לאפשר לוועדה לבחון את הוגנות תנאי העסקה והיעדר העדפה ביחס ללקוחות אחרים (תנאי שוק).
- **קביעת מגבלות פנימיות** לשמירה על חשיפת האשראי במסגרת הרמה שקבע התאגיד לעצמו, כך שיוכל לפקח על עמידה בתיאבון סיכון האשראי שנקבע.
- **שמירה על הנאותות ההונית** של הבנק בהתבסס על יעדי הלימות ההון של הבנק כפי שקבע הדירקטוריון.
- **שמירה על רמת ריכוזיות אשראי סבירה** באמצעות קביעת מגבלות אשראי פנימיות ללווה בודד ולקבוצות לוויים, למגזרי פעילות ולהיקף האשראי הכולל של קבוצות הלוויים הגדולות ביחס לתיק האשראי וכו'.
- **הגדרת אינדיקטורים כמותיים** ברורים לבחינת הצורך בעדכון מסמך המדיניות בעקבות שינויים מאקרו כלכליים ורגולטוריים או שינויים בנתוני הבנק, ביניהם: שינויים בתחזיות צמיחה במשק, שינוי בשערי חליפין, הוראות רגולטוריות חדשות בעלות השפעה על תחום האשראי, שינוי בחלקו של הבנק באשראי במערכת הבנקאית, הלימות הונו של הבנק ועוד.

המבנה והמערך הארגוני של ניהול סיכון האשראי ופונקציית הבקרה באשראי - קווי הגנה

מערך הבקרה הפנימית מורכב משלושה נדבכים עיקריים (קווי הגנה):

- **מערך יוצרי הסיכונים המהווה גם את קו ההגנה הראשון** כולל את אגף אשראי בהנהלה הראשית, מערך הסניפים על יחידותיו העסקיות והמחלקות לניהול פיננסי וניהול נכסי לקוחות במטה. בנוסף נכללים בקו ההגנה הראשון פונקציית ניהול האשראי ויחידת הגבייה המשפטית.
 - **קו ההגנה השני** באשראי כולל את היחידה להערכת סיכונים אשראי בבנק והמחלקה לניהול סיכונים אשראי בחברת האם הנותנת שירות בקרת אשראי לבנק. בנוסף קו ההגנה השני כולל את אגף החשב והיעוץ המשפטי.
 - **קו ההגנה השלישי** כולל את מערך הביקורת הפנימית הבלתי תלויה הכפופה ישירות לדירקטוריון ואת כל גופי הביקורת החיצוניים.
- בבנק מתבצעים באופן שוטף תהליכים להפחתת סיכון האשראי באמצעות ניתוח כלכלי ועסקי של בקשות האשראי להערכת סיכון האשראי בפעילות הלווה, דירוג האשראי הניתן ומעקב ובקרה שוטפים אחר האשראי הניתן. במסגרת המחלקה נדון באופן תקופתי האשראי הניתן ללוויים גדולים וקבוצות לוויים וכן האשראי לענפי משק שונים. כל חבויות לקוחות הבנק לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזים במערכת האובליגו - באמצעותה מבצע הבנק מעקב יומי של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי.

הבקרה הפנימית באשראי מבוצעת על ידי יחידות שונות שהמרכזיות שבהן הינן:

- יחידת הגבייה - היחידה מופקדת על ניהול תיקי האשראי שסווגו כבעייתיים והוחלט להעבירם לטיפול היחידה.
- היחידה לפיקוח אשראי במחלקת אשראי - תפקידה של היחידה הוא איתור לקוחות בעייתיים ובחינת מצבם הפיננסי. המעקב והפיקוח מתבצעים באופן שוטף ביחס לכלל לקוחות הבנק על בסיס מגוון של דיווחים ממוחשבים המופקים בתדירות ובחתיכים שונים.
- תחום ניהול סיכונים אשראי:
- היחידה לבקרת אשראי כפופה לחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם ואחראית על בקרת סיכונים אשראי של לוויים ספציפיים, על פי מדגם מבוסס סיכון מתיק האשראי של הבנק, על פי נוהל בנקאי תקין 311 ("ניהול סיכונים אשראי").
- היחידה להערכת סיכונים אשראי כפופה למנהל הסיכונים הראשי בבנק ועוסקת בשני תחומים: האחד ניתוח ומתן חוות דעת כתובה בלתי תלויה לגבי חשיפות אשראי בסכומים מהותיים, על פי נוהל בנקאי תקין 311. חוות הדעת של היחידה מתייחסת לבקשת האשראי ולדירוג האשראי, תוך ביצוע ניתוח עצמאי של העסקה ומאתגרת, לפי העניין, את שיקול הדעת שמפעיל הגורם העסקי. נציג היחידה משתתף בוועדות האשראי (מסמכות ראש אגף ומעלה), בודק ומעריך את סיכונים האשראי בכל בקשות האשראי הנדונות, ובמידת הצורך מחווה את דעתו בדיוני הוועדות. פעילות היחידה אינטגרלית לתהליך קבלת ההחלטות העסקי בגין האשראי הניתן ועמדתה נבחנת כחלק מהתהליך ולא בדיעבד. התחום השני הינו ביצוע הליכים עצמאיים משלימים לאיתור חובות שמצבם מורע, לרבות קביעת נאותות הסיווגים וההפרשות להפסדי אשראי.

מערכות למדידה, אמידה וניהול של סיכוני האשראי

- לבנק מודלים פנימיים מתוקפים שפיתחה חברת האם לדירוג סיכון האשראי הגלום בפעילות הלקוחות העסקיים. המודלים מתבססים ברובם על פרמטרים אובייקטיביים בקשר עם מצבו של הלקוח (מאפייני הלקוח, תמהיל הביטחונות, החוסן הפיננסי המשתקף מן הדוחות הכספיים של הלקוח, נתונים ענפיים, נתונים נוספים וכיו"ב). על מנת להדק את הקשר שבין דירוג הסיכונים של הלקוח והתשואה הנובעת מפעילותו, קבע הבנק רף תשואה מינימלית שיש לשאוף אליה לכל דרגת סיכון.
- לקבוצה מודלים סטטיסטיים לדירוג סיכוני האשראי ללקוחות פרטיים ועסקים קטנים, בהתאם לדרישות העסקיות, הסביבה התחרותית, תיאבון הסיכון של הבנק ועקרונות רגולטוריים. המודלים מתבססים, בין היתר, על נתוני החשבון, נתוני הלקוח והסיכוי לכשל.
- **מערכות ממוכנות** - מערכות הקבוצה מאפשרות מעקב שוטף אחרי פעילות הלקוחות, במכלול רחב ובמגוון חתכים: רמות ותמהיל פעילות, ניצול מסגרות אשראי, רמת ביטחונות ומידע עדכני על מצבו הכספי של הלקוח. מנגנון זה משמש, בין היתר, את הסניפים ואת המטה ומאפשר להעניק ללקוחות את מיטב השירות ברמה גבוהה של מקצוענות ומיומנות.
- אחת מהמערכות הממוכנות המיושמות בבנק הינה **מערכת ממוכנת של בקשות אשראי** אשר משפרת ומייעלת את הליך קבלת ההחלטות והבקרה עליו.
- בנוסף בוחן הבנק באופן תדיר את עמידתו בהוראות הרגולטוריות בכל הקשור **במגבלות הריכוזיות**: לווה וקבוצת לווים או חשיפה לענפי משק, באמצעות מערכת חשיפות אשראי.
- לבנק **מערכת לתיעוד המסמכים המשפטיים** היוצרים את השעבודים על הנכסים שניתנו כביטחון בתיקי הלקוחות ומערכת המנהלת מעקב אחר שווים של נכסים אלה. מערכות הביטחונות מבטיחות את זמינות הנתונים הנדרשים לניהול סיכוני אשראי לכל גופי הבקרה השונים בסניפים ובמטה.
- הנהלת הבנק ממשיכה לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הדיווח והבקרה הדרושים לה, לשם קבלת תמונת מצב עדכנית בכל הקשור למאפייני הסיכון השונים, הקיימים בסביבתם העסקית של מקבלי האשראי. לשם כך היא נעזרת, בין היתר, באגף אשראי, במחלקה לניהול סיכונים ובמחלקת מידע ניהולי.

פיקוח ובקרה

- הבנק מפקח על חביות הלקוחות ועל שווי הביטחונות שניתנו להבטחתן באמצעות מערכת האובליגו, המאפשרת מעקב יומי שוטף. מבוצע מעקב בתדירות יומית אחר חוסרי ביטחונות ברמת הלקוח הבודד:
- איתור אובליגנטים עם חוסרי ביטחונות על ידי סניפי הבנק והמטה.
- עבודת פיקוח ובקרה על אובליגנטים עם חוסר ביטחונות בסכומים מהותיים.

דיווח על החשיפה לסיכוני אשראי

- ההנהלה ודירקטוריון הבנק וועדותיו מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכוני אשראי בחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה, ביניהם דיווחים על החשיפה לסיכוני אשראי במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני.
- ניהול החשיפה לסיכוני האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף במסגרת בחינת כלל הסיכונים על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון וההנהלה וכן על ידי דרגי הביניים.
- במסמך הסיכונים נסקרת התפתחות תיק האשראי ומדווחים, בין היתר, הערכת סיכון האשראי לפי ענפי משק וחתכים שונים, עמידה במגבלות רגולטוריות ובמגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון וההנהלה, בחינת יתרת החובות הבעייתיים ויתרות הפרשה להפסדי אשראי.
- במסגרת המסמך בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון בתחום התממשות סיכוני אשראי על כלל התיק המשלבים סיכונים נוספים בו זמנית. תרחיש קיצון זה משמש לבחינת הנאותות ההוגית.
- מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת אשראי וסיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)

31 בדצמבר 2025				
יתרות נטו	הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	אחרים	בעייתיים לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר במיליוני ש"ח	יתרות ברוטו
9,640.2	125.6	9,715.9	49.9	חובות, למעט איגרות חוב
2,559.8		2,559.8		איגרות חוב
2,703.5	4.6	2,708.1		חשיפות חוץ מאזניות
14,903.5	130.2	14,983.8	49.9	סך הכל
31 בדצמבר 2024				
יתרות נטו	הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	אחרים	בעייתיים לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר במיליוני ש"ח	יתרות ברוטו
10,097.9	100.3	10,171.4	26.8	חובות, למעט איגרות חוב
2,248.0		2,248.0		איגרות חוב
2,562.9	4.4	2,567.3		חשיפות חוץ מאזניות
14,908.8	104.7	14,986.7	26.8	סך הכל

שינויים ביתרת החובות הלא צוברים וביתרת החובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים, ראו פרק סקירת הסיכונים, סיכון אשראי, איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי, תנועה בחובות שאינם צוברים הכנסות ריבית, בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2025.

גילוי נוסף בנוגע לאיכות האשראי של חשיפות האשראי

זיהוי וסיווג חובות לא צוברים

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות לצורך אבחנה ביו חובות בסיווג בעייתי לרבות חובות לא צוברים לבין חובות תקינים. בהתאם לנהלים אלו, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או לא צובר. חוב מסווג כחוב לא צובר כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי (expected) שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. חובות (לרבות איגרות חוב) נמצאים בפיגור כאשר הקרן או הריבית בגינם לא שולמו לאחר שהגיע המועד לפירעונם. בנוסף, חשבונות חח"ד או עו"ש מדווחים כחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, כאשר החשבון נותר ברציפות בחריגה ממסגרת האשראי המאושרת למשך 30 ימים או יותר או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה של 180 ימים.

לצורך סיווג וטיפול באשראי בעייתי, הבנק מבחין בין:

- אשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית מעל 1 מיליון ש"ח

קבלת החלטה בדבר סיווג החוב וההפרשה הנדרשת מבוססת, בין היתר, על מצב הפיגור של החוב, הערכת מצבו הפיננסי וכושר הפירעון של הלווה, הערכת מקור ההחזר הראשוני של החוב, קיום ומצב הביטחונות, מצבם הפיננסי של ערבים, אם קיימים, ומחויבותם לתמוך בחוב ויכולת הלווה להשיג מימון מצד ג'.

בכל מקרה, חוב מסחרי כאמור, מסווג כחוב לא צובר כאשר הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב גם מובטח היטב וגם נמצא בהליכי גבייה, או שינויים בתנאים של חובות לווים בקשיים פיננסיים, החל ממועד הסיווג כחוב לא צובר, החוב יטופל כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית (חוב כאמור ייקרא "חוב לא צובר").

- אשראי לאנשים פרטיים ואשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית נמוכה מ- 1 מיליון ש"ח

קבלת החלטה בדבר סיווג החוב מבוססת על מצב הפיגור של החוב. לצורך כך, הבנק עוקב אחר מצב ימי הפיגור אשר נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. חובות אלה, אשר מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, מסווגים כחובות בסיווג נחות כאשר הבנק אינו מפסיק את צבירת הכנסות הריבית. חובות נחותים בפיגור של 150 ימים ומעלה, נחשבים כחוב שאינו צובר ובנוסף חלים עליהם כללי המחיקה החשבונאית.

ההבדלים בהגדרת אופן הטיפול של פיגור וכשל למטרות חשבונאיות ומטרות פיקוחיות

חוב מוגדר "בפיגור" למטרות חשבונאיות לאחר 30 ימי פיגור, זאת בעוד שלמטרות פיקוחיות חובות בפיגור יוכלו לקבל ביטוי על ידי החלת משקל סיכון מוגבר רק לאחר 90 ימי פיגור ו/או כאשר החוב מסווג כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית.

הפרשה להפסדי אשראי

במסגרת תהליך קביעת ההפרשה להפסדי אשראי מתייחס הבנק למכלול רחב של נתונים, שחלקם פנימיים לבנק, וחלקם כולל, בין היתר, אינדיקטורים מאקרו כלכליים. לעניין האינדיקטורים המאקרו כלכליים, התבסס הבנק, בהנחותיו ליום 31 בדצמבר 2025, על תחזיות כלכליות. הבנק נוקט בשיטה של שקלול תחזיות מחמירות ותחזיות ריאליות. יש לציין כי ערכי המאקרו כאמור, הינם חלק מסט רחב של פרמטרים, אומדנים והערכות סובייקטיביות המשמשים בתהליך קביעת ההפרשה להפסדי אשראי, ושינויים באומדנים וההערכות הסובייקטיביות עלולים להטות את יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, במידה רבה.

בעקבות פרוץ המלחמה, בוצע בשיתוף עם הגורמים העסקיים והמחלקה לניהול סיכונים, תהליך מיפוי ראשוני של ענפי הפעילות השונים, העלולים להיות מושפעים מהמציאות הביטחונית, במטרה לאתר לקוחות אשר עלולים להיפגע מהמצב באופן שישיפע על חוסנם הפיננסי ויכולת ההחזר שלהם. התגבשה רשימת מעקב דינמית הכוללת לווים שפעילותם ואינתותם הפיננסית עלולה להיות מושפעת מהמצב. רשימה זו נדונה מעת לעת וכוללת חובות כאמור, עליהם הושתה הפרשה איכותית נוספת מחשש להפסדי אשראי צפויים. יצוין, כי לאחרונה, לאור חזרה לפעילות, הרשימה כאמור הצטמצמה באופן מהותי.

בנוסף, לצורך בחינת רגישות ההפרשה להפסדי אשראי להנחות ולהערכות שונות מאלה שצוינו בתחזית הכלכלית כאמור, ושימשו בקביעת ההפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2025, בחן הבנק תרחישים נוספים, תרחיש פסימי ותרחיש אופטימי. הנחות העבודה של הבנק במסגרת התרחיש הפסימי הינן של התמשכות מצב הלחימה, שיעורי צמיחה נמוכים בתוצר ובצריכה הפרטית. בנוסף, החריף הבנק את תחזית מגמת העלייה בשיעור האבטלה בארבעת הרבעונים העוקבים. במסגרת התרחיש האופטימי בוצעו הקלות שונות בהנחות העבודה ביחס לפרמטרים האמורים. במסגרת ניתוחי הרגישות כאמור, שתוצאותיהם מתבססות על הערכות סובייקטיביות, עלה כי חישוב ההפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2025 על בסיס התחזית הפסימית היה מביא לגידול של עד כ-3 מיליון ש"ח ואילו חישוב ההפרשה הקבוצתית על בסיס תחזית אופטימית היה מביא לקיטון של כ-1.5 מיליון ש"ח בהפרשה הקבוצתית. יודגש, כי התרחיש הפסימי אינו מהווה תרחיש קיצון.

ההוצאה להפסדי אשראי תלויה במגוון רחב של גורמים אשר קיימת לגביהם אי ודאות, כאשר מחד, קצב התאוששות איטי יותר של המשק עלול להביא להפרשה גבוהה יותר, ומנגד, קיומם של גורמים ממתנים, כגון קצב התאוששות מהיר יותר של המשק וגורמים פנימיים בבנק, כדוגמת איכות תהליך חיתום האשראי, איכות הביטחונות ומנגנוני הבקרה, עשויים להביא לקיטון ברמת ההוצאה.

אמידת ההפרשה להפסדי אשראי דורשת מהנהלה שימוש באומדנים והערכות, המתבססים בדרך כלל על תחזיות כלכליות, הערכות לגבי ההתפתחויות בשווקים ואמידת השפעותיהן על סיכון האשראי ועל התממשות הפסדי אשראי בעתיד. הערכות הבנק בנושא ההפרשות להפסדי אשראי הינן מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968, המבוסס, בין היתר, על מידע, פרסומים של צדדים שלישיים ואומדנים המצויים בידי הבנק למועד פרסום הדוחות הכספיים. השימוש באומדנים ובהערכות מצריך הפעלת שיקול דעת אשר הנהלת הבנק מאמינה, כי הינם סבירים בעת פרסום הדוחות הכספיים. עם זאת, ומטבע הדברים, הפסדי האשראי בפועל, כפי שיתהוו בעתיד מתיק האשראי הקיים, עשויים להיות שונים מהותית מההערכות שנוקטו.

ירידת ניירות ערך

הבנק בוחן בכל תקופת דיווח את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי בניירות ערך המסווגים לתיק המוחזק לפדיון ולתיק הזמין למכירה. הבחינה כוללת מספר שלבים וקריטריונים בהתאם למדיניות שנקבעה על ידי הבנק. עבור ניירות ערך המוחזקים בתיק לפדיון, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטת PD/LGD. בגין איגרות חוב זמינות למכירה, כאשר השווי ההוגן נמוך מהעלות המופחתת, הבנק בוחן האם הירידה בשווי הוגן נובעת

מהפסדי אשראי או גורמים אחרים. במקרה שירידת הערך נובעת מהפסדי אשראי, הבנק מחשב את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים באופן פרטני, לפי שיטת תזרים מזומנים מהוון, שבאמצעותה הבנק משווה את ערכם הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, לבסיס העלות המופחתת של נייר הערך. בנוסף, הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו שבו היתרה או חלק ממנה מוערכת כלא ניתנת לגבייה. לפירוט נוסף ראו באור 1 בדוח הכספיים.

מידע נוסף על סיכון אשראי

סביבת הריבית שעודנה גבוהה, לצד סביבת האינפלציה שהתמתנה מעט, מגדילה את הוצאות המימון של משקי הבית והלווים העסקיים, מייקרת את ההוצאות השוטפות ועלולה להכביד על מצבם הפיננסי של לוויים, בהם לקוחות הבנק.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (במיליוני ש"ח)

פעילות לזוים
בישראל

ליום 31 בדצמבר 2025

חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)

סיכון אשראי כולל (1)

הפסדי אשראי (4)

* מזה:

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	* מזה:			סך הכל*	בעייתי (6)	דירוג ביצוע אשראי (5)	סך הכל	ציבור-מסחרי
			לא צובר	בעייתי (6)	חובות (2)					
0.3		(0.1)			21.1	22.6	0.0	22.6	22.6	חקלאות
						0.1		0.1	0.1	כריה וחציבה
1.5		0.2		6.9	62.7	69.6	6.8	62.8	69.6	תעשייה
3.6	(0.8)	(2.5)	0.9	1.0	191.3	305.8	1.0	303.9	305.8	בניה ונדל"ן - בינוי
3.1		(0.3)			121.3	124.9		124.9	124.9	בניה ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1.3		1.1		2.0	26.0	32.2	2.0	30.1	32.1	אספקת חשמל ומים
25.9		18.6	22.8	23.1	262.5	289.1	23.2	260.0	289.5	מסחר
					1.6	3.9		3.1	3.9	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
0.3		(0.1)	0.1	0.1	43.0	63.9	0.1	63.7	63.8	תחבורה ואחסנה
0.1					6.9	18.5		18.5	18.5	מידע ותקשורת
					84.9	88.1		88.0	88.1	שירותים פיננסיים
1.5	(0.9)	(0.2)	0.3	0.4	90.5	129.0	0.4	117.0	129.0	שירותים עסקיים אחרים
1.4		(0.3)			122.0	142.6		141.2	142.6	שירותים ציבוריים וקהילתיים
39.0	(1.7)	16.4	24.1	33.5	1,033.8	1,290.3	33.5	1,235.9	1,290.5	סך הכל מסחרי
91.2	7.1	14.5	23.9	72.8	5,638.2	8,002.6	72.8	7,650.0	8,002.6	אנשים פרטיים
130.2	5.4	30.9	48.0	106.3	6,672.0	9,292.9	106.3	8,885.9	9,293.1	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
					1,837.2	1,837.1		1,993.0	1,993.0	בנקים בישראל
					726.1	727.3		3,135.0	3,135.0	ממשלת ישראל
130.2	5.4	30.9	48.0	106.3	9,235.3	11,857.3	106.3	14,013.9	14,421.1	סך הכל פעילות בישראל

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 9,235.3 מיליוני ש"ח, 2,559.8 מיליוני ש"ח, 2.1 מיליוני ש"ח ו- 2,623.9.1 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

פעילות לווים בישראל									
ליום 31 בדצמבר 2024									
סיכון אשראי כולל (1)			חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)						
ציבור-מסחרי	סך הכל	דירוג ביצוע אשראי (5)	בעייתי (6)	סך הכל*	* מזה:			הפסדי אשראי (4)	
					חובות (2)	בעייתי (6)	לא צובר	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו
חקלאות	23.7	23.7	0.2	23.7	22.3	0.2		(0.3)	0.2
כריה וחציבה	0.1	0.1		0.1					
תעשייה	124.1	115.0		124.1	115.4			(0.6)	1.3
בניה ונדל"ן - בינוי	390.1	387.2	2.9	390.1	258.0	2.6	2.9	(0.7)	5.1
בניה ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	129.4	113.3		129.4	125.7			0.5	3.4
אספקת חשמל ומים	33.7	31.5		33.7	28.1			(0.3)	0.4
מסחר	294.1	262.7	25.1	294.0	267.6	0.1	25.1	(0.4)	7.4
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל	4.0	4.0		4.0	1.4			(0.1)	
תחבורה ואחסנה	62.8	57.7	0.1	62.8	44.4	0.1	0.1	(0.2)	0.4
מידע ותקשורת	14.9	14.9		14.9	2.4				0.1
שירותים פיננסיים	82.3	82.1		82.3	78.3			(0.1)	
שירותים עסקיים אחרים	103.7	103.1	0.3	103.5	76.5	0.2	0.3	(1.1)	0.9
שירותים ציבוריים וקהילתיים	147.8	147.1		147.8	129.4			(1.1)	1.7
סך הכל מסחרי	1,410.7	1,342.4	28.6	1,410.4	1,149.5	3.0	28.6	(3.4)	20.9
אנשים פרטיים	7,546.4	7,272.2	63.6	7,546.4	5,323.7	22.0	63.6	9.7	83.8
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	8,957.1	8,614.6	92.2	8,956.8	6,473.2	25.0	92.2	6.3	104.7
בנקים בישראל	1,790.8	1,790.8		1,682.1	1,682.1				
ממשלת ישראל	2,853.7	2,853.7		707.6	706.4				
סך הכל פעילות בישראל	13,601.6	13,259.1	92.2	11,346.5	8,861.7	25.0	92.2	6.3	104.7

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 8,928.7 מיליוני ש"ח, 1,044.2 מיליוני ש"ח, 5.2 מיליוני ש"ח ו- 2,400.2 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

חשיפות לפי יתרת תקופה חוזית לפרעון

ליום 31 בדצמבר 2025						
תקופה ממוצעת לפרעון	סה"כ חשיפת אשראי	מעל 15 שנים	מעל חמש שנים עד 15 שנה	משנה עד חמש שנים	עד שנה	
במיליוני ש"ח						
1.7	1,114.9	1.1	141.1	380.3	592.4	חשיפת אשראי מאזנית: מסחרי
2.4	6,729.7	0.1	1,214.7	3,053.3	2,461.6	אנשים פרטיים - אחר
3.1	1.8			1.6	0.2	נכסים בגין מכשירים נגזרים
2.3	7,846.4	1.2	1,355.8	3,435.2	3,054.2	סך הכל ציבור
2.3	5,638.9		1,019.6	1,937.4	2,681.9	בנקים וממשלות
2.3	13,485.3	1.2	2,375.4	5,372.6	5,736.1	סה"כ חשיפת אשראי מאזנית
4.2	3,013.1		1,020.3	1,524.0	468.8	מזה: איגרות חוב
1.1	2,704.0					סה"כ חשיפת אשראי חוץ מאזנית

ליום 31 בדצמבר 2024						
תקופה ממוצעת לפרעון	סה"כ חשיפת אשראי	מעל 15 שנים	מעל חמש שנים עד 15 שנה	משנה עד חמש שנים	עד שנה	
במיליוני ש"ח						
1.5	1,256.9	0.4	143.8	415.8	696.9	חשיפת אשראי מאזנית: מסחרי
2.3	6,397.0	0.3	1,094.3	2,951.0	2,351.4	אנשים פרטיים - אחר
5.2	3.6		2.1	1.4	0.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
2.2	7,657.5	0.7	1,240.2	3,368.2	3,048.4	סך הכל ציבור
2.8	5,187.6		1,221.9	2,865.3	1,100.4	בנקים וממשלות
2.4	12,845.1	0.7	2,462.1	6,233.5	4,1480.8	סה"כ חשיפת אשראי מאזנית
4.3	2,704.6		1,222.6	1,223.0	259.0	מזה: איגרות חוב
0.9	2,665.0			258.0	2,407.0	סה"כ חשיפת אשראי חוץ מאזנית

חשיפה למדינות זרות

נכון ל- 31.12.25 אין לבנק חשיפה למדינות זרות.

מידע נוסף בנוגע לאיכות האשראי

למידע בדבר תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי, ראה באור 13, סעיף ב ובאור 25, סעיף א. בדוחות הכספיים לשנת 2025. למידע בדבר ניתוח גיול (פיגור) של חשיפת אשראי בפיגור ראה באור 25, סעיף ב. בדוחות הכספיים לשנת 2024. לפירוט חשיפות אשראי ללווים בקשיים פיננסיים שעבר שינוי בתנאים ראה באור 25, סעיף ב.ג. בדוחות הכספיים לשנת 2025.

סיכון ריכוזיות

סיכון ריכוזיות האשראי נובע מהעדר פיזור בתיק האשראי. הסיכון יכול לבוא לידי ביטוי בהיקף גבוה של אשראי שניתן ללווה בודד או לקבוצת לוויים או באשראי גבוה שניתן לענף מסוים. הבנק בוחן את ריכוזיות האשראי שלו על פי התפלגות סיכון האשראי בבנק ובקבוצה כפי שבאה לידי ביטוי בטבלת ענפי משק וכן באשראי ללווים גדולים ולקבוצות לוויים ועל פי מאפייני אשראי שונים נוספים, כגון סוגי פעילות: שוק ההון, חברות אחזקה ועוד. על מנת להפחית את הסיכון משתמש הבנק במגבלות פנימיות המושתות על הענפים, הלווים הבודדים וקבוצות הלווים ועל יתר מאפייני האשראי כאמור לעיל וכן במגבלת של גובה "מדד הרפינדל" בהשוואה למערכת.

שיטות להפחתת סיכון אשראי - סקירה

מדיניות ותהליכים לקיזוז מאזני וחוזי מאזני - לצרכי הלימות הון הבנק מבצע קיזוזים של נגזרים וכן קיזוז של ביטחונות CSA שהתקבלו או הופקדו במסגרת פעילות בנגזרים כאמור. לפירוט בנושא זה ראו פרק "סיכון אשראי צד נגדי". פרט לאמור, הבנק אינו עושה קיזוז מאזני או חוזי מאזני נוסף של יתרות מאזניות או חוזי-מאזניות.

מדיניות ניהול מערך הביטחונות הכללי

לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כביטחונות לאשראי, אופן השעבוד שלהם ושיעורי ההישענות על כל סוג וסוג של ביטחון. עיקרי המדיניות נדונים ומאושרים אחת לשנה בהנהלת ובדירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים. במסגרת המדיניות נקבעו עקרונות וכללים להערכת שוויין של הבטוחות לפי סוג הבטוחה ואופי האשראי אותו היא מבטיחה, עקרונות המתחשבים גם במשתנים ואינדיקטורים כלכליים שונים. נקבעו נהלים לאופן הטיפול בבטוחות ולמעקב אחר השינויים בהן ובשוויין, וכן מערכי בקרה בתחום ניהול ותפעול מערך הביטחונות.

סוגי הביטחונות העיקריים עליהם נשען הבנק הינם: פיקדונות, ניירות ערך, כלי רכב וצידוד, המחאות עתידיות, שעבודים שוטפים, שעבודי נדל"ן, ערבויות בנקאיות ומסמכי יצוא.

הבנק שואף לקבל מלקוחותיו מגוון ביטחונות, כדי לא להתבסס על סוג ביטחון ספציפי.

מדיניות ההישענות על ביטחונות היא שמרנית ומתבססת על השווי ההוגן העדכני של הביטחון, על נזילותם ועל מהירות מימוש הביטחונות בעת הצורך. בקביעת מדיניות ההישענות על ביטחונות מתבסס הבנק על ניסיון העבר.

לבנק מערכת לתיעוד המסמכים המשפטיים היוצרים את השעבודים על הנכסים שניתנו כביטחון בתיקי הלקוחות ומערכת המנהלת מעקב אחר שוויים של נכסים אלה. מערכות הביטחונות מבטיחות את זמינות הנתונים הנדרשים לניהול סיכונים אשראי לכל גופי הבקרה השונים בסניפים ובמטה.

למקרים בהם מעניק הבנק אשראי ללא בטוחות, נקבעו במדיניות האשראי תבחינים המתייחסים לחוסנו הפיננסי וכושר ההחזר של הלווה או הערב.

הפחתת ביטחונות כשירים ע"פ הוראות ניהול בנקאי תקין 203

השימוש בביטחונות כמפחיתי סיכון מתבצע על פי הוראות ניהול בנקאי תקין 203 "מדידה והלימות הון" באמצעות הגישה המקיפה (Comprehensive approach) לשימוש בביטחונות. גישה זו מתירה קיזוז מלא של ביטחונות כנגד החשיפה, ע"י הפחתה אפקטיבית של סכום החשיפה בערך המיוחס לביטחון (מקדמי ביטחון, haircuts).

מתוך סוגי הביטחונות עליהם נשען הבנק כאמור, הביטחונות הכשירים המשמשים להפחתת סיכון הינם: מזומנים ופיקדונות, ניירות ערך וערבויות, העומדים בתנאי ההוראה.

בבנק קיימת מערכת המחשבת את נכסי הסיכון עבור סיכונים אשראי על פי הוראות באזל וכן מערכת בלתי תלויה המבצעת בקרות על הביטחונות.

המערכת מחשבת את נכסי הסיכון לפי מקדמי ההמרה לאשראי ומשקל הסיכון המיוחס לצד נגדי וכן את ערך הביטחון שנתקבל לפי המקדמים להמרה הקבועים בהוראה.
 כאשר החשיפה והביטחון מוחזקים במטבעות שונים, מבוצעת התאמה של סכום הביטחון, כדי להביא בחשבון אפשרות של תנודות עתידיות בשערי החליפין.
 ההתאמה מבוצעת באמצעות מקדמי הביטחון הפיקוחיים המופיעים בהוראת ניהול בנקאי תקן 203, סעיף 151.
 בוצעה סקירה משפטית בקשר עם מסמכי הבטחונות ונמצא כי הן עומדות בדרישות ההוראה והוכרו ככשירות. סוגי הערבויות בבנק כוללים ערבויות של בנקים וערבויות מדינה.
 להפחתת הריכוזיות, הבנק פועל לפי מדיניות המגבילה את החשיפה הן ברמת הלווה והן ברמת הבנק.

שיטות להפחתת סיכון אשראי (סקירה CR3)

		מובטחים				לא מובטחים			
על ידי נגזרי אשראי		על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי בטחון		מזה: סך הכל		ליום 31 בדצמבר 2025	
מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	סך הכל יתרה מאזנית	
		138.8	375.9	138.8	375.9	9,264.3		9,264.3	חובות, למעט איגרות חוב
						2,559.8		2,559.8	איגרות חוב
		138.8	375.9	138.8	375.9	11,824.1		11,824.1	סך הכל
		0.2	0.3	0.2	0.3	49.6		49.6	מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר

		מובטחים				לא מובטחים			
על ידי נגזרי אשראי		על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי בטחון		מזה: סך הכל		ליום 31 בדצמבר 2024	
מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	סך הכל יתרה מאזנית	
		144.9	375.9	144.9	375.9	9,721.9		9,721.9	חובות, למעט איגרות חוב
						2,248.0		2,248.0	איגרות חוב
		144.9	375.9	144.9	375.9	11,969.9		11,969.9	סך הכל
		0.2	0.3	0.2	0.3	26.5		26.5	מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר

השימוש בחברות דירוגי אשראי חיצוניים בגישה הסטנדרטית לסיכון אשראי

הבנק עושה שימוש בדירוגי בחברת דירוג אשראי חיצונית (S&P Standard & Poors (ECAI). סוגי החשיפות לגביהן נעשה שימוש בדירוגי החברה, הינם: איגרות חוב בנוסטרו, ריבונות ובנקים. המידע מתקבל באופן ממוכן מחברת הדירוג S&P ומומר לנכסי סיכון בהתאם למיפוי הסטנדרטי (standard mapping) אשר מפורסם על ידי הפיקוח על הבנקים. בנוסף נעשה שימוש בדירוגי אשראי עבור בדיקת כשירות הבטחונות בהתאם להוראות נב"ת 203 סעיף 145.

הגישה הסטנדרטית - חשיפה לסיכון אשראי והשפעות הפחתת סיכון אשראי (CR4)

RWA וצפיפות RWA		חשיפות אחרי CCF ו-CRM		חשיפות לפני CCF ו-CRM		31 בדצמבר 2025
צפיפות RWA	RWA	סכום חוץ-מאזני	סכום מאזני	סכום חוץ-מאזני	סכום מאזני	
0.6%	21.6	0.6	3,664.3	1.2	3,664.3	סוגי הנכסים
49.9%	18.8	0.1	37.5	0.1	37.5	ריבונות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
48.2%	988.4	5.4	2,043.5	10.8	2,043.6	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
100.0%	830.7	105.3	725.4	290.0	749.7	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))
75.0%	4,476.4	415.7	5,552.8	2,373.8	5,632.8	תאגידים חשיפות קמעונאיות ליחידים
75.0%	27.0	4.6	31.4	29.0	34.3	הלוואות לעסקים קטנים
100.0%	105.9	0.4	105.5	1.3	105.5	בביטחון נדל"ן מסחרי
132.9%	45.7	-	34.4	-	35.1	הלוואות בפיגור
122.7%	70.3	-	156.2	-	156.2	נכסים אחרים
	6,584.8	532.1	12,351.0	2,706.2	12,459.0	סך הכל

RWA וצפיפות RWA		חשיפות אחרי CCF ו-CRM		חשיפות לפני CCF ו-CRM		31 בדצמבר 2024
צפיפות RWA	RWA	סכום חוץ-מאזני	סכום מאזני	סכום חוץ-מאזני	סכום מאזני	
0.5%	21.7	0.6	4,195.8	1.2	4,195.8	סוגי הנכסים
49.9%	16.4	0.1	32.8	0.1	32.8	ריבונות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
48.2%	886.3	5.3	1,834.6	10.5	1,834.6	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
100.0%	957.5	109.0	848.6	290.2	906.1	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))
75.0%	4,190.3	361.2	5,225.8	2,232.5	5,312.9	תאגידים חשיפות קמעונאיות ליחידים
75.0%	28.9	4.8	33.6	31.6	36.7	הלוואות לעסקים קטנים
100.0%	106.8	0.3	106.4	1.3	106.5	בביטחון נדל"ן מסחרי
139.9%	37.4	-	26.7	-	27.1	הלוואות בפיגור
107.3%	71.3	-	176.5	-	176.5	נכסים אחרים
	6,316.5	481.3	12,480.8	2,567.3	12,629.0	סך הכל

הגישה הסטנדרטית - חשיפות לאחר הפחתת בטחונות (CRM) לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון (CR5)

סוגי נכסים ל- 31 בדצמבר 2025	0%	10%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	סה"כ סכום חשיפות אשראי (אחרי CCF ואחרי (CRM)
ריבוניות ובנקים מרכזיים	3,557.1		107.8							3,664.9
יישיות סקטור ציבורי (PSE)				37.6						37.6
תאגידים בנקאיים			120.1		1,928.8					2,048.9
תאגידים חשיפות קמעונאיות ליחידים					5,968.5		830.7			830.7
הלוואות לעסקים קטנים					36.0					36.0
בביטחון גדל"ן מסחרי							105.9			105.9
הלוואות בפיגור							11.8	22.6		34.4
נכסים אחרים	37.3						70.4		48.5	156.2
סך הכל	3,594.4		227.9		1,966.4	6,004.5	1,018.8	22.6	48.5	12,883.1

סוגי נכסים ל- 31 בדצמבר 2024	0%	10%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	סה"כ סכום חשיפות אשראי (אחרי CCF ואחרי (CRM)
ריבוניות ובנקים מרכזיים	4,087.8		108.6							4,196.4
יישיות סקטור ציבורי (PSE)				32.9						32.9
תאגידים בנקאיים			112.0		1,727.9					1,839.9
תאגידים חשיפות קמעונאיות ליחידים					5,587.0		957.6			957.6
הלוואות לעסקים קטנים					38.4					38.4
בביטחון גדל"ן מסחרי							106.7			106.7
הלוואות בפיגור							5.4	21.3		26.7
נכסים אחרים	58.0						71.3		47.2	176.5
סך הכל	4,145.8		220.6		1,760.8	5,625.4	1,141.0	21.3	47.2	12,962.1

היתרות בגילוי כוללות יתרות חוב מאזניות וחוב מאזניות, למעט השקעות בתאגידים פיננסיים ומיסים נדחים מתחת לסף הניכוי הכפופים למשקל סיכון של 250%.

מידע נוסף על סיכון אשראי סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור)

הבנק מעמיד אשראי צרכני למגוון משקי בית המורכבים בעיקרם מאוכלוסיות יעד המאופיינות ברמת סיכון נמוכה מהממוצע, חלקם ממערכת החינוך. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים משקפת את תיאבון הסיכון של הבנק וכוונותיו לגבי רמות הסיכון אשר ברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל.

להלן התפלגות סיכון אשראי לאנשים פרטיים:

השינוי באחוזים	31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	
	במיליוני ש"ח		
7.1	1,167.0	1,250.4	יתרות עובר ושב ויתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי הלוואות אחרות
5.6	4,156.7	4,387.8	סך כל סיכון האשראי המאזני מסגרת עו"ש לא מנוצלת
5.9	5,323.7	5,638.2	מסגרות כרטיסי אשראי לא מנוצלות
3.0	962.4	991.6	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר
9.5	1,157.6	1,267.0	סך כל סיכון האשראי החוץ מאזני
3.0	102.7	105.8	סך הכל סיכון האשראי הכולל
6.4	2,222.7	2,364.4	ממוצע היקף האשראי, כולל משיכות יתר בעו"ש, כרטיסי אשראי והלוואות
6.0	7,546.4	8,002.6	
0.8	4,933.1	4,972.5	

להלן התפלגות סיכון האשראי מסך החובות לאנשים פרטיים:

השינוי באחוזים	31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	
	במיליוני ש"ח		
8.6	22.0	23.9	סיכון אשראי לא צובר
17.5	41.6	48.9	סיכון אשראי בעייתי צובר ריבית
5.8	5,260.1	5,565.4	סיכון אשראי לא בעייתי
5.9	5,323.7	5,638.2	סך כל סיכון אשראי
(5.9)	1.7	1.6	מזה: חובות צוברים בפיגור של 90 ימים או יותר
5.3	14.7	15.5	יתרת ארגוני החוב שבהסדר מתוך האשראי הבעייתי
	0.18%	0.26%	שיעור ההוצאה להפסדי אשראי מסך האשראי

לפרוט נוסף ראה פרק סיכון אשראי בסקירת סיכונים בדוח הנהלה והדירקטוריון ל- 31.12.25.

סיכונים בענף הבינוי והנדל"ן

הבנק נוקט במדיניות אשראי מידתית שאושרה על ידי הדירקטוריון, נבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ בתחום הנדל"ן, שינויים ברגולציה (כגון: הוראות המפקח על הבנקים והחלטות/תכניות ממשלה) וכיו"ב. מדיניות זו באה לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, קביעת מגבלות שונות, ביצוע ניתוחי רגישות בליווי פרויקטים לבניה ובחינת שיעור ההון העצמי ודרישה למכירות והשכרות מוקדמות וזאת על מנת לצמצם כל הניתן את הסיכונים. בנוסף, הבנק אימץ מדיניות פרטנית ביחס לתחומי הפעילות השונים בתחום הבינוי והנדל"ן, ובהם ליווי בניה למגורים, מימון קרקעות וכן אשראי למימון נדל"ן מניב ביעוד למשרדים, מסחר ותעשייה.

בקשות חדשות למימון נדל"ן בבנק מאופיינות בבחינת פרמטרים שונים, בין היתר, מיקום הנכס, פיזור גאוגרפי, ייעודו (מגורים/משרדים/מסחר/ תעשייה) וסוג העסקה. כמו כן, נבחנת רמת הסיכון הנגזרת בכל מימון בהתייחס לשיעור המימון, תקופת המימון, איכות הלווה ואיתנותו. בהתאם לאמור לעיל וכן פרמטרים נוספים, נקבעת רמת התמחור ורווחיות התיק. מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, הבנק מקיים דיון תקופתי בכל תיקי האשראי בענף הבינוי והנדל"ן, בוחן את מצב הפרויקטים וכן את רמת הסיכון בכל פרויקט ופועל לצמצום חשיפות ככל האפשר. ככלל, בחינת הפרוייקטים מתבצעת על בסיס חודשי ועל פי דוחות ביצוע, המתקבלים מאת המפקח על הפרויקט, כאשר הסיכונים הנבחנים הם, הן ברמת סיכון השוק והן ברמת סיכון הביצוע. הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש.

בבנק קיימים מספר כלים לאיתור חובות בעייתיים, כדלהלן: מבחן קיום מקור ההחזר הראשוני, מערכות לאיתור מוקדם וטיפול בחובות בעייתיים וחובות לפיגור, מערכת דירוג ואיתור לקוחות בהם מתגלים תסמינים שליליים ושייכות לרשימת לקוחות במעקב. בנוסף, מבוצעות בדיקות שוטפות לאיתור חובות בעייתיים, או לקוחות עם סימנים שליליים המעידים על ההסתברות להפיכתם לבעייתיים, הן בקו הראשון והן בקו השני. כמו כן, בקו השני מבוצעות בדיקות מדגמיות של לווים, לצורך איתור לקוחות בעייתיים בשלב מוקדם, אשר לא זוהו במהלך העבודה השוטפת על ידי קו ההגנה הראשון, וכן מבוצעת הערכה ומתן חוות דעת כתובה, ללא תלות בגורמים המאשרים חשיפות אשראי, של סיכון האשראי בחשיפות אשראי מהותיות.

ההפרשה להפסדי אשראי מחושבת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים ונקבעת גם עבור ענף הבינוי והנדל"ן, על פי מאפייניו. יצוין, כי בנוסף למדידה כמותית זו, בוחן הבנק מדי רבעון, באופן סובייקטיבי, את הצורך בהגדלה נוספת של מקדמי ההפרשה לענף הבינוי והנדל"ן, בהתחשב בהתפתחויות בסביבה העסקית ואינדיקציות נוספות, הרלוונטיות לרמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי ובמידת הצורך, מגדיל את מקדמי ההפרשה הקבוצתית. בחינה נוספת מבוצעת גם עבור לווים ספציפיים ובמידת הצורך, נרשמת גם הפרשה פרטנית.

נוכח העליה ברמת הסיכון בתחום הנדל"ן, הבנק החליט לשמר את תוספת ההפרשה בענף הפעילות בנדל"ן, בהתאם לקריטריונים שנקבעו.

הבנק מבצע מעקב שוטף אחר כלל הפרוייקטים הממומנים בבנק, ומקיים קשר שוטף עם כלל היזמים.

להלן נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל:

31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	
		במיליוני ש"ח
		סיכון אשראי כולל(1)
147.6	146.8	נדל"ן שבנייתו לא הושלמה
54.6	38.6	מזה: קרקע גולמית
93.0	108.2	נדל"ן בתהליכי בניה
-	198.5	נדל"ן שבנייתו הושלמה
371.9	85.4	אחר(2)
519.5	430.7	סך הכל

(1) מזה: אשראי המובטח בנדל"ן למגורים בסך של 108.2 מיליוני ש"ח (42.2 מיליוני ש"ח מאזני ו-66.0 מיליוני ש"ח חוץ מאזני) ב-31.12.24 - 93.0 מיליוני ש"ח (28.9 מיליוני ש"ח מאזני ו-64.1 מיליוני ש"ח חוץ מאזני).

(2) כולל אשראי ללווים בענף הבינוי והנדל"ן בישראל, להם בטחון שאינו נדל"ן.

להלן התפלגות איכות האשראי בענף הבינוי והנדל"ן בישראל:

שינוי באחוזים	יתרה ליום		
	31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	
	במיליוני ש"ח		
	365.1	311.6	סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי
(14.7)			סיכון אשראי לא בעייתי
	15.9	0.1	סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי
(99.4)			סיכון אשראי לא בעייתי
	0.1		סיכון אשראי בעייתי צובר
(65.4)	2.6	0.9	סיכון אשראי בעייתי לא צובר
(94.6)	18.6	1.0	סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי
(18.5)	383.7	312.6	סך כל סיכון האשראי
	0.1		מזה: חובות צוברים בפיגור של 90 ימים או יותר
(95.0)	2.0	0.1	חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים

להלן מדדי ניתוח איכות אשראי עיקריים בענף הבינוי והנדל"ן בישראל:

31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	
5.80%	4.63%	שיעור יתרת סיכון האשראי לענף הבינוי והנדל"ן מסך סיכון האשראי הכולל לציבור
8.5	6.7	יתרת הפרשה הכוללת להפסדי אשראי (במיליוני ש"ח)
1.64%	1.56%	שיעור יתרת הפרשה הכוללת להפסדי אשראי מסיכון האשראי הכולל
0.56%	0.23%	שיעור האשראי הבעייתי מסיכון האשראי הכולל
3.66%	0.44%	שיעור האשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מסיכון האשראי הכולל

חלק 5 א - סיכון אשראי של צד נגדי

סיכון אשראי של צד נגדי הוא הסיכון שהצד הנגדי לעסקה יכנס לכשל טרם מועד הסילוק הסופי של התשלומים בגין העסקה. הפסד כלכלי ייגרם אם בעת כניסתו של הצד הנגדי למצב של כשל, יהיו עסקאות עמו בעלות ערך כלכלי חיובי לבנק. סיכון אשראי צד נגדי בבנק מתבטא בפעילות בנגזרים מול מוסדות פיננסיים.

בניגוד לחשיפת האשראי, בה החשיפה היא חד צדדית והבנק נושא לבדו בסיכון להפסד, סיכון צד נגדי יוצר סיכון דו-צדדי להפסד וזאת בהתאם להיות ערך העסקה חיובי או שלילי עבור כל אחד מצדדי העסקה. שווי השוק של העסקאות אינו וודאי והוא יכול להשתנות לאורך חיי העסקה בשל שינויים בפרמטרים הרלוונטיים בשוק. החל מיום 1 ביולי 2022 הנתונים המתייחסים לסיכון אשראי צד נגדי מחושבים בהתאם להוראת ניהול בנקאי A203 על פי גישת SA-CCR.

החשיפה למוסדות פיננסיים מושפעת, הן ממצבו הספציפי של כל מוסד ומוסד והן מסיכון המדינה בה הוא פועל. פעילות הבנק מול מוסדות פיננסיים, ובכלל זה קביעת סמכויות וקריטריונים להעמדת מסגרות לפעילות מעוגנת במדיניות ובנהלים של הבנק שאושרו על ידי הדירקטוריון. מוסדות פיננסיים בבנק כוללים בנקים, בנקים להשקעות וחברות ביטוח.

במסגרת מסמך מדיניות האשראי של הבנק קבע דירקטוריון הבנק מדיניות ותיאבון לסיכון ברמת הבנק לפעילות מול בנקים ובתי השקעות, הן ברמת תיאבון הסיכון הכולל והן ברמת החשיפה לצד הנגדי הבודד בחתך סוג החשיפה וטווח העסקה, ותוך התחשבות בהון העצמי של הבנק ומשקל החשיפות בו.

מדיניות האשראי של הבנק, בהתייחס לאופי והיקף החשיפות מול צדדים נגדיים, מתבססת על מספר פרמטרים הנגזרים מחוסנו הפיננסי של הצד הנגדי ובכלל זה: דירוג האשראי שניתן למוסד על ידי חברות הדירוג המובילות בעולם (Fitch, Moody's, S&P), היקף ההון העצמי שלו, רווחיות, מבנה הבעלות, המדינה בה הוא פועל וכדומה.

לצורך כימות ואמידת החשיפה של הצדדים הנגדיים עושה הבנק שימוש במתודולוגיה פנימית המשקללת את הסיכון הגלום בעסקאות על פי מאפייני הסיכון - סוג העסקה ומאפייניה, תקופת העסקה וכדומה.

כחלק מניהול סיכוני הצד הנגדי השוטפים, מבצע הבנק בקרה יומית שוטפת על עמידה במגבלות קווי האשראי שהוקצו לפעילות מול בנקים ובתי השקעות הכוללת בחינה ודיווח שוטפים על שינויים בדירוגי הצדדים הנגדיים להם מוקצים קווי אשראי, וכן שינויים במרווח האשראי בהם הם נסחרים.

קווי האשראי למוסדות בהם, בין היתר, נצפו שינויים משמעותיים בפרמטרים האמורים, נבחנים מחדש במסגרת וועדות האשראי השונות.

בצד זה מבצע הבנק מעקב שוטף וצמוד על סיכון התיק ביחס לבטחונות ולמסגרות הפעילות המאושרות על בסיס מדיניות האשראי שדירקטוריון הבנק קבע.

התיאבון לסיכון המידתי שהוגדר על ידי דירקטוריון הבנק מקבל ביטוי בהתפלגות חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים אשר מרביתה הינה מול מוסדות המדורגים בדירוגים גבוהים.

מדידה והלימות הון - התאמת שווי בגין סיכון אשראי (CVA)

החל מיום 1 בינואר 2025 מיושמת הוראה A208 בנושא הקצאת הון בגין סיכון CVA, אשר קובעת גישה בסיסית BA-CVA המחשבת את הקצאת ההון לכיסוי הסיכון להתאמת שווי בגין סיכון אשראי, ומבוססת בעיקרה על משקלי סיכון כפונקציה של ענף משק ושל איכות האשראי של הצד הנגדי. ליישום ההוראה, לא היתה השפעה מהותית על יחס הלימות ההון של הבנק.

דיווח על החשיפה לסיכונים אשראי צד נגדי

ההנהלה ודירקטוריון הבנק וועדותיו מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכונים אשראי צד נגדי, ובחתיכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה.

מערך הביניים מט"ח ונגזרים בחטיבה לנכסי לקוחות בחברת האם מדווח מגוון דיווחים מיידיים ואחרים על גובה, היקף ואופי החשיפה.

ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי הגישה הפיקוחית (CCR1)

31 בדצמבר 2025	עלות שחלוף	חשיפה פוטנציאלית עתידית	Alpha ששימש לצורך חישוב EAD רגולטורי	EAD לאחר CRM	RWA
שיטת החשיפה הנוכחית הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך (SFT)) (*)	2.1	0.6	1.4	3.8	1.4
סך הכל	2.1	0.6	1.4	3.8	1.4
31 בדצמבר 2024	עלות שחלוף	חשיפה פוטנציאלית עתידית	Alpha ששימש לצורך חישוב EAD רגולטורי	EAD לאחר CRM	RWA
שיטת החשיפה הנוכחית הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך (SFT)) (*)	3.9	1.0	1.4	6.8	1.5
סך הכל	3.9	1.0	1.4	6.8	1.5

הקצאת הון בגין התאמת שערך לסיכון אשראי (CCR2) (CVA)

31 בדצמבר 2025	EAD לאחר CRM	RWA
כל התיקים שמחשבים בגינם CVA לפי גישה סטנדרטית	3.8	2.5
הסה"כ שמחשבים בגינם CVA	3.8	2.5
31 בדצמבר 2024	EAD לאחר CRM	RWA
כל התיקים שמחשבים בגינם CVA לפי גישה סטנדרטית	6.8	0.2
הסה"כ שמחשבים בגינם CVA	6.8	0.2

הגישה הסטנדרטית - חשיפות לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) ולפי תיק פיקוחי ומשקלות סיכון (CCR3)

סך חשיפת אשראי	31 בדצמבר 2025							סוגי הנכסים
	150%	100%	75%	50%	20%	10%	0%	
3.0					3.0			בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))
0.8		0.8						תאגידים
3.8		0.8			3.0			סך הכל

סך חשיפת אשראי	31 בדצמבר 2024							סוגי הנכסים
	150%	100%	75%	50%	20%	10%	0%	
6.6					6.6			בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))
0.2		0.2						תאגידים
6.8		0.2			6.6			סך הכל

נגזרים מעבר לדלפק (OTC)

השיטה שבה נעשה שימוש בבנק כדי להקצות הון כלכלי בנין נגזרים מעבר לדלפק (OTC) הינה הגישה הסטנדרטית למדידת החשיפה לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR) בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 203.

סיכון אשראי של צד נגדי (CCR) (במיליוני ש"ח) (CCR5)

31 בדצמבר 2025					
חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי					
סוג החשיפה	שווי שוק	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות מזומן	חשיפה לאחר ביטחונות
נגזרי ריבית	1.6	59.8	3.0		3.0
נגזרי מדד					
נגזרי מט"ח	0.5	8.6	0.8	0.2	0.6
נגזרי מניות					
סך הכל	2.1	68.4	3.8	0.2	3.6

31 בדצמבר 2024					
חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי					
סוג החשיפה	שווי שוק	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות מזומן	חשיפה לאחר ביטחונות
נגזרי ריבית	3.5	63.5	6.1		6.1
נגזרי מדד					
נגזרי מט"ח	0.1	11.2	0.3		0.3
נגזרי מניות	0.3		0.4		0.4
סך הכל	3.9	74.7	6.8		6.8

חלק 6: סיכון שוק

מידע כללי על סיכון שוק

סיכון שוק (סיכון פיננסי) הינו סיכון קיים או עתידי להפסד או לירידת ערך הנובעים משינוי בשווי הכלכלי של מכשיר פיננסי, תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת, עקב שינויים במחירים, שערי מטבע, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים ובכללם: סיכון ריבית, סיכון מטבע, סיכון אינפלציה, סיכון מחיר מניות וסיכון תנודתיות. הבנק נוקט במגוון פעולות, על מנת להתמודד עם השפעות השינויים בריבית ובאינפלציה, לרבות עדכוני הנחות למודלים שונים בתחומי האשראי וסיכוני שוק וביצוע עסקאות לניהול החשיפה במגזר צמוד המדד. הבנק פועל באופן שוטף, להתאים את החשיפות לריבית, למדד ולמט"ח, בהתאם להתפתחויות הכלכליות והגיאופוליטיות המשתנות. הבנק ממשיך לעקוב אחר ההתפתחויות השונות במצב המאקרו כלכלי ונוקט בפעולות ככל הנדרש.

אסטרטגיה וניהול

אסטרטגיית סיכון השוק של הבנק נגזרת מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק, מהאגפים והמחלקות העסקיות ומסמך מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים. המשימה העיקרית בניהול סיכון השוק היא זיהוי גורמי סיכון שוק, מדידתם הערכתם וניהולם באופן שוטף.

ניהול סיכוני השוק מתבצע בראייה כוללת של פעילות הבנק. תחומי הפעילות ומסגרות הסיכון מאושרים על ידי ההנהלה והדירקטוריון. ניהול סיכוני השוק מתבצע במוקד סיכון עיקרי - התיק הבנקאי (התיק למסחר אינו פעיל למעט פעילות לקוחות BTB):

התיק הבנקאי כולל את כל המכשירים הפיננסיים אשר מטרתם ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לטווח הבינוני. הפעילות בתיק הבנקאי כוללת את ניהול המקורות והשימושים והחשיפות לסיכוני שוק ונזילות. ניהול סיכון השוק בתיק הבנקאי מנוהל ומתבצע על ידי המחלקה לניהול פיננסי שמרכזת ומתאמת את הנושא ברמת הבנק. תחומי האחריות העיקריים של המחלקה לניהול פיננסי בניהול הנכסים וההתחייבויות הם: ניהול כלל הנכסים וההתחייבויות של הבנק, ניהול ההון הפנוי של הבנק וניהול החשיפות לסיכוני שוק בתיק הבנקאי, ניהול הנזילות העסקית והסטטוטורית, ניהול סיכון הנזילות וניהול גידור החשיפות המאזניות באמצעות מכשירים נגזרים. הגדרת ה**תיק למסחר** נגזרת מהוראות באזל והיא כוללת את תיק ניירות הערך ועסקאות נגזרים עם כוונת מסחר בטווח הקצר וכן פעולות בנגזרים שאינן למטרות הגנה/ או גידור. בקרת הפוזיציות בתיק למסחר ובקרת עמידה במגבלות Stop Loss שנקבעו, מבוצעות ברמה תוך-יומית על ידי מערך הביניים בחברת האם בקו ההגנה הראשון. (כאמור התיק למסחר אינו פעיל)

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים

לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכונים פיננסיים המאושרת מדי שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון. מסמך המדיניות מתווה ומפרט, בין היתר, תיאבון כולל לסיכונים פיננסיים ותיאבון לסיכון בחתך הסיכון הבודד, עקרונות לפעילות ומגבלות לסיכוני השוק אליהם חשוף הבנק וברמת המכשירים.

הובלת מסמך המדיניות והצגתו נעשית ע"י המחלקה לניהול סיכונים בשיתוף עם המחלקה לניהול פיננסי. ניהול הסיכונים בבנק מיועד הן לצורך גידור כלכלי והן לצורך גידור חשבונאי ותיאבון הסיכון בא לידי ביטוי באמצעות קביעת מגבלות סיכון/הפסד כמותיות ואיכותיות. מדידת סיכוני השוק כוללת מגבלות בהתאם לתיאבון הסיכון על החשיפות הפיננסיות (השווי הכלכלי והרווח החשבונאי). מגבלות אלו נועדו להגביל את הנזק שעלול להיגרם לבנק כתוצאה משינויים לא צפויים בגורמי הסיכון השונים הקיימים בשווקים הפיננסיים. מערכת המגבלות תוחמת את השפעת החשיפה של שינויים בלתי צפויים בגורמי הסיכון השונים לרבות שיעורי הריבית, אינפלציה ושערי חליפין. חשיפות במגבלות עיקריות על סיכוני שוק מדווחות בדוחות הכספיים של הבנק.

סיכוני שוק

סיכוני השוק הנוצרים כתוצאה מהפעילות בתיק הבנקאי ובתיק למסחר, מוגדרים במסמך המדיניות ונקבעה לגביהם מסגרת תיאבון סיכון. להלן גורמי הסיכון העיקריים:

חשיפת ריבית - סיכון הריבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית. שינויים בריבית משפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשיריו חוץ מאזניים, מכיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (או אף התזרימים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית. מקורות העיקריות של סיכון הריבית שאליו נחשף הבנק כוללות: סיכון תמחור מחדש, סיכון עקום התשואה וסיכון בסיס (מרווח).

סיכון הריבית בתיק, הינו הסיכון הדומיננטי אליו חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח. הבנק מנהל את סיכוני הריבית בהתאם להוראת בנק ישראל בנושא ניהול סיכון הריבית (הוראה 333) ובהתאם למדיניות לניהול הסיכונים הפיננסיים.

בחישוב השווי ההוגן החשבונאי לצורך הדיווח, נעשה שימוש בעקומי היוון אשר מייצגים את מחירי הכסף של הבנק ומביאים בחשבון את מרווחי האשראי. בחישוב החשיפה הכלכלית, לצורכי ניהול סיכון השוק, נעשה שימוש בעקומי היוון המייצגים את מחירי הכסף של הבנק וללא מרווחי אשראי.

חשיפת בסיס - סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות עתידיות ואופציות גלומות בכל מגזר הצמדה). חשיפת הבסיס נמדדת ומנוהלת באופן שוטף בכל אחד ממגזרי ההצמדה השונים: המגזר הצמוד למדד המחירים לצרכן, המגזר במטבע חוץ ובשקלים הצמודים למטבע חוץ. חשיפת בסיס נוצרת כתוצאה מאי הקבלה בעיתוי, בבסיס המדידה ובסכומי ההשקעה עם או ללא פעולות גידור. על פי כללי החשבונאות ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שההשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי הלא צמוד מוגדרת כחשיפת בסיס.

דיווח

הדירקטוריון, הוועדה לניהול סיכונים והנהלה מקבלים, לפחות אחת לרבעון, דיווחים, בין היתר, במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני ובדיווח הייעודי של המחלקה לניהול פיננסי. הדיווחים כוללים את עיקרי החשיפות ורמות הסיכון המנוצלות מתוך המסגרות המאושרות, סיכום אירועי דיווח (הפסדים, חריגות לפי סמכויות, אירועים חריגים), בקשות ואישורים להרחבת פעילויות והרשאות לפעילויות השונות בהתאם למדרג סמכויות ותמונת סיכון כוללת לפעילות הבנק. כמו כן, נבחנים גם שינויים נדרשים בהתאם לשינויים בפעילויות הבנק ו/או שינויים בסביבת הבנק או בשווקים הפיננסיים. הדירקטוריון והוועדה לניהול סיכונים מקבלים דיווח שוטף בהינתן חריגה ממגבלה שבסמכות הדירקטוריון.

כמו כן ישנם בבנק מספר מנגנונים המאפשרים דווח ותגובה מידית להתפתחויות חריגות בשווקים:

1. ועדת ניהול נכסים והתחייבויות בראשות מנכ"ל הבנק מתכנסת לפחות אחת לשבועיים. הוועדה דנה בהתפתחויות בשווקים הפיננסיים. בדיון משתתפים גורמי הניהול הרלוונטיים בבנק.
 2. ועדת נזילות וסיכונים פיננסיים בראשות מנכ"ל הבנק מתכנסת לפחות פעם בשבוע ודנה, בין היתר ובהתאם לצורך, במגוון נושאים בתחום ניהול ובקרת הסיכונים הפיננסיים.
 3. במסגרת תכנית הנהלה להתמודדות עם תרחישי קיצון בתחום סיכוני שוק מתקיימת בחינה שוטפת של התממשות ארבעה פרמטרים כלכליים לפחות, מעבר לסף תגובה שנקבע מראש.
 4. במסגרת תכנית הנהלה לטיפול במשבר נזילות, מבוצע מעקב וניטור שוטף אחר אינדיקטורים לזיהוי מוקדם של לחצי נזילות.
- ועדת אשראי וניהול סיכונים של הדירקטוריון מתכנסת אחת לרבעון לצורך דיון בניהול הסיכונים של הבנק וזאת בנוסף לדיון במסמך הסיכונים הרבעוני המוגש לדיון בהנהלה ובדירקטוריון.

מערכות לזיהוי, מדידה, אמידה וניהול של סיכוני השוק

לצורך זיהוי ומדידת חשיפות לסיכוני שוק, עושה הבנק שימוש במערכות ניהול סיכונים מתקדמות המשמשות כבסיס מידע עבור מדידת הסיכון. לצורך מדידת הסיכון, נעשה שימוש במודלים מקובלים ומתוקפים. אמידת תוצאות מדדי הסיכון בתחום סיכוני השוק והריבית מתבצעת באמצעות מערכת מרכזית אחת וכן במספר מערכות ייעודיות נוספות המודדות את הסיכונים בפעילויות ספציפיות. מערכות מידע אלו משמשות את הבנק בביצוע תהליכים שונים, בחישוב מדדי סיכון ומבחני קיצון וכן בתהליכי פיקוח ובקרה המתקיימים באופן שוטף בקווי ההגנה השונים.

כלים לניהול סיכון שוק

הבנק עושה שימוש במספר כלים לניהול סיכון השוק כגון שימוש במודלים מקובלים לניהול, מדידת והערכת סיכון שוק לרבות מדדי חשיפה לשחיקה בשווי ההוגן כתוצאה משינוי בלתי צפוי בגורמי הסיכון, מדד הערך בסיכון (Value at Risk), מדד לחישוב השפעת שינויים בשער הריבית על הרווחים שימדדו בהתאם להוראות הדיווח לציבור וכן מבחני קיצון. כמו כן קיים בבנק תהליך סדר לתיקוף מודלים בכדי להבטיח את נאותות השימוש בהם, והתאמתם לצרכי הבנק ולדרישות הרגולציה.

מודל הגישה הכלכלית לבחינת רגישות לריבית - המודל אומד את רגישות השווי ההוגן של ההון הכלכלי לשינוי מידי של עקום הריבית באופן מקבילי ולא מקבילי ובעוצמות שינוי שונות המשקפות מצב עסקים רגיל או מצבי קיצון. השפעת שינוי זה נבחנת על שווי התיק הבנקאי, התיק למסחר וסך הבנק תחת הנחות שונות.

מודל הערך בסיכון (ה-VAR) שיטה היסטורית - המודל אומד את השחיקה הצפויה בשווי ההוגן (נכסים והתחייבויות, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים), במהלך אופק השקעה של 21 ימים, בהינתן רמת מובהקות של 99%. נתוני ה-VAR מחושבים בבנק בתדירות יומית, על תיקים שונים (כגון: התיק הבנקאי והתיק למסחר). מבוצע תהליך בחינה בדיעבד (Back Testing) בלתי תלוי, על פי קריטריונים שהוגדרו בוועדת באזל במטרה לבחון את תקפות מודל ה-VAR.

מודל גישת הרווחים לבחינת רגישות ריבית - המודל מציג את השפעתם של שינויים בריבית על הכנסות הריבית נטו החזויות והכנסות הריבית מגלגול עסקאות על פי הנחות מסויימות.

תרחישי קיצון פרמטריים - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המכסימלי בשווי ההוגן בגין שינוי בגורמי סיכון השוק, הנבדקת באמצעות הפעלתם של תרחישי קיצון. מגבלה זו נקבעה לעד 10% מסך ההון העצמי.

מדיניות גידור ו/או הפחתת סיכונים

הבנק עושה שימוש במספר כלים לניהול והפחתת סיכונים ריבית באמצעות קנייה ומכירה של איגרות חוב ממשלתיות. הבנק פועל בנגזרים למטרות גידור/או הגנה של חשיפות מאזניות ובכדי לגדר חשבונאית את סיכון הריבית בפעילות במכשירי אג"ח במט"ח בעלי מח"מ ארוך ובינוני בהתאם לכללי החשבונאות. הבנק פועל במכשירים נגזרים לניהול פוזיציית הריבית והבסיס באמצעות עסקאות פרוורד. העסקאות הינן בעלות רמה גבוהה של נזילות, וניתן באמצעותן להעביר חשיפות ממגזר הצמדה אחד לאחר בקלות יחסית. אחת לחודש נבחן שינוי הערך הכלכלי הנובע משינוי בשווקים על התיק הבנקאי כולל גידורים.

ממשל תאגידי לניהול סיכון שוק

מערך הפיקוח והבקרה על סיכונים פיננסיים ובכללם סיכונים שוק, מושתת על שלושה קווי הגנה כמפורט להלן:

קו הגנה ראשון:

יחידת מערך הביניים נג"ה ונוסטרו כפופה לראש חטיבת משאבים וניהול פיננסי בחברת האם ומתמחה בביצוע בקרות על פעילות הנוסטרו, פעילות היחידה לניהול פיננסי בתחום ניהול הנכסים וההתחייבויות וניהול הנזילות. היחידה מנטרת את הסיכונים הפיננסיים השונים סמוך להיווצרותם, ככל הניתן, מבצעת בקרה שוטפת של המגבלות בהתאם למדיניות הפיננסית, מפתחת בקרות ונהלי עבודה לצמצום חשיפת הבנק ומבצעת בקרות לאיתור מעילות, הונאות והתנהגות לא אתית.

קו הגנה שני:

מנהל הסיכונים הראשי באמצעות **היחידה לניהול סיכונים שוק ונזילות ולתיקוף מודלים** בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם אחראית להתאמה של פרופיל הסיכון לתיאבון הסיכון שנקבע בידי הדירקטוריון וההנהלה, ובתוך כך אחראית על גיבוש ועדכון מסגרת ניהול הסיכונים הפיננסיים, זיהוי והערכת סיכונים באופן בלתי תלוי בקו העסקים, אתגור נאותות הבקרות, התשומות והתפוקות בקו הראשון ובחינת אפקטיביות המגבלות. כמו כן, היחידה מבצעת תיקוף למודלים המרכזיים שבשימוש הבנק.

קו הגנה שלישי:

מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתכניות העבודה השנתיות שלו ביקורות בנושא ניהול סיכונים פיננסיים בבנק, ובכללן ביקורות על היחידות הרלוונטיות לקו ההגנה הראשון והשני. מבין תפקידיו של המבקר הפנימי לבחון את גיבוש ויישום המדיניות והחלטות הדירקטוריון, את עמידת היחידות במגבלות שנקבעו, קיום הבקרה בנושא ואת מהימנות וזמינות המידע הניהולי והדיווחים הפיננסיים המוצגים לדירקטוריון ולהנהלת הבנק. כמו כן קו ההגנה השלישי כולל את כל גופי הביקורת החיצוניים.

סיכונים שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל בחר הבנק ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים שוק. להלן פירוט רכיבי סיכון השוק:

31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	
במיליוני ש"ח		
מוצרים ישירים (outright products)		
1.3	0.9	סיכון שיעור ריבית (כלל וספציפי)
16.0	12.7	סיכון שער חליפין
17.3	13.6	סך הכל

הערך בסיכון VAR

התיאבון לסיכון

ערך ה-VAR ההיסטורי של הבנק ליום 31 בדצמבר 2025 עמד על 12.7 מיליון ש"ח לעומת 15.3 מיליוני ש"ח אשתקד. משקלו של ה-VAR ביחס לסך כל ההון ליום 31 בדצמבר 2025 עמד על 1.06% לעומת 1.14% אשתקד. במהלך השנה החולפת ירד הסיכון בעיקר בעקבות שינויים בחשיפת הריבית. הערך בסיכון (VAR) הינו נמוך ביחס להון הבנק ומשקף את החשיפות המידתיות של הבנק לסיכון שוק.

בחינת Back Testing

הבנק בוחן את איכות החיזוי של מודל ה-VAR ההיסטורי באמצעות בחינה בדיעבד "Back Testing" של תוצאות המודל באמצעות השוואת הרווח/הפסד התיאורטי לתחזיות ה-VAR. מספר החריגות נבחן בהתאם לרמת המובהקות והעומק ההיסטורי על פי הקריטריונים של ועדת באזל. תוצאת הבחינה בדיעבד של תוצאות המודל מראה כי המודל עונה על הדרישות הסטטיסטיות.

החשיפה בבסיס

- ניהול הסיכונים בחשיפות הבסיס והשקעת ההון במגזרי ההצמדה השונים נעשה בהתבסס על הערכות ותחזיות שוטפות של המחלקה לניהול פיננסי לגבי התפתחויות צפויות בשוקי הכספים וההון.
- תמהיל ההשקעה של ההון במגזרי ההצמדה השונים מנוהל באופן שוטף בכפוף למגבלות ועל בסיס התחזיות לגבי משתני השוק הרלוונטיים תוך ניצול פערי המחירים בין עלות המקורות ותשואת השימושים במגזרי ההצמדה השונים וכדאיותן של פוזיציות "יתר" או "חסר" בכל מגזר פעילות.
- במסגרת ניהול מאזני ההצמדה נעזר הבנק, בין השאר, במכשירים פיננסיים נגזרים, כאמצעי לניטרול החשיפה לסיכונים בבסיס ובריבית.

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי הפוזיציות המותרות (עודף/חסר) של נכסים על התחייבויות לפי מגזרי הצמדה.

החשיפה בבסיס בפועל

להלן מאפייני החשיפה במגזרי ההצמדה בהם נתוני סוף התקופה שונים מהותית מהנתונים המאפיינים את שנת הדיווח. נתוני החשיפות להלן מבוססים על גישה כלכלית, המחושבת על בסיס יומי, לעומת הגישה החשבונאית המוצגת בבאור נכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה.

31 בדצמבר 2025				
מיליוני ש"ח				
מוצע	מקסימום	מינימום	סוף תקופה	
497.8	582.5	333.7	333.7	מט"י לא צמוד
849.1	897.7	801.9	801.9	מט"י צמוד מדד
6.9	9.3	3.2	3.2	מט"ח וצמוד מט"ח
31 בדצמבר 2024				
מיליוני ש"ח				
מוצע	מקסימום	מינימום	סוף תקופה	
506.0	591.9	440.3	464.0	מט"י לא צמוד
676.0	809.7	561.8	809.7	מט"י צמוד מדד
5.6	6.9	4.5	5.1	מט"ח וצמוד מט"ח

בתקופה הנסקרת עמד הבנק בכל מגבלות החשיפה בבסיס שאושרו על ידי הדירקטוריון.

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק פועל במגוון מכשירים פיננסיים נגזרים כחלק מניהול סיכוני השוק (חשיפות בסיס וריבית) וכן כשירות ללקוחותיו, בהם מהוות האופציות (לרבות מסלולי הברירה) תחום בעל מרכיב גבוה יותר של סיכון שוק. מדיניות ניהול סיכוני המכשירים הנגזרים, לרבות: היקפי הפעילות ומגוון המכשירים המותרים לשימוש, מאושרת במסגרת דירקטוריון הבנק, ועדת אשראי וניהול סיכונים של הדירקטוריון והנהלה. דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי היקף מסלולי הברירה המגלמים אופציות "גלומות".

תיאבון הסיכון

השקעה במכשירים נגזרים לסוגיהם נעשית לאחר בחינת כל מכשיר לגופו והתאמתו לצרכים הפיננסיים של הבנק וליכולתו לתפעל אותו באופן מיטבי וכן ליכולתו לנטר את הסיכון בניגו הן בצד סיכון השוק והן בצד סיכון האשראי עבור עסקות בהן הבנק פועל כמתווך עבור לקוחותיו.

פיקוח ובקרת ניהול סיכוני המכשירים הנגזרים

פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים מבוקרת ומפוקחת על ידי מערך הביניים ועל ידי יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחברת האם. החשיפות לסיכונים שבפעילות במכשירים נגזרים אל מול מגבלות החשיפה שנקבעו מרוכזות ומדווחות במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני, המובא לדיון ולאישור בהנהלה, בועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון. הכנסות המימון ממכשירים נגזרים אחרים מפורטות בביאור "הכנסות מימון שאינן מריבית" בדוחות הכספיים.

חלק 6 א' - סיכון ריבית בתיק הבנקאי (IRRBB) ובתיק למסחר

סיכון הריבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית. שינויים בריבית משפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ובנוסף משפיעים על שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשיריו חוץ מאזניים, מכיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים או אף התזרימים עצמם משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית. צורתו העיקריות של סיכון הריבית שאליו נחשף הבנק כוללות:

- סיכון תמחור מחדש הנובע מהבדלי עיתוי בתקופות לפירעון (בריבית קבועה) ובמועדי תמחור מחדש (בריבית משתנה) של נכסים התחייבויות ופוזיציות חוץ מאזניות של הבנק.
- סיכון עקום התשואה הנובע מתזוזות בלתי צפויות של עקום התשואה המשפיעות באופן שלילי על רווחי התאגיד הבנקאי או על השווי הכלכלי.
- סיכון בסיס הריבית הנובע ממתאם לא מושלם בשינויים של שיעורי הריבית בשווקים פיננסיים שונים או במכשירים שונים הדומים במאפייני התמחור מחדש.
- סיכון אופציונליות הנובע משינוי עיתוי או בהיקף תזרים המזומנים של מכשיר פיננסי עקב שינויים בשיעורי ריבית השוק.

בניהול החשיפות לסיכונים שוק מבחין הבנק בין החשיפות הנוצרות כחלק מהניהול השוטף של הנכסים וההתחייבויות של הבנק (התיק הבנקאי) לבין החשיפות בתיק למסחר, זאת בהתבסס על מדיניות מפורטת שאישר דירקטוריון הבנק להגדרת התיק הבנקאי והתיק למסחר (כאמור אינו פעיל).

ניהול סיכון וחשיפת הריבית בתיק הבנקאי

מטרת ניהול סיכון הריבית בתיק הבנקאי היא להשיא את רווחיות הבנק ולשמור על יציבות ההון, תוך ניהול השפעת השינוי בשיעורי הריבית. הבנק עושה שימוש בשתי גישות עיקריות למדידה והערכה של סיכון הריבית בתיק הבנקאי: הגישה הכלכלית - מעריכה את השפעת שינוי מקבילי ולא מקבילי בעוצמות שונות בשערי הריבית על השווי ההוגן. המחושב כהפרש בין היוון הנכסים וההתחייבויות במחירי הכסף הנוכחיים של הבנק לבין היווןם במחירי הכסף לאחר יישום התרחיש. בגישה זו הבנק מתבסס על מודלים התנהגותיים לגבי פריסת העו"ש ולגבי פדיונות מוקדמים בפיקדונות עם תחנת יציאה. תדירות המדידה היא יומית.

גישת הרווחים - גישה חשבונאית המעריכה את השפעת שינוי בשערי הריבית על הכנסות הריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית. בגישה זו הבנק מניח שיעורי מחזור מלאים במועדי הפירעון החוזיים או במועדי התמחור מחדש עבור כל פעילות, כאשר אופק החישוב הוא למשך שנה אחת קדימה. בגישה זו נלקח בחשבון גם שינוי בשווי הוגן בתיק למסחר ומתקיימות הנחות לגבי רצפת ריבית בתרחישים של ירידת ריבית. כמו כן, בתרחישי הריבית משולבת התייחסות למרווח הפיקדונות בהתאם לסוג המפקיד. לצורך הניהול השוטף, נלקחת בחשבון השפעה על קרן ההון בתיק הזמין. כמו כן, תדירות המדידה היא חודשית.

בנוסף לשתי גישות אלו, הבנק מבצע ניתוחי רגישות שונים, מבחני קיצון בשערי הריבית, וכן בוחן את הערך בסיכון (VaR). ניהול ובקרת סיכון הריבית בתיק הבנקאי מתבצע על בסיס שוטף ובדיעבד, ברובו במערכת מרכזית לניהול נכסים והתחייבויות. החשיפה העיקרית לסיכונים ריבית בבנק מיוחסת לפעילות המימון במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר צמוד המדד ונובעת ממאפייני ההשקעה, הנגזרים מטווח השימושים והמקורות במגזרים אלה.

על מנת למזער את סיכון הריבית בתיק הבנקאי וכחלק מניהול הנכסים וההתחייבויות, הבנק עושה שימוש בכלים שונים, לרבות באמצעות קנייה/מכירה של איגרות חוב ממשלתית, בנקאיות והפקדת פיקדונות בחברת האם.

הנחות מפתח

סיכון הריבית והשווי ההוגן נמדד ומנוהל על בסיס הנחות שונות באשר לזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות. לשם כך נעשה שימוש במודלים הבאים:

מודל פריסת עו"ש - ביתרות חשבונות העובר ושב שאינן נושאות ריבית קיימות יתרות זכות בסכום יציב לאורך זמן. הבנק חישב באמצעות מודל ייעודי מהי יתרת העו"ש היציבה לאורך זמן מתוך כלל העו"ש וקבע כי תקופת הפירעון של יתרה זו בחישוב החשיפה לריבית, תהיה למספר שנים.

התקופה הממוצעת לתמחור מחדש המוקצה לפיקדונות לפי דרישה הינה 10.42 חודשים והתקופה הארוכה ביותר לתמחור מחדש המוקצה לפיקדונות לפי דרישה הינה 5 שנים.

מודל תמחור אופציה גלומה - לצורך חישוב השווי ההוגן ולאמידת סיכון הריבית בגישה הכלכלית של פיקדונות הברירה, נעשה שימוש במודל המחשב את שווי האופציה הגלומה בפיקדונות אלו.

מודל פדיונות מוקדמים בפיקדונות עם תחנות יציאה - ניהול חשיפות הריבית מביא בחשבון את השפעת הפדיונות המוקדמים של פיקדונות עם תחנות יציאה בהתבסס על מודל סטטיסטי התנהגותי, הלוקה בחשבון את מאפייני הפיקדון, הלקוח ותנאי השוק

התיאבון לסיכון

- תיאבון הסיכון לריבית כפי שמשקף במגבלות שהוגדרו במדיניות הבנק הינו מידתי, וניצול מסגרות החשיפה מבוצע בהתאם להערכות הבנק בנוגע לשיעורי הריבית הצפויים ולמבנה עקום הריבית הצפוי באופקי זמן שונים ובכפוף למגבלות שהוגדרו במדיניות הסיכונים הפיננסיים.
- דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על החשיפה לסיכונים הריבית בתיק הבנקאי באמצעות תחמת החשיפה המכסימלית לשחיקת השווי ההוגן של ההון העצמי בעקבות שינוי מקביל של 1% בסך כל מגזרי ההצמדה. מגבלות אלה, לרבות מגבלות נוספות שנקבעו, מנוטרות בתדירות יומית.
 - תרחישי קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המכסימלית בשווי ההוגן הנבדקת בתדירות יומית באמצעות הפעלתם של מספר תרחישי קיצון לרבות מגבלה על השפעת זעזוע סטנדרטי בריבית (2%) על התיק הבנקאי. בנוסף, נקבעו מגבלות לתרחישי זעזוע בשיעור הריבית הגבוהים מ-2%.
- תוצאות התרחישים ומשמעותן מדווחות לפחות אחת לרבעון להנהלה, לוועדה לניהול סיכונים ולדירקטוריון.

הוראה 333 ניהול סיכון ריבית בתיק הבנקאי

סיכון הריבית בתיק הבנקאי הוא הסיכון הנשקף להונו ולרווחיו של תאגיד בנקאי כתוצאה מתזוזות בשיעורי הריבית המשפיעים על הפוזיציות בתיק הבנקאי. ניהול סיכון זה כפוף לנב"ת 333. ועדת באזל פרסמה באפריל 2016 מסמך מעודכן בנושא סיכון הריבית בתיק הבנקאי (IRRBB) ובעקבותיו עודכנה הוראה 333 ע"י בנק ישראל, שנכנסה לתוקף ביולי 2025. הבנק פועל בהתאם להוראה המאמצת את הרגולציה של ועדת באזל IRRBB, קובעת עקרונות על פיהם נדרשים הבנקים לנהל את סיכון הריבית בתיק הבנקאי ובפרט דרישות לנקיטת פעולות אקטיביות לזיהוי, מדידה, ניטור, בקרה וגילוי אודות הסיכון.

מידע כמותי על סיכון ריבית בתיק הבנקאי וכן בתיק למסחר (שאינו פעיל בבנק)

כימות החשיפה בתיק הבנקאי משולבת בחישוב מודל VaR וכן במבחני הקיצון, ונועד להגביר את שקיפות סיכון הריבית בבנק הן בתיק הבנקאי והן בתיק למסחר.

הבנק מודד ומעריך את רגישות התיק הבנקאי לשינויים בריבית בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 333 בנושא סיכון הריבית. המדידה נעשית הן ברמת מגזר הצמדה והן ברמת פעילות בודדת, ומודדת באופן שוטף את השפעת זעזוע סטנדרטי (קרי שינוי בלתי צפוי בעקום הריבית בשיעור של 100 נקודות בסיס) על השווי הכלכלי.

1. שווי הוגן נטו מותאם ⁽¹⁾ של המכשירים הפיננסיים של הבנק

31 בדצמבר 2025				
שקל לא צמוד	שקל צמוד למדד	מטבע חוץ-דולר	מטבע חוץ-אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח				
10,071.7	1,720.9	284.0	196.9	12,273.5
6.7		28.2	38.9	73.8
9,614.1	925.0	288.0	194.5	11,021.6
6.8		26.9	38.2	71.9
457.5	795.9	(2.7)	3.1	1,253.8
(28.1)				(28.1)
210.3		7.0		217.3
639.7	795.9	4.3	3.1	1,443.0
639.7	795.9	4.3	3.1	1,443.0
(16.8)	(6.4)			(23.2)

					31 בדצמבר 2024
סך הכל	מטבע חוץ - אחר	מטבע חוץ-דולר	שקל צמוד למדד	שקל לא צמוד	
במיליוני ש"ח					
12,329.1	206.0	286.6	1,740.4	10,096.1	נכסים פיננסיים *
74.5	38.3	31.1		5.1	סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים וחוץ מאזנים
(11,043.1)	(204.2)	(289.5)	(932.6)	(9,616.8)	התחייבויות פיננסיות
(71.0)	(37.2)	(28.7)		(5.1)	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים
1,289.6	2.9	(0.5)	807.8	479.3	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים
(111.7)				(111.7)	השפעת התחייבויות לזכויות עובדים
235.3		8.0		227.3	השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות לפי דרישה
1,413.2	2.9	7.6	807.8	594.9	שווי הוגן נטו מותאם (1)
1,413.2	2.9	7.6	807.8	594.9	מזה: תיק בנקאי
(22.1)			(7.1)	(15.0)	מזה: השפעת הנחות התנהגותיות אחרות(2)

(* למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים,

(1) לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 28א' לתמצית הדוחות הכספיים.
(2) השפעת ייחוס לתקופות של פירעונות מוקדמים של פיקדונות הציבור.

2. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם (1) של הבנקים

31 בדצמבר 2025				
שקל לא צמוד	שקל צמוד למדד	מטבע חוץ-דולר	מטבע חוץ -	סך הכל
במיליוני ש"ח				
(11.4)	0.6	0.8	(0.7)	(10.7)
(11.4)	0.6	0.8	(0.7)	(10.7)
47.8	(1.3)	1.6		48.1
51.2		1.6		52.8
13.8	(1.7)	(0.9)	0.8	12.0
13.8	(1.7)	(0.9)	0.8	12.0
(49.5)	1.1	(1.6)		(50.0)
(52.7)		(1.6)		(54.3)
(18.4)	0.7	1.7	(1.5)	(17.5)
(18.4)	0.7	1.7	(1.5)	(17.5)
28.3	(4.9)	(1.8)	1.5	23.1
28.3	(4.9)	(1.8)	1.5	23.1
תרחישי ריבית נוספים לפי הוראות ניהול בנקאי תקין				
(20.6)	0.7	1.6	(1.5)	(19.8)
(20.6)	0.7	1.6	(1.5)	(19.8)
36.2	(3.2)	(1.7)	1.5	32.7
36.2	(3.2)	(1.7)	1.5	32.7
(66.9)	13.2	0.1	0.8	(52.7)
(66.9)	13.2	0.1	0.8	(52.7)
62.2	(12.8)	0.2	(1.1)	48.6
62.2	(12.8)	0.2	(1.1)	48.6
49.1	(10.8)	0.9	(1.5)	37.8
49.1	(10.8)	0.9	(1.5)	37.8
(53.5)	11.1	(0.9)	1.5	(41.8)
(53.5)	11.1	(0.9)	1.5	(41.8)
(66.9)	13.2	(1.7)	1.5	(53.9)
(66.9)	13.2	(1.7)	1.5	(53.9)

31 בדצמבר 2024				
שקל לא צמוד	שקל צמוד למדד	מטבע חוץ-דולר	מטבע חוץ - אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח				
(7.3)	(5.4)	0.8	(1.0)	(12.9)
(7.3)	(5.4)	0.8	(1.0)	(12.9)
47.4	(1.2)	1.4		47.6
46.7		1.4		48.1
10.6	4.8	(0.9)	0.9	15.4
10.6	4.8	(0.9)	0.9	15.4
(48.2)	1.4	(1.4)		(48.2)
(48.1)		(1.4)		(49.5)

(24.6)	(2.2)	1.7	(11.4)	(12.7)	עלייה במקביל של 2%
(24.6)	(2.2)	1.7	(11.4)	(12.7)	מזה: תיק בנקאי
32.1	2.3	(1.8)	8.6	23.1	ירידה במקביל של 2%
32.1	2.3	(1.8)	8.6	23.1	מזה: תיק בנקאי

בטבלה זו מוצג השווי ההוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.
הערות:

* מקסימום - לא כולל תרחישי 2%

- (1) שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות לפירעון של פיקדונות לפי דרישה (עו"ש). פירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים, למעט פיקדונות לפי דרישה (עו"ש), ראה באור 15 לדוחות הכספיים.
- (2) השפעת ייחוס לתקופות של פיקדונות לפי דרישה (עו"ש) ופירעונות מוקדמים של פיקדונות הציבור.
- (3) התללה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועליה בריבית בטווח הארוך.
- (4) השטחה - עליה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.
- (5) החל מהרבעון השני של שנת 2025, בוצע עדכון של מתודולוגיית חישוב שיעור הריבית להיוון בסעיף אשראי לציבור ובסעיף פיקדונות הציבור. מספרי השוואה לא הוצגו מחדש.
- (6) החל מהרבעון השני של שנת 2025, השפעת התחייבות לזכויות עובדים נמדדת על בסיס אקטוארי ומוצגת נטו. בעקבות השינוי חל גידול בשווי ההוגן נטו של כ- 93 מיליוני ש"ח. מספרי השוואה לא הוצגו מחדש.

3. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן ריבית

סך הכל*	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	31 בדצמבר 2025
במליוני ש"ח			
			שינויים מקבילים
25.0	-	25.0	עלייה במקביל של 1%
25.0	-	25.0	מזה: תיק בנקאי
(36.7)	-	(36.7)	ירידה במקביל של 1%
(36.7)	-	(36.7)	זה: תיק בנקאי
56.7	-	56.7	ירידה במקביל של 2% ⁽¹⁾
56.7	-	56.7	מזה: תיק בנקאי
(75.8)	-	(75.8)	עלייה במקביל של 2% ⁽¹⁾
(75.8)	-	(75.8)	מזה: תיק בנקאי
			תרחישי ריבית נוספים לפי הוראות ניהול בנקאי תקין (2) (3)
73.6	-	73.6	עלייה במקביל
73.6	-	73.6	מזה: תיק בנקאי
(94.0)	-	(94.0)	ירידה במקביל
(94.0)	-	(94.0)	מזה: תיק בנקאי
			מקסימום
			מזה: תיק בנקאי

			31 בדצמבר 2024
סך הכל*	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	
במליוני ש"ח			
			שינויים מקבילים
17.7	0.1	17.6	עלייה במקביל של 1%
17.7	0.1	17.6	מזה: תיק בנקאי
(37.0)	(0.1)	(36.9)	ירידה במקביל של 1%
(37.0)	(0.1)	(36.9)	מזה: תיק בנקאי
(75.4)	(0.1)	(75.3)	ירידה במקביל של 2% ⁽¹⁾
(75.4)	(0.1)	(75.3)	מזה: תיק בנקאי
45.6	0.2	45.4	עלייה במקביל של 2% ⁽¹⁾
45.6	0.2	45.4	מזה: תיק בנקאי

*לאחר השפעות מקדונות.

(1) בתרחיש של עליית ריבית מקבילה של 1% השינוי אינו סימטרי לתרחיש של ירידת ריבית מקבילה של 1% לאור הנחות לגבי מעבר בין יתרות עו"ש לפקדון. כמו כן, בתרחיש של עליית ריבית מקבילה של 2% השינוי אינו סימטרי לתרחיש של עליית ריבית מקבילה של 1% ולתרחיש ירידת ריבית מקבילה של 2%. זאת לאור הנחות נוספות לגבי היקף וטווח הזמן של מעבר מיתרות העו"ש לפיקדונות.

(2) החל מיום 31 בדצמבר 2025, הבנק מיישם את חוזר הפיקוח על הבנקים בדבר "גילוי על סיכון ריבית וגילוי על סיכון נזילות ומימון". מספרי השוואה לא הוצגו.

(3) תרחישי ריבית שנקבעו בסעיפים 90-93 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 333, "ניהול סיכון ריבית"

רגישות ההכנסה בטבלה לעיל, חושבה בהתבסס על מספר פרמטרים והנחות שונות ובין היתר, שימוש בהנחות לגבי שינוי במרווחי הפקדונות, מעבר כספים מעו"ש לפקדונות במקרה של עליית ריבית, לעומת יציבות ביתרות במקרה של ירידת ריבית.

מידע נוסף על חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית
חשיפה כוללת של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 בדצמבר 2025

31 בדצמבר 2025								
מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנה	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש	
במיליוני ש"ח								
		567.7	642.6	1,257.2	2,251.3	833.3	6,720.3	נכסים פיננסיים*
				0.3	0.8	16.1	56.6	סכומים אחרים לקבל**
	51.7	123.4	102.1	3,178.1	2,009.1	649.3	4,690.6	התחייבויות פיננסיות*
3.0	7.9	8.3	3.3	4.0	1.0	0.1	0.5	התחייבויות בגין זכויות עובדים
			14.2	37.4	0.9	16.1	3.3	סכומים אחרים לשלם**
(3.0)	(59.6)	436.0	523.0	(1,962.0)	241.1	183.9	2,082.5	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית
פירוט נוסף של החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית								
א. לפי מהות הפעילות								
(3.0)	(59.6)	436.0	523.0	(1,962.0)	241.1	183.9	2,082.5	החשיפה בתיק הבנקאי
								החשיפה בתיק למסחר
								ב. לפי בסיסי הצמדה
(3.0)	(17.6)	525.3	577.1	(2,360.4)	(421.2)	94.6	2,244.0	מטבע ישראלי לא צמוד (כולל זכויות עובדים)
	(42.0)	(89.3)	(53.5)	434.3	499.5	22.1	24.8	מטבע ישראלי צמוד מדד
			(0.6)	(35.9)	162.8	67.2	(186.3)	מטבע חוץ (לרבות צמוד מט"ח)
ג. השפעות על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית								
		567.7	642.6	1,257.5	2,252.1	849.4	6,776.9	נכסים פיננסיים*
3.0	63.3	140.2	116.2	434.2	2,029.3	633.8	7,678.4	התחייבויות פיננסיות* לפני הנחות
				2,797.5			(3,014.8)	השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות ללא מועד פירעון
	3.7	8.5	(3.4)	12.2	18.3	(31.7)	(30.8)	השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות לאחר תחנת היציאה הקרובה
3.0	59.6	131.7	119.6	3,219.5	2,011.0	665.5	4,694.4	התחייבויות פיננסיות*

31 בדצמבר 2024			31 בדצמבר 2025			ללא תקופת פרעון	
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן		
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח		
0.9	3.9	12,329.1	0.8	3.8	12,273.5	1.1	נכסים פיננסיים*
0.1		74.5	0.1	-	73.8		סכומים אחרים לקבל**
0.8	3.9	10,919.4	0.8	3.4	10,804.3		התחייבויות פיננסיות* התחייבויות בגין זכויות עובדים
15.0	5.3	111.7	9.7	4.7	28.1		
2.2		71.0	1.4		71.9		סכומים אחרים לשלם** החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית
		1301.4			1,443.0	1.1	
פירוט נוסף של החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית							
א. לפי מהות הפעילות							
0.9		1,301.4	0.8		1,443.0	1.1	החשיפה בתיק הבנקאי החשיפה בתיק למסחר
ב. לפי בסיסי הצמדה							
1.3		483.2	2.2		639.9	1.1	מטבע ישראלי לא צמוד (כולל זכויות עובדים)
0.6		807.8	(0.2)		795.9		מטבע ישראלי צמוד מדד מטבע חוץ (לרבות צמוד מט"ח)
2.8		10.4	(0.5)		7.2		
ג. השפעות על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית							
0.9	3.9	12,403.6	0.8	3.8	12,347.3	1.1	נכסים פיננסיים*
0.9	3.7	11,315.3	0.8	3.6	11,098.4		התחייבויות פיננסיות* לפני הנחות השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות ללא מועד פירעון
1.6	0.1	(235.3)	1.7	(0.3)	(217.3)		השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות לאחר תחנת היציאה הקרובה
(0.1)		(22.1)	(0.1)		(23.2)		
1.0	3.9	11,102.1	0.8	3.4	10,904.3		התחייבויות פיננסיות*

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי ושל סכומים אחרים לקבל ולשלם, לאחר השפעת התחייבויות לזכויות עובדים, השפעת מודל פירעונות מוקדמים של משכנתאות, השפעת מודל פירעונות מוקדמים בפיקדונות הציבור והשפעת פריסת פיקדונות לפי דרישה, כשהם מהווים בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, למעט פיקדונות לפי דרישה (עו"ש), ראה ביאור 15 בדוח הכספי.
- הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הנובעים מפיקדונות לפי דרישה חושב בהתאם להנחות לגבי תקופות לפירעון המשמשות את הבנק לניהול סיכוני ריבית.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בביאור 15 בדוח הכספי.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- * למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים. לאחר השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות לפי דרישה, ולאחר השפעת מודל פרעונות מוקדמים משכנתאות.
- ** סכומים לקבל ולשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים, לאחר השפעה של ההתחייבויות לזכויות עובדים.
- *** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

- (1) שיעור משך החיים הממוצע האפקטיבי ושיעור תשואה פנימי מתייחס להשפעות של כל אחד מהמודלים על היתרה המאזנית עליה חל המודל
- (2) יתרת שווי הוגן של סך הפיקדונות עם תחנת יציאה נכון ל-31.12.2025 ל-31.12.2024 ב-2,530.3 מיליוני ש"ח (ב-31.12.2024 יתרה של 1,962.2 מיליוני ש"ח).

חלק 6 ב: גילוי לגבי פוזיציות במניות בתיק הבנקאי

אסטרטגית פיזור הסיכונים וגיוון מקורות הכנסה של הבנק אינה כוללת השקעה במניות. הרכב תיק ניירות ערך של הבנק מורכב מאיגרות חוב בלבד.

חלק 7 - סיכון נזילות

רקע

סיכון הנזילות הינו סיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל משיכות בלתי צפויות של פיקדונות הציבור, ניצול מוגבר של קווי אשראי ואי ודאות לגבי זמינות המקורות והתחייבויות בלתי צפויות אחרות, לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים הנזילים שעומדים לרשות הבנק. התממשות הסיכון עלולה לגרום לבנק מחסור באמצעים נזילים, אשר בניגוד יאלץ הבנק לממש נכסים במחירים הנמוכים ממחירי שוק ו/או לגייס מקורות במחיר הגבוה ממחירי שוק ובמקרי קיצון אף להוות סכנה ליציבותו של הבנק.

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 - "יחס כיסוי הנזילות" ואת הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 "יחס מימון יציב נטו NSFR", המאמצות את המלצות ועדת באזל בנושא זה. כמו כן, הבנק פועל בהתאם לעקרונות שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 - "ניהול סיכון הנזילות", בין היתר באמצעות מדדים כמותיים לניטור אחר מצב הנזילות, ביצוע תרחישי קיצון ועוד.

הבנק שומר על יתרות נזילות גבוהות בשקלים, מעבר למגבלות הרגולטוריות והפנימיות ככל שרמת אי הוודאות הגבוהה תימשך. רמת הנזילות של הבנק תיקבע בהתאם ליציבות בשווקים הפיננסיים, הפעילות הכלכלית, רמת הסיכון בבורסות בארץ ובעולם, המדיניות הפיסקלית ופרמיית הסיכון של המשק. הבנק ממשיך לבצע מעקב הדוק, ומבצע פעולות בקרה וניטור אחר יחסי הנזילות באופן שוטף.

יחס כיסוי הנזילות לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 221 (LCR):

יחס כיסוי הנזילות מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 221 אשר מבוססת על המלצות ועדת באזל. יחס כיסוי הנזילות (LCR) הינו תקן שנועד לשפר את עמידות פרופיל הסיכון של התאגידים הבנקאיים בטווח הקצר באמצעות דרישה שתאגיד בנקאי יחזיק מלאי הולם של נכסים נזילים באיכות גבוהה (High Quality Liquid Assets) HQLA, לא משועבדים, הניתנים להמרה למזומן במהירות ובקלות וזאת כדי לענות על צרכי נזילות בתרחיש קיצון הנמשך 30 ימים קלנדריים. התקן מגדיר מסגרת ספציפית לחישוב יחס כיסוי הנזילות במטרה ליצור אחידות ברמה בינלאומית.

יחס כיסוי הנזילות - LCR, מכיל שני רכיבים:

(א) שווי מלאי הנכסים הנזילים באיכות גבוהה בתנאי קיצון (HQLA),

(ב) סך תזרים מזומנים יוצא נטו במהלך 30 הימים הקלנדריים הבאים, המחושב על פי הפרמטרים של התרחיש.

היחס מחושב כשיעור של מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה מתוך סך תזרים מזומנים יוצא נטו במהלך 30 הימים הקלנדריים הבאים החל מינואר 2017 הדרישה הפיקוחית המזערית ליחס כיסוי הנזילות, ברמת הבנק הינה 100%. עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישה מינימלית זו, אך עליו לדווח מיידית על החרגה למפקח על הבנקים, ובמקרים מסוימים, בליווי תכנית לסגירת פער הנזילות שנוצר.

יחס כיסוי הנזילות של הבנק לשלושת החודשים שנסתיימו ב- 31 בדצמבר 2025 עומד על 458% לעומת 572% בדצמבר 2024, כאשר הדרישה המזערית הינה 100%.

יחס הכיסוי הגבוה נשען כאמור על החזקת תיק נכסים ("כרית נזילות") איכותי במטבע ישראלי אשר מושקע בעיקר בפיקדונות בבנק ישראל ובאיגרות חוב של ממשלת ישראל. סיווג הנכסים, הפיקדונות, המסגרות והביטחונות השונים וכן השימוש במקדמים, מבוצע כפי שנקבע בהוראה 221.

על פיקדונות מגופים פיננסיים ועסקיים שמועד פירעונם עד חודש, חלים על פי ההוראה מקדמי יציאה גבוהים ולכן הם תורמים תרומה גבוהה יחסית לתזרים היוצא. במהלך תקופת הדיווח עמד הבנק במגבלות הרגולציה, על פי הוראות ניהול בנקאי תקין 221.

למידע נוסף בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה באור 21' לדוחות הכספיים.

להלן פירוט רכיבי יחס כיסוי הנזילות הממוצע:

לשלושת החודשים שנסתיימו		
ביום 31 בדצמבר 2025		
סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
2,680.2		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
		תזרימי מזומנים יוצאים
503.4	8,996.1	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים
200.0	4,001.0	מזה: פיקדונות יציבים
219.4	2,178.1	פיקדונות פחות יציבים
84.0	2,816.0	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
611.6	1,076.6	מימון סיטונאי בלתי מובטח
611.6	1,076.6	מזה: פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
137.1	2,599.0	דרישות נזילות נוספות
137.1	2,599.0	קווי אשראי ונזילות
17.0	237.0	מחויבויות מימון מותנות אחרות
1,269.1		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		תזרימי מזומנים נכנסים
650.5	737.5	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
28.0	137.0	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
6678.5	874.5	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
2,680.2		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
590.6		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
458%		יחס כיסוי נזילות *

* במונחים של ממוצעים פשוטים של 75 תצפיות יומיות.

** יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים הינו 100% החל מיום 1 בינואר 2017.

להלן פירוט רכיבי יחס כיסוי הנזילות הממוצע:

לשלושת החודשים שנסתיימו		
ביום 31 בדצמבר 2024		
סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
3,159.4		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
520.1	9,195.3	תזרימי מזומנים יוצאים
209.0	4,180.0	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים
229.1	2,270.3	מזה: פיקדונות יציבים
82.0	2,745.0	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
555.2	1,009.2	מימון סיטונאי בלתי מובטח
555.2	1,009.2	מזה: פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
123.4	2,334.1	דרישות נזילות נוספות
123.4	2,334.1	קווי אשראי ונזילות
17.0	237.0	מחויבויות מימון מותנות אחרות
1,215.7		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		תזרימי מזומנים נכנסים
616.3	708.3	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
34.0	170.0	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
650.3	878.3	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
3,159.4		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
565.4		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
572%		יחס כיסוי נזילות *

* במונחים של ממוצעים פשוטים של 74 תצפיות יומיות.

** יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים הינו -100% החל מיום 1 בינואר 2017.

יחס מימון יציב נטו לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 222 (NSFR)

יחס מימון יציב נטו - NSFR, מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 222, אשר קובעת את אופן חישוב היחס כפי שנקבע ברפורמת באזל III של ועדת באזל (BCBS). מטרת יחס המימון היציב נטו הינה לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה מתאגידים בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. היחס מגביל הסתמכות יתר של התאגידים הבנקאיים על מימון סיטונאי קצר טווח.

יחס המימון היציב נטו מכיל שני מרכיבים: פריטי מימון יציב זמין ופריטי מימון יציב נדרש. מימון יציב זמין מוגדר כחלק מההון ומההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הנדרש הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפירעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי הבנק, וכן של החשיפות החוץ-מאזניות. החל מיום 31 בדצמבר 2021 (מועד יישום ההוראה), הבנק נדרש לעמוד ביחס המימון יציב נטו השווה או גדול ל-100%, על בסיס שוטף. יחס המימון יציב נטו של הבנק ליום 31 בדצמבר 2025 עמד על 163.5% לעומת 171.8% ליום 31 בדצמבר 2024. לבנק שיעור פיקדונות קמעונאיים משמעותי אשר על פי ההוראה מוגדר כמימון יציב זמין.

להלן פרוט רכיבי יחס מימון יציב נטו (NSFR):

ה	ד	ג	ב	א	31 בדצמבר 2025	
					ערך משוקלל	ערך לא משוקלל לפי תקופות לפירעון
	שנה או יותר	מ-6 חודשים עד שנה	עד 6 חודשים	ללא מועד פרעון		
						פריטי מימון יציב זמן (ASF)
				1,269.1	1,269.1	הון:
				1,269.1	1,269.1	הון פיקוחי
						מכשירי הון אחרים
8,543.4	185.0	448.6	8,467.5			פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים:
6,436.9	92.9	441.6	6,236.3			- פיקדונות יציבים
2,106.5	92.2	7.0	2,231.1			- פיקדונות פחות יציבה
633.7		475.4	864.0			מימון סיטונאי:
						- פיקדונות לצרכים תפעוליים
633.7		475.4	864.0			מימון סיטונאי אחר
						התחייבויות עם נכסים תואמים בעלי תלות הדדית
7.2	54.0	33.5	416.3	0.2		התחייבויות אחרות:
				0.2		- התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו
7.2	54.0	33.5	416.3			- כל יתר ההתחייבויות וההון שלא נכללו בקטגוריות לעיל
10,453.3	239.1	957.5	9,747.8	1,269.2		סך מימון יציב זמן (ASF)
						פריטי מימון יציב נדרש (RSF)
126.5	2,252.0	185.0	662.0			סך נכסים נזילים באיכות גבוהה לפי יחס מימון יציב נטו (HQLA)
						פיקדונות המוחזקים במוסדות פיננסיים אחרים למטרות תפעוליות
5,911.9	4,942.0	2,213.4	1,525.5			הלוואות וניירות ערך הנפרעים כסדרם
						- הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה 1
1,003.5	516.1	793.0	605.9			- הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה שאינם ברמה 1 והלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שאינן מובטחות
4,783.8	4,294.2	1,411.6	903.1			- הלוואות ללקוחות סיטונאיים שאינם פיננסיים הנפרעות כסדרן, הלוואות

פריטי מימון יציב נדרש (RSF)

114.4	2,078.1	85.1	1,526.1	15	סך נכסים נזילים באיכות גבוהה לפי יחס מימון יציב נטו (HQLA)	
				16	פיקדונות המוחזקים במוסדות פיננסיים אחרים למטרות תפעוליות	
5,876.5	5,774.0	976.7	1,467.9	17	הלוואות וניירות ערך הנפרעים כסדרם	
				18	- הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה 1	
				19	- הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה שאינם ברמה 1 והלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שאינם מובטחות	
4,703.5	4,843.4	660.2	857.5	20	- הלוואות ללקוחות סטונאיים שאינם פיננסיים הנפרעות כסדרן, הלוואות ללקוחות קמעונאיים ולעסקים קטנים, והלוואות לריבונות, לבנקים מרכזיים ולישויות סקטור ציבורי	
462.2	772.1	36.6	42.8	21	מזה: עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203	
				22	הלוואות לדיור המובטחות במשכנתא הנפרעות כסדרן, מזה	
				23	מזה: עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203	
84.0	88.6	0.5	16.8	24	- ניירות ערך שאינם בכשל ושאין כשירים להיחשב נכסים נזילים באיכות גבוהה, לרבות מניות נסחרות בבורסה	
				25	נכסים עם הקבלה להתחייבויות בעלות תלות הדדית	
271.2	175.6	29.5	654.8	77.9	26	נכסים אחרים:
				27	- סחורות הנסחרות פיזית, לרבות זהב	
				28	- נכסים שהופקדו כביטחון ראשוני לחוזי נגזרים והעמדות לטובת קרן למימון כשל (default fund) של צדדים נגדיים מרכזיים (CCPs)	
3.5				3.5	29	- נכסים בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו
				0.1	30	- התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו לפני ניכוי בטחונות משתנים שהופקדו
267.7	175.6	29.5	654.8	74.3	31	- כל יתר הקטגוריות של הנכסים שלא נכללו בקטגוריות לעיל
129.9			2,246.1		32	פריטים חוץ מאזניים
6,392.0	8,027.7	1,091.2	5,894.9	77.9	33	סך מימון יציב נדרש (RSF)
171.8%	8.6%	52.6%	165.2%	1726.0%	34	יחס מימון יציב נטו (NSFR) (%)

מלאי נכסים נזילים

הבנק שומר על רמת נזילות נאותה בשקלים ובמטבע חוץ אשר יאפשרו לו לעמוד בכל צרכי הנזילות במגוון תרחישי קיצון ובאמצעות מדיניות של גיוס מקורות יציבים ומגוונים לטווחי זמן שונים הכוללים פיקדונות ציבור. הנכסים הנזילים העיקריים של הבנק על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 221 הם פיקדונות בבנק ישראל, אג"ח מדינת ישראל בשקלים ובמטבע חוץ שהסתכמו ליום 31 בדצמבר 2025 ב-3.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-3.5 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2024.

יחס הפיקדונות לאשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2025, עומד על 146.7%, בהשוואה ל-159.5% ב-31 בדצמבר 2024.

חוב לחברת האם

לבנק פיקדון מחברת האם בסך כולל של 450.1 מ' ש"ח לפירעון ב-30 ביוני 2026 צמוד למדד בריבית שלילית של 0.74%.

הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה (במיליוני ש"ח)

ממוצע לרבעון הדוח 31 בדצמבר 2025 *	יתרה ליום 31 בדצמבר 2025	
2,680.1	2,595.1	נכסי רמה 1
0.1	0.1	נכסי רמה 2א
2,680.2	2,595.2	סך הכל HQLA

ממוצע לרבעון הדוח 31 בדצמבר 2024 *	יתרה ליום 31 בדצמבר 2024	
3,185.3	3,140.6	נכסי רמה 1
0.1	0.1	נכסי רמה 2א
		נכסי רמה 2ב
3,185.4	3,140.7	סך הכל HQLA

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

מדיניות סיכון הנזילות של הבנק

הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות במטבע ישראלי ובמטבע חוץ וצמוד מטבע חוץ, שאותה אישר דירקטוריון הבנק, בהתאם לנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין 342 ו-222 כמתואר לעיל. המדיניות כוללת, בין היתר, מגבלות על יחס כיסוי נזילות, על יחסי הנזילות המזעריים בתרחיש רגיל ובתרחישי קיצון וכן התייחסות לכלי המדידה השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות השוטף. כמו כן, הבנק קבע מתודולוגיה שתסייע בזיהוי וטיפול במשבר נזילות בבנק, וזאת בכדי להבטיח את יכולתו של הבנק לעמוד באתגרים העולים מניהול העסקים השוטף, וכאלה שעלולים להתעורר בעת מקרי לחץ בשווקים הפיננסיים. הבנק מיישם מדיניות לניהול הנזילות לטווח הקצר ולטווח הארוך בהתאם למדיניות הקבוצתית, תוך הקפדה על קיום ההוראות של הרשויות הרגולטוריות, ובהתאמה לאופי פעילותו וצרכי הנזילות שלו ותוך שמירה על ניהול עצמאי של סיכון הנזילות. הבנק עומד ביחס כיסוי נזילות בפני עצמו.

תיאבון הסיכון

הבנק פועל לשמירה על מלאי נכסים נזילים ברמה נאותה, במקביל לניהול השימושים, באופן שיניב הכנסה לבנק. הבנק רואה משנה חשיבות בניהול שמרני אך אקטיבי של הנזילות בבנק. תיאבון הסיכון של הבנק נמוך ומתבטא במבנה הנכסים וההתחייבויות, כלי המדידה וניטור הסיכון הרבים שמוקצים לעניין זה ומערכי הניהול והבקרה המופקדים על ניהול סיכון זה. לפירוט נוסף בנושא כלי מדידה וניטור ראו פרק בנושא זה להלן.

פיקוח, בקרה ודיווח על ניהול החשיפה לסיכונים נזילות:

התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים באופן שוטף הן על ידי מנהלי החשיפה והן על ידי גורמי בקרה וביקורת בלתי תלויים, במטרה להבטיח את היכולת להתמודד גם במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים.

ניהול החשיפה לסיכון נזילות נבחן, מבוקר ונדון באופן שוטף ויעודי על ידי פורומים וועדות ברמת דירקטוריון, הנהלה והאגפים. במסגרת זו, מבוצע מעקב שוטף אחר תחזיות של תזרימי מזומנים, מגמות בסגנונות שונים של פיקדונות, ריכוזיות מפקדים ועלויות גיוס.

מערך הפיקוח והבקרה על סיכון הנזילות מושתת על שלושה קווי הגנה כמפורט להלן:

קו הגנה ראשון:

יחידת מערך הביניים נ"ה ונוסטרו הכפופה לראש חטיבת משאבים וניהול פיננסי בחברת האם, מבצעת בקרה יומית על עמידה במגבלות, ריכוזיות מפקידים, ומעקב אחר האינדיקטורים לזיהוי מוקדם של לחצי נזילות.

קו הגנה שני:

היחידה לסיכונים שוק ונזילות ותיקוף מודלים בחברת האם אחראית להתאמה של פרופיל הסיכון לתיאבון הסיכון שנקבע בידי הדירקטוריון והנהלה, ובתוך כך אחראית על גיבוש ועדכון מסגרת ניהול הסיכונים הפיננסיים, זיהוי והערכת סיכונים באופן בלתי תלוי בקו העסקים, אתגור נאותות הבקורות, התשומות והתפוקות בקו הראשון ובחינת אפקטיביות המגבלות. כמו כן, היחידה מבצעת תיקוף למודלים המרכזיים בשימוש הבנק.

קו הגנה שלישי:

מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתוכניות העבודה השנתיות שלו ביקורות בנושא ניהול סיכונים פיננסיים בבנק, ובכללן ביקורות על היחידות השונות במערך הפיננסי והיחידות הרלוונטיות בקו ההגנה השני. מבין תפקידיו של המבקר הפנימי לבחון את גיבוש ויישום המדיניות והחלטות הדירקטוריון, את עמידת היחידות במגבלות שנקבעו, קיום הבקרה בנושא, ואת מהימנות וזמינות המידע הניהולי והדיווחים הפיננסיים המוצגים לדירקטוריון ולהנהלת הבנק. כמו כן, קו ההגנה השלישי כולל את כל גופי הביקורת החיצוניים.

דיווח על החשיפה לסיכונים נזילות

- דוח סיכון נזילות יומי בשקלים, במט"ח ובסה"כ מופק ממערכת הנזילות במחשב המרכזי ומופץ לכל גורמי הניהול והבקרה הרלוונטיים.
- דיווח על החשיפות לסיכון הנזילות בשקלים, במט"ח ובסה"כ בהשוואה למסגרות ולגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון והסמכויות לניהולם ניתן במסגרת דיווח יומי המופץ למנכ"ל הבנק, לחברי הנהלה, למנהל הסיכונים הראשי ולמנהל המחלקה לניהול פיננסי. כמו כן במסגרת ועדת הנזילות והסיכונים הפיננסיים המתכנסת לפחות פעם בשבוע, וכן אחת לחודש בישיבת הנהלה הדנה בנושא ניהול נכסים והתחייבויות.
- דיווח על החשיפות מרוכז במסמך הסיכונים הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 310. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון.
- בנוסף, הנהלת הבנק והדירקטוריון מעודכנים באופן שוטף ועל פי הצורך בהתפתחויות בחשיפות הבנק לסיכונים נזילות.

מדדים בשימוש ניהול סיכון הנזילות

- לצורך מדידה וניטור אחר סיכון הנזילות, עושה הבנק שימוש במספר מדדים, כאשר מדדי המפתח העיקריים שבאמצעותם עוקבת הנהלה אחר מצב הנזילות הינם:
 - יחסי כיסוי הנזילות - LCR (בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221), בהתאם למפורט לעיל בתחילת פרק זה;
 - יחס נזילות מזערי (בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342) במצבי קיצון שונים;
 - יחס המימון היציב (בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222);
- המדדים כוללים מגבלות הנהלה ודירקטוריון שמטרתם להתריע על כל חריגה ממגבלה לצורך קביעת תכנית פעולה לחזרה למסגרת תיאבון סיכון הנזילות של הבנק.

יחס נזילות מזערי במטבעי ישראלי ובמטבע חוץ

יחסי נזילות המבוססים על מודל פנימי שפותח בקבוצה ושמטרתו מעקב אחר האמצעים הנזילים שברשות הבנק, הן תחת תרחיש של מצב עסקים רגיל והן תחת סט של תרחישים המדמים מצבי לחץ וקיצון שונים הנוגעים לכלל המערכת הבנקאית ולבנק באופן ספציפי. המודל מבוסס על הערכת איכות ופיזור תיק הנכסים ומשתמש במקדמי ביטחון הולמים שנבחנו על בסיס היסטורי בהתאם לרמות הסיכון, לסיפור התרחיש ובהתבסס על חוות הדעת של גורמים מקצועיים. המודל מאפשר ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה ברמה היומית השוטפת על מצב הנזילות במטבעי ישראלי ובמטבע חוץ ולפרקי זמן שונים. בכל אחד מהתרחישים נבחן מצב הנזילות על בסיס המדדים הכמותיים הבאים: יחס הנזילות, פער נזילות ואופק הישרדות. המודל משמש כלי ניהול דינמי, ברמה היומית, לבחינת מצב הנזילות בבנק ולניהול סיכון הנזילות. תוצאות המודל נשלחות מידי יום לוועדת הנזילות של הבנק ומבוקרות באופן שוטף על ידי גורמים עסקיים ובקרתיים בבנק ובחברת האם.

תכנית חירום

בהתאם להוראות בנק ישראל, הוגדרה בבנק תכנית מגירה לטיפול במשבר נזילות (Contingency Funding Plan - CFP). מטרת התכנית היא להגדיר את הפעולות הדרושות בניהול סיכוני הנזילות להגנה על המפקידים, החייבים ובעלי המניות, ולקבוע מתודולוגיה שתסייע בזיהוי משבר נזילות בבנק. התכנית מציינת מהם הקריטריונים להפעלתה, מהם תרחישי הלחץ האפשריים, ניטור הסיכון ומעקב אחר האינדיקטורים לזיהוי מוקדם של לחצי נזילות, תחומי אחריות וסמכות של בעלי תפקידים, אופן המענה והדיווח וההתנהלות מול גורמי פנים וחץ. בנוסף, הבנק עורך אחת לתקופה תרגיל חירום המדמה תרחיש קיצון שמשפיע גם על מצב הנזילות, ובוחן את תפקוד הבנק ואת יישום תכנית החירום.

סיכון ואסטרטגיית המימון

סיכון מימון הינו סיכון למחסור במקורות מימון ועשוי לנבוע בין היתר ממבנה מקורות שאינו מספיק יציב בטווח הארוך לשרת את השימושים המתוכננים. סיכון זה מנוהל כחלק מניהול סיכון הנזילות בבנק. הבנק מנטר באופן שוטף את היקף וריכוזיות המקורות על פי קריטריונים שונים, כגון: גודל ואורך חיי הפיקדון, תלות במפקידים גדולים ומציב יעדים ומגבלות להיקף הפיקדונות הגדולים ולתמהיל המקורות בכלל. הבנק מתמקד בגיוס פיקדונות לפי סוג הלקוח ואורך חיי הפיקדון, ולשם כך מפתחים מוצרי פיקדונות שונים הנותנים מענה לצורכי הלקוחות ומאפשרים להם להשיג תשואות גבוהות באופן יחסי מחד ולפיזור והפחתת סיכון הנזילות מאידך. הבנק חותר לשיפור מתמיד בתמהיל המקורות בהתאם לצרכי ויעדי הבנק בגיוס מקורות יציבים ולטווחי זמן ארוכים. לשם כך מושם דגש על גידול בפעילות הלקוחות הקמעונאיים מתוך סך הפיקדונות ועל הפחתת סיכון הריכוזיות הנובע ממפקידים גדולים.

מקורות המימון העיקריים - מידע נוסף

מקורות המימון העיקריים של הבנק כוללים את פיקדונות הציבור לטווח הקצר והבינוני, זאת כתוצאה ממדיניות לגיוס מקורות מגוונים ויציבים. לתאריך 31 בדצמבר 2025, יתרת פיקדונות הציבור בבנק עמדה על 10.1 מיליארד ש"ח. בהשוואה ל- 10.2 מיליארד ש"ח ב- 31 בדצמבר 2024. הרכב הנכסים וההתחייבויות של הבנק מצביע על נזילות גבוהה, זאת כתוצאה ממדיניות לגיוס מקורות מגוונים ויציבים. פירוט יתרת סך פיקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולים הינה בדוח הדירקטוריון ל- 31 בדצמבר 2025. להלן נתוני הנכסים הפיננסיים הלא משועבדים והמשועבדים של הבנק:

במיליוני ש"ח				
סך הכל	נכסים לא משועבדים	מזה: נכסים המשמשים		ליום 31 בדצמבר 2025
		כביטחון לבנק מרכזי	נכסים משועבדים	
2,405.0	2,405.0			מזומנים ופקדונות בבנקים
2,559.8	2,559.8			ניירות ערך
6,546.4	6,492.1	54.3	54.3	אשראי לציבור, נטו
726.1	726.1			אשראי לממשלה
122.9	122.9			אחרים
12,360.2	12,305.9	54.3	54.3	סך כל הנכסים

במיליוני ש"ח				ליום 31 בדצמבר 2024
סך הכל	נכסים לא משועבדים	מזה: נכסים המשמשים		
		כביטחון לבנק מרכזי	נכסים משועבדים	
3,083.3	3,083.3			מזומנים ופקדונות בבנקים
2,248.0	2,248.0			ניירות ערך
6,372.9	6,322.2	50.7	50.7	אשראי לציבור, נטו
706.4	706.4			אשראי לממשלה
124.5	124.5			אחרים

במיליוני ש"ח				ליום 31 בדצמבר 2024
מזה: נכסים המשמשים				
נכסים לא משועבדים		כביטחון לבנק מרכזי	נכסים משועבדים	
סך הכל	12,535.1	12,484.4	50.7	50.7
				סך כל הנכסים

לפרטים נוספים בדבר סיכון הנזילות, ראה פרק סקירת הסיכונים, בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2025.

סיכונים נוספים

חלק 8 - סיכון תפעולי

בהתאם להגדרת הוראת ניהול בנקאי תקין 350, סיכון תפעולי הוא סיכון להפסד כתוצאה מאי-נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים או מערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, סיכונים מעילות והונאות, סיכונים טכנולוגיות המידע, סיכונים אבטחת מידע וסייבר והמשכיות עסקית, ואינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין.

הסיכונים התפעוליים מהווים חלק בלתי נפרד ממערך הסיכונים הכולל בתהליכי הבנק. הבנק רואה בסיכונים אלו מציאות הכרחית הנלווית לפעילות העסקית, מאחר שהסיכונים התפעוליים מובנים בכל סוגי הפעילויות העסקיות ותהליכי העבודה בבנק, בתהליכי הרוחב ובמערכות התומכות. ניהול הסיכונים מבוצע במטרה להעריך ולנטר את הסיכונים התפעוליים בתהליכי הבנק, לרבות סיכונים מעילות, הונאות והתנהגות לא אתית, למזער את הסיכונים הללו ולהפחית נזקים כספיים בגינם תוך הבאה בחשבון של שיקולים של עלות מול הפחתת הסיכון.

מדיניות לניהול סיכונים תפעוליים

דירקטוריון הבנק קבע מתודולוגיה קבוצתית אחידה לניהול הסיכון התפעולי, לרבות באמצעות מדיניות כוללת ומקיפה לניהול הסיכונים התפעוליים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 310 ו-350. המדיניות מגדירה את תיאבון הסיכון וכן מתווה את סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים בבנק. המדיניות כוללת התייחסות לשרשרת של תהליכי ניהול הסיכונים, מרמת זיהוי הסיכונים, הערכה ומדידה, ועד להפחתה וניטור של הסיכונים. הנהלת הבנק רואה חשיבות מיוחדת ביישום בקרות כנגד מעילות, הונאות והתנהגות לא אתית, כאשר סדרי העדיפות ליישומן מביאים בחשבון גם שיקולים של מוניטין, אתיקה ואי סובלנות כלפי הפרת החוק.

עקרונות המדיניות נקבעו במטרה לקיים את הוראות ההסדרה, להנהיג ולהטמיע תרבות ארגונית של ניהול סיכונים ולהגדיר מסגרת עבודה וסביבת בקרה נאותה לניהול הסיכונים התפעוליים. בנוסף, המדיניות באה להבטיח קיום מנגנוני דיווח אפקטיביים להנהלה הבכירה ולדירקטוריון הבנק. מסמך המדיניות הקבוצתי מאושר על ידי דירקטוריון הבנק בהתאם להתאמות הנדרשות.

איסוף ודיווח אירועי כשל

הבנק מקיים תהליך של איסוף ותיעוד אירועי כשל, (אירועי הפסד/רווח, כמעט הפסד/כמעט רווח, הפרשה לתביעה ואובדן הכנסה), כבסיס נתונים לניתוחים רבעוניים ושנתיים של מגמות ומוקדי סיכון, לצורך הצגה בפני ההנהלה והדירקטוריון, לאומדן הסיכונים התפעוליים בתהליכי הבנק, לאימות הערכות הסיכון של מומחי התוכן, להפקת לקחים, לבחינה מחדש ולשיפור בקרות קיימות, לעדכון מפת הסיכונים ולשמירת היסטוריה וכן איסוף אירועים כנדרש בהוראת נב"ת 206 החדשה.

היחידה לניהול סיכונים תפעוליים אחראית לריכוז הדיווחים על אירועי כשל בקבוצה, לבחינת קישור האירועים למפת הסיכונים ועדכונה במידת הצורך, לקיום תהליכי הפקת לקחים ברמת הבנק, לדיווח אירועים בעלי משמעות רוחבית ולדיווח מידי על אירועים מהותיים, בהתאם לנהלי העבודה בנושא.

בנוסף, מקיימת הקבוצה תהליך הפקת לקחים גם לגבי אירועים חיצוניים מהותיים שמידע לגביהם מופיע בתקשורת.

המבנה הארגוני ומסגרת העבודה לניהול הסיכונים התפעוליים

מסגרת העבודה לניהול הסיכונים התפעוליים נשענת על כללי ממשל תאגידי נאות ומבוססת על מודל שלושת קווי ההגנה:

קו הגנה ראשון - האגפים/היחידות העסקיות, יחידות הרוחב וחברת מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (להלן - "מתף") אחראים לניהול הסיכונים התפעוליים המובנים בתהליכים שבתחומי אחריותם. קו ההגנה הראשון כולל גם את מנהלת הגנת הסייבר ואבטחת מידע.

קו הגנה שני - המחלקה לניהול סיכונים והיחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם, המהוות פונקציה בלתי תלויה האחראית לגיבוש והטמעת מתודולוגיה קבוצתית לזיהוי ולאומדן הסיכונים התפעוליים, סיכוני טכנולוגיות המידע וסיכוני סייבר באופן בלתי תלוי ביוצרי הסיכון, להנחיה ולפיקוח על יישום כללי המתודולוגיה בבנק, לריכוז דיווחים ולהכנת מסמכי סיכונים רבעוניים להנהלת הבנק ולדירקטוריון כנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין כולל: 310, 350 ו-361 ועוד. כמו כן, קו ההגנה השני כולל את מדור SOX באגף החשב וכן את היעוץ המשפטי.

קו הגנה שלישי - כולל את הביקורת הפנימית, אשר אחראית לביצוע ביקורת על מסגרת העבודה והבקורות כנגד הסיכונים התפעוליים ואת כל גופי הביקורת החיצוניים.

הבנק הגדיר תפקידים וקבע סמכויות, תחומי אחריות וסדרי דיווח במטרה לקיים מסגרת עבודה לניהול הסיכונים התפעוליים.

פיקוח, בקרה ודיווח על ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה ודיווח על תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים. ניהול החשיפה לסיכונים אלו נבחן ומבוקר על ידי הדירקטוריון, ההנהלה וכן על ידי דרגי הביניים במסגרת פורומים ודיווחים לרבות:

- הפורום הקבוצתי לניהול סיכונים תפעוליים בראשות מנכ"ל חברת האם ובהשתתפות חברי ההנהלה בחברת האם ומנכ"ל הבנק. הפורום מתכנס לפחות אחת לרבעון ומקיים מעקב שוטף על תיאבון הסיכון התפעולי ועל מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, לרבות בהתבסס על אירועי כשל, על מצאי סקר סיכונים תפעוליים, התממשות KRI, ומקבל דיווח על הפעולות הננקטות על ידי היחידות השונות בבנק וע"י חברות הבנות למזעור סיכונים אלו ודיווח על התפתחויות נוספות בתחום ניהול הסיכונים. הפורום דן, בין היתר, גם בנושא מניעת סיכוני מעילות, הונאות והתנהגות לא אתית, הגנת הסייבר וסיכוני טכנולוגיות המידע.
- ועדת היגוי אבטחת מידע בראשות מנכ"ל מתף, המתכנסת לפחות אחת לחודש. בוועדה משתתפים גם נציגי חטיבת ניהול סיכונים בחברת האם ונציגי הבנק.
- ועדת היגוי הגנת הסייבר בראשות מנהלת הסיכונים הראשית הקבוצתית מתכנסת אחת לרבעון ומטרתה לתת מענה לאיומי הסייבר.
- פורום מודיעין סייבר בראשות מנהל הגנת הסייבר, המתכנסת אחת לחודש. הפורום דן במגמות ואיומים בתחום הסייבר. בפורום משתתפים נציגי חטיבת ניהול סיכונים של חברת האם.
- פורום המשכיות עסקית בשעת חירום בראשות מנהל הסיכונים הראשי, המתכנס לפחות אחת לרבעון.
- פורום הונאות בראשות מנהל הסיכונים הראשי בחברת האם שמתכנס אחת לרבעון או לפי הצורך. בפורום דנים, בין היתר בהפקות לקחים בעקבות אירועי הונאות, כולל בחינה של הוספת בקורות בעקבות הונאות בעלי מאפיינים חדשים.
- ועדת היגוי הונאות בראשות מנכ"ל מתף, המתכנסת אחת לרבעון. הפורום דן באירועי הונאות סייבר והבקורות שמושמות וכן מעקב אחר משימות מהותיות בתכנית העבודה.
- החשיפות לסיכונים תפעוליים מרוכזות ומדווחות לדירקטוריון הבנק במסגרת "מסמך הסיכונים" הרבעוני, כנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין 310, 350, במסגרתו מוצגות, בין היתר, התפתחויות בנושא ניהול הסיכונים הקבוצתי.

מערכת למדידה, אמידה וניהול של סיכונים תפעוליים

הבנק מנהל את מפת הסיכונים באמצעות מערכת, המשותפת לניהול סיכונים תפעוליים וניהול סיכוני ציות, התומכת במתודולוגיה לניהול הסיכונים התפעוליים. מאגר המידע של המערכת כולל את מיפוי ותיעוד סקרי הסיכונים שבוצעו לגבי התהליכים בבנק, את הבקורות המומלצות ואת אירועי הכשל.

שיטות ותהליכי עבודה לניהול הסיכונים התפעוליים

מרכיב בסיסי בתכנית ניהול הסיכונים של הבנק היא ניהול אקטיבי ופרו אקטיבי של הסיכונים התפעוליים, המהווים חלק בלתי נפרד מתהליכי ניהול פעילותו העסקית של הבנק והמערכות התומכות, לרבות סיכוני מעילות, הונאות והתנהגות לא אתית. אחד מהכלים המשמשים את הבנק לזיהוי והערכת הסיכונים התפעוליים המרכזיים למיפוי וזיהוי הסיכונים התפעוליים ולשליטה ובקרה עליהם הוא סקר הסיכונים התפעוליים. לתהליכי הקבוצה, הסקר כולל את מיפוי הסיכונים התפעוליים והבקורות בתהליכים אלו, לרבות סיכוני מעילות, הונאות והתנהגות לא אתית. הסקר מתבסס גם על מאגר אירועי הכשל וכמעט כשל וממצאי ביקורת, הערכת אומדן הסיכונים והפחתתו על ידי יישום בקורות חדשות, חיזוק בקורות קיימות ועוד. הבנק, באמצעות חברת האם, עורך סקר סיכונים תפעוליים תקופתי, שמאושר בהנהלת הבנק

ובדירקטוריון. כלים נוספים הם סקרי סיכונים תפעוליים למערכות וכן סקר הערכת סיכוני סייבר. כמו כן, הבנק מבצע באופן שוטף ניהול סיכונים לאיתור מוקדי סיכון במוצרים, תהליכים ושירותים חדשים בבנק בהתאם למדיניות לניהול סיכונים במוצרים, שירותים ותהליכים חדשים.

יצוין כי בעקבות ממצאי סקרי הסיכונים שמתבצעים, ממצאי הביקורת הפנימית ותהליכי הפקת לקחים בגין אירועי כשל, משולבות בקרות מיכניות ואחרות בפעילויות הבנק השונות, וכן משופרים ומשודרגים נהלי ותהליכי העבודה והבקרה. בנוסף, כחלק מתשתית מעקב ובקרה, הוגדרו KRI - אינדיקטורים עיקריים לסיכונים תפעוליים בתהליכים נבחרים לאיתור מוקדם של שינוי במפת הסיכונים.

הגישות להערכת ההון הנדרש בגין סיכון תפעולי

הבנק מחשב את הסיכון התפעולי בהתאם לגישה הסטנדרטית, אשר לפיה מופתה ההכנסה הגולמית לשמונה קווי עסקים כפי שנקבעו בהוראה. לכל קו עסקים נקבע מקדם שונה, ודרישת ההון היא ממוצע שנים עשר הרבעונים האחרונים של ההכנסה הגולמית מוכפלת במקדם שנקבע לקו העסקים.

ביום 19 במרס 2024, פירסם בנק ישראל עדכון להוראה המהווה מסמך תרגום של ועדת באזל, שנכנסה לתוקף ביום 1 בינואר 2026. על פי ההוראה, חישוב דרישות ההון מחולק לשני פרמטרים: (1) האינדיקטור העסקי המסתמך על דוח רווח והפסד ע"פ 3 שנים. (2) נתוני ההפסד המסתמכים על אירועי הכשל שאירעו בפועל בבנק על פני 10 שנים. הבנק החל באיסוף נתוני ההפסד החל מיום 1 בינואר 2024 כנדרש על פי דרישות ההוראה.

שימוש בביטוח על מנת להפחית את הסיכון התפעולי

הבנק רואה בקיום פוליסות ביטוח גורם משלים ולא מבטל את הצורך בהפחתת סיכונים.

להלן פירוט "הכיסוי הביטוחי" הקיים:

קבוצת הבנק מחזיקה כיום ארבעה כיסויים ביטוחיים עיקריים:

1. כיסוי ביטוח "בנקאי משולב" (B.B.B). גבול אחריות בפוליסה זו משותף לארבעת פרקי הפוליסה כמפורט:
 - פרק ביטוח בנקאי: פרק זה מכסה נזק כספי ישיר שנגרם לבנק ממעשה אי יושר או תרמית של עובדי הבנק, נזק הנגרם כתוצאה מאובדן או נזק ל"רכוש בעל ערך", סיכוני העברה של "רכוש בעל ערך", נזק הנגרם כתוצאה מזיוף המחאות, ביטחונות מזויפים, מזומנים מזויפים וכו'.
 - פרק ביטוח פשעי מחשב: פרק זה מכסה נזק שנגרם כתוצאה מתשלום או העברת כספים או רכוש, מתן אשראי, חיוב חשבון או מתן ערך כלשהו על ידי הבנק, כתוצאה ישירה של הזנה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני ישירות לתוך מערכת המחשב של הבנק או למערכת מחשב של לשכת שרות או למערכת אלקטרונית להעברת כספים או למערכת תקשורת עם לקוחות; או כתוצאה משינוי או השחתה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני האגור במערכות כאשר פעולת המרמה נעשתה על ידי אדם שפעל מתוך כוונה לגרום הפסד לבנק או לשם הפקת רווח פיננסי למען עצמו או למישהו אחר.
 - פרק ביטוח אחריות מקצועית: פרק זה מכסה את הבנק בגין חבותו החוקית כלפי צדדים שלישיים בהתייחס לתביעה בגין הפסד כספי הנגרם כתוצאה ממעשה, טעות, או השמטה רשלניים או הפרת אמונים של עובד הבנק.
2. פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה": ביטוח זה מכסה את אחריותם של הדירקטורים ונושאי המשרה בגין תביעה בגין הפרת חובת זהירות ומיומנות, הפרת חובת אמונים כלפי הבנק כאשר הם פעלו בתום לב והיה להם יסוד להניח שהפעולה לא תפגע בטובת הבנק.
3. פוליסות "ביטוחים אלמנטריים": עיקרי הכיסוי הביטוחי: ביטוח נכסים, ביטוח חבויות וביטוח כספים.
4. ביטוח "סייבר"/כשל מחשובי: פוליסה זו מכסה את קבוצת הבינלאומי בגין אירועי נזק שונים, אשר עיקרם: הוצאות, נזקים לצדדים שלישיים, סחיטת "סייבר" ונזקי אובדן תוצאתי למבוטחים בפוליסה (אובדן הכנסות לבנק ו/או הוצאות תפעול נוספות) עקב אירוע כשל מחשובי ו/או אירוע סייבר.

המשכיות עסקית (Business Continuity Planning)

הוראות בנק ישראל מחייבות את הבנקים לפעול להבטחת המשכיות עסקית בעת חירום. בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 355 בנושא, נערך הבנק להתאוששות ממקרה אסון והמשכיות עסקית במצבי חירום שונים. בבנק מתבצעת היערכות הכוללת גיבוש מסמך מדיניות מקיף בנושא המשכיות עסקית, הכנת תשתיות טכנולוגיות נאותות לשעת חירום, גיבוש והטמעת תוכניות פעולה מקיפות ותשתית נהלים תומכת וכן ביצוע תרגילים המדמים מצבי חירום שונים. בחברת האם קיים חדר מצב קבוצתי ופורום היערכות לשעת חירום קבוצתי בראשות ראש החטיבה לניהול סיכונים בחברת האם אשר מרכז פעילות זו בכל הקבוצה. הפורום מופקד על יישום המדיניות, הנהלים והמעקב אחר היערכות הקבוצה למצבי חירום שונים ומתכנס לפחות אחת לרבעון. בנוסף, מתקיים דיווח רבעוני בהנהלה ובדירקטוריון בבנק בנושא המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני בנושא זה בהנהלה ובדירקטוריון.

הבנק מקיים באופן שוטף תהליך לשיפור ההיערכות להמשכיות עסקית במסגרתו מעודכן המיפוי של כל הפעילויות והמשאבים הקריטיים אשר נדרשים בשעת חירום, ומעודכנים תרחישי החירום ומסמך המדיניות בהתאם.

סיכון טכנולוגיות המידע

הסיכון לכשל במידע ו/או במערכות המידע והתפעול של הבנק וכן תמיכה שאינה הולמת ומספקת של השירותים והתהליכים העסקיים הדרושים לבנק למימוש יעדיו העסקיים. לאור העובדה, כי בשנים האחרונות הסביבה הטכנולוגית מתפתחת והתלות בה הולכת וגוברת, נוצר הצורך בהגדלת הגמישות העסקית והטכנולוגית והצורך בהגברת השימוש בטכנולוגיות חדשות.

הסיכון מנוהל לפי מדיניות ניהול טכנולוגיות המידע ובהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 357. כמו כן, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 301 פועלת ועדת אשראי וניהול סיכונים של הדירקטוריון.

בנוסף, הבנק פועל על פי מדיניות ניהול סיכונים מוצרים חדשים ובמסגרת זו מבוצעים תהליכי ניהול סיכונים בהכנסת מערכות/טכנולוגיות חדשות.

הבנק נערך ליישום הוראת ניהול בנקאי תקין 364 ("ניהול סיכוני טכנולוגיית המידע, אבטחת המידע והגנת הסייבר") שתיכנס לתוקף במאי 2026 ותחליף את הוראות ניהול בנקאי תקין 357, 361, 363.

ניהול סיכונים בסביבות מחשוב ענן

לבנק מסמך אסטרטגיית ענן ומסמך מדיניות לשימוש בשירותי מחשוב ענן, שאושרו בהנהלה ובדירקטוריון. הבנק פועל בהתאם להוראה 362 בנושא, הקובעת הנחיות ותנאים הנדרשים לשימוש של תאגיד בנקאי בטכנולוגיות מחשוב ענן ומדגישה את הצורך לנהל את הסיכונים לכל שימוש בטכנולוגיות מחשוב ענן. מסמך המדיניות עודכן בשנת 2025 בהתאם לאסטרטגיית ענן שאושרה בשנת 2025.

אבטחת מידע

דירקטוריון הבנק והנהלתו קבעו מדיניות מפורטת בנושא אבטחת מידע בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 357 - "ניהול טכנולוגיית המידע" ומינה מנהל אבטחת מידע האחראי על ניהול סיכוני אבטחת מידע. הבנק מבצע את כל הסקרים והמיפויים הנדרשים לעמידה בהוראה. הבנק מיישם את הנחיות בנק ישראל בנושא מדיות חברתיות. בנוסף, הבנק מיישם את הנחיות תקנות הגנת הפרטיות.

סיכוני אבטחת מידע והגנת הסייבר

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 361 בנושא ניהול הגנת הסייבר, ההנהלה והדירקטוריון של כל אחת מהחברות בקבוצה אישרו את אסטרטגיית הגנת הסייבר ואת מדיניות הגנת הסייבר. מנהלת אבטחת המידע של הקבוצה מונתה גם כמנהלת הגנת הסייבר הקבוצתי בהתאם לאישור בנק ישראל.

התקפות סייבר מבוצעות במטרה להסב נזק מסיבי באמצעות פגיעה בפעילות אסטרטגית. הנזק הצפוי מהתקפות אלו עשוי לנבוע מפגיעה באמינות, שלמות, סודיות המידע ו/או בזמינות מערכות הבנק. נזקים אלו עלולים להוביל לפגיעה בפעילות העסקית של הבנק ולהשפעה על לקוחותיו. התקיפות מכוונות כנגד מוסדות פיננסיים בארץ ובעולם וארגונים הקשורים בשרשרת האספקה של מוסדות אלו.

הבנק מקיים מערך הגנה כולל וייעודי להתמודדות עם התקפות סייבר, בנוסף לפעילות הכוללת המבוצעת בתחום אבטחת מידע. מערך ההגנה כולל היבטים אנושיים, טכנולוגיים ותהליכיים שמטרתם לצמצם את הפגיעה בפעילות הבנק וההשפעה על לקוחותיו, והכל על פי תרחישי תקיפה ייעודיים המוגדרים על ידי מנהלת הגנת הסייבר. היערכות זו כוללת, בין היתר, את הפעילויות הבאות:

- בחינת הסיכונים העיקריים וסקירת הסיכונים הרלוונטיים, תוך התייחסות לגורמי הסיכון, עלויות הסיכון והשלכותיו.
- דיווח להנהלה ולדירקטוריון על ממצאי סקרים ותרגילים, אירועי התקפות סייבר על הבנק וחברות הבנות והערכת הסיכון הנובע מתקריות סייבר ידועות בארץ ובעולם (שלא התממשו בבנק).
- ביצוע תכנית סקרים שנתית לבחינת העמידות בפני התקפות סייבר. בכלל זה תרגול מערך ההגנה, על פי תרחישי התקיפה שהוגדרו.
- דיווח על מאפייני התקפות מהותיות במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני, תוך התייחסות לאופי הסיכונים המהותיים והשפעתם על הבנק.

החדשנות בבנקאות בתקשורת, שימוש בטכנולוגיות חדשות, מערכות פתוחות, ויישומי מחשוב ענן ושימוש ב GenAI, מעלים את הסבירות להתממשות אירוע סייבר. עקב כך, לצורך ניהול נאות של סיכוני סייבר, הורחבה והותאמה המסגרת הקיימת של ניהול סיכוני טכנולוגיית המידע ואבטחת מידע בבנק בהיבטי תפיסת מרחב האיום ויכולות ההגנה הנדרשות. כמו כן, הוגברו מוגברים הניטורים ומיושמות בקרות ואמצעים שונים בהתאם להתפתחות האיומים.

אנף אבטחת מידע והגנה בסייבר מבצע תרגילי סייבר לבדיקת המוכנות הטכנולוגית, המוכנות התשתיתית וכן סימולציות לבחינה של תרחישים מורכבים. בנוסף, בשיתוף עם החטיבה לניהול סיכונים הוגדרה המתודולוגיה למיפוי סיכוני סייבר ומבוצע סקר סיכוני סייבר.

מנהלת הגנת הסייבר מקיימת פורום חודשי אשר דן בהתראות מודיעין והשפעה של אירועי סייבר, שהתרחשו בארגונים פיננסיים בעולם, על ההיערכות של הקבוצה והשינויים הנדרשים במתאר איומי הסייבר על הקבוצה הבנקאית. אנף אבטחת מידע והגנה בסייבר מפעיל תכנית לשמירת כשירות באמצעות הרצאות מודעות, ימי עיון, תרגילים מקומיים ויציאה להכשרות מרוכזות. ובאמצעות הפעלה של תכנית "אקסלרטור סייבר" לחברות הזנק בתחום, אשר מטרתה לאתר חברות אשר מפתחות יכולות הגנה חדשניות, לסייע לחברות לעצב את המוצר שלהן, כך שיענה על דרישות הגנה של הבנק, ולהפעיל את המוצר בסביבות שונות ברשת הבנק בהתאם לצרכים ושיקולי ההגנה.

הבנק מיישם את הנחיות הוראות ניהול בנקאי תקין 363 (ניהול סיכוני סייבר בשרשרת האספקה) אשר עוסקות בפעילות הבנק מול ספקיו והוראה A359 (מיקור חוץ). בנוסף הבנק עומד בדרישות הבקרה של חברת SWIFT העולמית.

חלק 9 - סיכונים אחרים

סיכון משפטי

א. כללי

סיכון משפטי נכלל בגדר סיכון תפעולי כהגדרתו בנב"ת מס' 350 - ניהול סיכון משפטי כולל, אך אינו מוגבל ל"חשיפה לקנסות (fines penalties) או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית (punitive damages), כמו גם מהסדרים פרטניים (private settlements).

הבנק מתייחס להגדרה באופן מרחיב וכולל בסיכון המשפטי, בין היתר, סיכון הנובע מהיעדר ידיעה או פרשנות שגויה של הוראות דין החלות על הבנק, סיכון הנובע מהתקשרויות חוזיות בין הבנק לאחרים, לרבות מהעדר אפשרות לאכוף קיומו של הסכם, וסיכון הנובע מהליכים משפטיים הקשורים בבנק ומניהול לא מיטבי שלהם.

ב. תיאבון הסיכון

הבנק נוקט במדיניות שמרנית של תיאבון סיכון נמוך ביחס לקשירת הסכמים והתחייבויות משפטיות ומבצע את פעילותו העסקית בליווי גיבוי משפטי הולם, תוך הקפדה יתרה על עמידה בכל הוראות החקיקה והרגולציה והמגבלות והחבויים הנגזרות מהן. הבנק מיישם מדיניות ניהול סיכונים משפטיים השוללת כל פעולה מודעת לסיכון שתוצאותיו עלולות לגרום העמדה לדין פלילי או נקיטת סנקציות פליליות או מנהליות נגד הבנק או מי מנושאי המשרה בו, ונוקט במדיניות של אפס סובלנות בכל הנוגע לסיכון שמקורו בהפרה של הוראות דין המהוות עבירה פלילית או הפרה מנהלית.

ג. מדיניות וניהול החשיפות

הבנק פועל על פי מדיניות לניהול הסיכון המשפטי המאושרת על ידי ההנהלה והדירקטוריון, במסגרתה מתואר הסיכון המשפטי, הדרכים לאיתורו, מיפוי ומזעורו.

היעוץ המשפטי של הבנק מנהל מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, ברגולציה ובפסיקה, העשויות להשליך על הפעילות השוטפת של הבנק, ומספק את היעוץ, הגיבוי והתמיכה המשפטית הנדרשת לבנק על יחידותיו השונות. הבנק פועל למזעור הסיכונים על בסיס התפתחויות אלו ובהתאם להשלכותיהן. כמו כן, היעוץ המשפטי עורך באופן תקופתי או על פי הצורך, עדכונים נדרשים במסמכים המשפטיים שבשימוש הבנק, בהסכמי המסגרת להם הבנק צד ובחוות דעת משפטיות המהוות בסיס להתקשרויות ו/או קיום מנחים לפעילויות שונות.

בנוסף, פועל היעוץ המשפטי לאיתור מראש של הסיכונים המשפטיים, לרבות בחינת כל מוצר או פעילות חדשים ועריכת מכלול המסמכים הכרוכים באותו מוצר/שירות או פעילות, במגמה למזער את הסיכון המשפטי ככל האפשר. נהלי הבנק וההדרכות השוטפות ליישומם, מביאים בחשבון את ההיבטים המשפטיים הכרוכים בפעילות הבנק. במסגרת סקר הסיכונים התפעוליים שנערך בבנק, נסקרות גם פעילויות היעוץ המשפטי, וסיכונים שאותרו מוערכים, נקבעים צעדים למזעורם ומופקים לקחים לשם מניעת הישנותם.

ד. דיווח על החשיפה לסיכונים משפטיים

- בבנק מערך דיווחים תקופתיים ומיידיים ביחס לסיכון המשפטי, ובכלל זה, מרוכזות החשיפות לסיכונים משפטיים ומדווחות במסגרת מסמך הסיכונים המשפטי הרבעוני, אשר נדון אחת לרבעון בהנהלה, בוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

סיכון ציות

א. כללי

- סיכון ציות הינו הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר הבנק עלול לספוג כתוצאה מכך שאינו מקיים את הוראות הציות.
- הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 308 מחייבת את הבנקים לפעול לקיום כלל הדינים וכללי ההתנהגות החלים על הפעילויות הבנקאיות השונות של הבנק. במסגרת עדכון להוראה שפורסם בדצמבר 2019, נוספה החובה לבחון גם שינויים משמעותיים מחוץ לישראל בהוראות הציות ובמדיניות האכיפה מחוץ לישראל, שחלות על הבנק, לרבות על פעילות הלקוחות. תהליכי הזיהוי וההערכה שבבסיס העדכון כוללים גם לקחים מאירועי ציות משמעותיים ומעוגנים בנהלי הבנק או בדרך מתועדת אחרת שמבטיחה הטמעתם בתהליך.
- הבנק פועל לאיסוף מאורגן ויזום של עדכוני רגולציה זרה ביחס למדינות עיקריות הרלוונטיות לפעילות cross border של לקוחות הבנק.
- הוראות ציות, כמוגדר בהוראה 308 האמורה לעיל, הינם: חוקים, תקנות, הוראות רגולציה ועמדות רשויות מוסמכות, תקדים משפטי מחייב, נהלים פנימיים והקוד האתי, החלים על הפעילויות הבנקאיות של הבנק.
- החובות החלות על הבנק הינן חובות חוצות ארגון הנוגעות למגוון נרחב של מוצרים, פעילויות ותהליכים אותם מבצע הבנק מדי יום.
- הבנק אימץ תכנית אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך, המבוססת על מיפוי מקיף של הוראות הדין הרלוונטיות, נהלי הבנק והתהליכים השונים בבנק, אשר מסדירה נהלים והנחיות ליישום מתמשך של התכנית, וזאת בהתאם לקריטריונים שפרסמה רשות ניירות ערך בנושא. הבנק מינה את ראש החטיבה לניהול סיכונים ומנהלת הסיכונים הראשית של הבנק כממונה על האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך בבנק. הבנק מבצע מעקב אחר הוצאתה לפועל של תכנית האכיפה בדיני ניירות ערך, בין היתר, באמצעות קיום בקורות וביקורות בתחום דיני ניירות ערך וכן נוקט פעולות להטמעת ידע בתחום זה. דירקטוריון הבנק מאשר אחת לשנה, תוכנית עבודה לממונה על האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך.
- הבנק אימץ תכנית אכיפה פנימית בדיני תחרות כלכלית. הבנק קבע נהלים ותהליכים שונים ליישום התכנית ומינה את קצינת הציות הראשית של הבנק כממונה על האכיפה הפנימית בדיני תחרות כלכלית בבנק. הבנק מבצע מעקב אחר הוצאתה לפועל של תכנית האכיפה בדיני תחרות כלכלית, בין היתר, באמצעות קיום בקורות וכן נוקט פעולות להטמעת ידע בתחום זה. דירקטוריון הבנק מאשר אחת לשנה, תוכנית עבודה לממונה על האכיפה הפנימית בדיני תחרות כלכלית.
- הבנק פעל ליישום הוראות תיקון מס' 13 לחוק הגנת הפרטיות וממשיך לפעול להטמעתן של הוראות אלו אשר נכנסו לתוקפן בחודש אוגוסט 2025. לפרטים נוספים, ראה פרק חקיקה ויזמות רגולטורית, לפרק ממשל תאגידי.

ב. מדיניות

- דירקטוריון הבנק קבע ואישר מדיניות ציות קבוצתית. במדיניות מוסדרים, בין היתר, מבנה פונקציית הציות, הגורמים השונים המעורבים ביישום המדיניות, חלוקת האחריות לביצוע בקורות בקו ההגנה השני אחר הוראות הציות השונות בהתאם לכללים שנקבעו בהוראה וכדומה.
- מדיניות הציות של הבנק מעגנת, בין היתר, את ערכי הציות אותם מקדם הבנק, משמשת כקו מנחה לפעילות כל הגורמים בבנק בניהול סיכונים הציות בכלל ובעמידה במכלול ההוראות הרגולטוריות בפרט, מתווה את העקרונות וקווי היסוד, ומעגנת את הסמכויות ותחומי האחריות של הגורמים השונים בבנק ובקבוצה לצורך בניית תשתית נאותה ליישום החובות החלות על הבנק בתחום הציות והסדרתן בנהלים ותהליכים.

ג. תיאבון הסיכון

- הבנק אימץ מדיניות של הקפדה יתרה בהתייחסות לסיכון הציות. ביחס להפרת הוראות החוק ונהלי הבנק הקשורים להוראות החוק, הבנק ימלא אחר הוראות ציות החלות עליו ויפעל לשם הבטחת העמידה בהן על ידי כלל עובדיו. כל עסקיו של הבנק יבוצעו על פי נהלי הבנק, הקוד האתי ובהתאם לכל החוקים והתקנות. הבנק פועל להטמעת תרבות ארגונית ואמות מידה ליושרה ואתיקה כבסיס הכרחי לקיום של תרבות ציות בכל דרגי הארגון.

ד. ניהול החשיפה

- לשם ביצוע ההוראה קיימת בבנק מחלקת ציות (להלן - "פונקציית הציות" או "הפונקציה"), הכפופה לקצינת הציות הראשית ומשמשת כפונקציה בלתי תלויה, האחראית על ניהול סיכון הציות בבנק. כמו כן, ממונה קצינת הציות הראשית כ-RO (הממונה) על יישום כללי החקיקה וההוראות בתחומי ה-FATCA שמטרתו לאכף מנגנוני דיווח לגבי חשבונות של אמריקאים מחוץ לארה"ב, RO לבחינת יישום הסכם ה-QI (Qualified Intermediary) המרחיב את דרישות הדיווח וניכוי המס מתשלומים מסוימים מעבר לחשבונות של תושבי חוץ אמריקאים גם לחשבונות אחרים להם הכנסות ממקורות בארה"ב וכן אחראית לוודא יישום כללי ה-CRS (Common Reporting Standard) שבדומה ל-FATCA

תכליתו להסדיר את אופן החלפת המידע לגבי חשבונות פיננסיים של תושבים זרים בין מדינות אשר חתמו על הסכם ביניהן.

- פונקציית הציות אחראית על תכלול סיכוני הציות בבנק ולניהול סיכוני הציות של הוראות הציות שבאחריותה, בהתאם למדיניות הציות ותכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים לכל מדרג הסמכויות בבנק.
- לצד קצינת הציות הראשית פועלים:
- נאמני ציות בכל אחד מסניפי הבנק ובקרים במטה.
- פורום מעקב אחר יישום הוראות סטטוטוריות אשר מתפקידו לעקוב אחר יישום הוראות ציות חדשות ולדון בטיטת הוראות, הצעות חוק, תזכירי חוק וכדומה.
- פורום מעקב אחר יישום הוראות צרכניות אשר תפקידו לדון ביישומן ובסוגיות רחביות אחרות במיקוד ציות צרכני.
- הבנק מקיים מערך הדרכות ולומדות, הן לנאמני הציות, והן לכלל העובדים, בנושאי הציות השונים, לרבות סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור, אכיפה בדיני תחרות וני"ע, סיכונים חוצי גבולות, והגנת הפרטיות ועוד.

ה. דיווח על החשיפה

- דיווח במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני, על הפעילות הכוללת של הפונקציה ועמידה בהוראות ציות והמלצות לגבי היערכות ליישום הוראת ציות חדשה, וכן דיווח שנתי מפורט על סיכום פעילות שנתי.
- מסמך הערכת הסיכונים, המוצג אחת לשנה בהנהלה ובוועדת ניהול הסיכונים של הדירקטוריון. המסמך כולל התייחסות למוקדי הסיכון בבנק, על פי מסמך הערכת הסיכון הלאומי שמתפרסם אחת לתקופה, וכן מוקדי סיכון ייחודיים לבנק.
- בנוסף, במדיניות הציות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מידיים להנהלה ולדירקטוריון.

ו. ניהול סיכון התנהגותי - Conduct Risk

סיכון התנהגותי הינו סיכון חוצה ארגון, השואב את מסגרתו הנורמטיבית משורה ארוכה של הוראות דין ורגולציה ואשר מושתת על ערכי יסוד כגון הוגנות, הגינות, מניעת הפליה ושקיפות, באופן שבו הבנק מתנהל אל מול מחזיקי העניין השונים.

קבוצת הבנק הטמיעה ערכי הוגנות ושקיפות בפעילותה מול לקוחותיה וחיזוק עקרונות אלו בהתנהלותה השוטפת. ככלל, נדרשת קבוצת הבנק לוודא כי ההצעות הניתנות ללקוח מותאמות לצרכיו וכי השירותים המוענקים לו ניתנים ללא הפליה, מכל סוג. אי עמידה בסטנדרט ההתנהלות חושפת את הקבוצה לסיכונים שונים, בין היתר, סיכוני ציות, סיכון משפטי, מוניטין וכיו"ב. לבנק קיימת מדיניות בנושא Conduct risk, כחלק ממדיניות הציות.

סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור

א. כללי

סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרום התממשות של סיכון מוניטין.

על המגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, המאבק בטרור, צו איסור הלבנת הון, הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411, חוזרים שונים ועוד.

ב. מדיניות

דירקטוריון הבנק מאשר אחת לשנה את מדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור של הקבוצה במסגרת אישור מדיניות הציות. בנוסף לעדכונים השוטפים הנדרשים, לפני כשנה נוסף פרק למדיניות הציות של הבנק, בנושא סנקציות בינלאומיות.

ג. תיאבון הסיכון

- הבנק מפעיל מדיניות של הקפדה יתרה בהתייחסות לסיכונים הלבנת הון ומימון טרור וסיכונים חוצי גבולות לעניין עבירת מס (cross border) ובמסגרתה נדרשים כל מנהלי הבנק ועובדיו, ללא יוצא מן הכלל, לכבד את הוראות החוק והרגולציה החלות על הבנק וכן אחר כל נהלי הבנק הרלוונטיים הנובעים מהוראות אלו ולפעול למזעור החשיפות לרמתן המינימלית.
- הבנק נוהג במדיניות שנועדה להבטיח יישום הוראות החוק והכרת הלקוח איתו מנהל הבנק עסקים, ובכלל זה הבנת עסקיו המנוהלים עם הבנק או באמצעותו, החיוניים לניהול סיכונים הבנק ומניעה, ככל הניתן, אפשרות שיבוצעו עבירות הלבנת הון ומימון טרור באמצעות הבנק ולניהולו התקין של הבנק.
- המדיניות בתחום מניעת הלבנת הון ומימון טרור כוללת הנחיות ביחס לפעילות מול גופים ומדינות לגביהם ישנן הגבלות ו/או משטרי סנקציות ייעודיים, לרבות התייחסות לאיזון בין מתן השירות ללקוח לבין ניהול הסיכון הנובע ממשטרי הסנקציות ובהתאם לנב"ת 412 "מתן שירותים הלומים ללקוחות ברקע משטרי סנקציות".
- מדיניות ניהול הסיכון מתייחסת לדרישות "הכר את הלקוח" בהתאם לחקיקה מחייבת ומגדירה תהליכים וכלים הנדרשים לצורך עמידה מיטבית בדרישות אלו.
- מדיניות ניהול הסיכון מגדירה את תיאבון הסיכון האיכותי והכמותי בתחומי הסיכון אליהם נחשף הבנק בפעילותו ועקרונות לניהול הסיכון.

ד. ניהול החשיפה

- בבנק פועלת יחידה למניעת הלבנת הון ומימון טרור, הכפופה לקצינת הציות הראשי, אשר מופקדת על יישום הוראות הדין בנושא זה ועל הטמעתן. קצינת הציות הראשית משמשת גם כאחראית איסור הלבנת הון. היחידה מהווה חלק מפונקציית הציות הכפופה למנהלת הסיכונים הראשית הקבוצתית (CRO).
- תפקידי האחראית על איסור הלבנת הון ומימון טרור כוללים, בין היתר, כתיבה ועדכון המדיניות והנהלים בהתאם לעדכוני חקיקה והוראות הדין, פיתוח וביצוע בקרות על מנת לוודא כי הבנק מיישם את הוראות הדין ומבצע את הדיווחים הנדרשים, העברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון ובדיקת יישום מדיניות הבנק בכל חברות הבת בקבוצה וכן קיום הדרכות וימי עיון לנאמני הציות ולכלל העובדים, המגבירים את המודעות לנושא.
- הבנק מפעיל מערכות ממוכנות לניהול החשיפה. בראשן - מערכת לסריקת פעולות מול רשימות טרור וסנקציות, מערכת לאיתור ודיווח על פעילות בלתי רגילה, מערכות דיווח לפי החובות החלות על פי דין, מערכת לניהול המידע על הלקוח וניטור חריגים, ועוד.
- לשם יישום החוק, והטמעה של הוראותיו מינה הבנק נאמני ציות המשמשים גם כנאמני איסור הלבנת הון בסניפים וביחידות המטה הרלוונטיות, האחראים על הפעילות השוטפת בנושא, וכפופים מבחינה מקצועית לקצינת הציות.
- הבנק נוקט באופן שוטף במהלכים לאיתור וטיוב נתונים באמצעות דוחות בקרה. לייעול הבקורות, הבנק משקיע משאבים רבים בפיתוח ושדרוג מערכות הבקרה הממוכנות ומקצה משאבי כח אדם לנושא.
- הבנק מקצה בכל שנה משאבים למימוש תכנית העבודה בהיבטי שיפור ופיתוח המיכון, כמענה למשימות ליישום עדכונים רגולטוריים, שיפור סביבת הסיכון הנגזרת מהערכת הסיכון השנתית.
- מערך הייעוץ המשפטי מבצע מעקב אחר עדכוני חקיקה ווידוא מסירתם לאחראי על ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ומימון טרור וכן למתן תמיכה משפטית ככל שזו נדרשת על ידי האחראי, לקיום חובות האחראי ופעילות היחידה והבנק.

ה. דיווח על החשיפה

- במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני, מדווחת האחראית על איסור הלבנת הון ומימון טרור הקבוצתית על פעילותו. הדיווח כולל, בין היתר, התייחסות למוקדי סיכון שאותרו ודרכי הטיפול בהם.
- אחת לשנה לפחות, מדווחת האחראית על איסור הלבנת הון ומימון טרור להנהלת הבנק ולוועדת ניהול הסיכונים של הדירקטוריון, דיווח מפורט בנפרד ממסמך הסיכונים, עם פירוט הנושאים שטופלו בשנה הקלנדרית הקודמת.
- דוח הערכת הסיכונים מוצג אחת לשנה בהנהלה, בוועדת ניהול הסיכונים ובדירקטוריון. המסמך כולל התייחסות למוקדי הסיכון בבנק, על פי מסמך הערכת הסיכון הלאומי שמתפרסם אחת לתקופה, וכן, מוקדי סיכון ייעודיים לבנק.
- בנוסף, במדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מידיים להנהלה, לדירקטוריון ולבנק ישראל.

ו. ניהול סיכונים חוצי גבולות - Cross border

הבנק פועל בתחומי בנקאות שונים. בין שאר לקוחותיו, מספק הבנק שירותים גם ללקוחות שהינם בעלי מגבלות Cross Border. על רקע המאמצים המוגברים של מדינות שונות באיתור כספים של תושביהן המוחזקים מחוץ למדינת התושבות

והמגמה של שיתוף פעולה בינלאומי במאבק בהעלמות מס, עלולה פעילות הבנק מול לקוחות, כאמור להגדיל את החשיפה של הבנק לסיכונים ציית שמקורם בפעילות חוצה גבולות (Cross Border) וכן לסיכונים מוניטין. נקבעה מדיניות ייעודית לנושא זה, נקבעו נהלי עבודה ונעשים צעדים אופרטיביים לניהול וצמצום הסיכון, חשבונות בסיכון גבוה בהיבטי סיכונים חוצי גבולות מזוהים ומסומנים. לקוחות להם אינדיקציות לתושבות מס זרה וכן כל הלקוחות החדשים נדרשים לחתום על הצהרות לעניין חביות המס וויתור על סודיות בהיבט זה.

- ביום 6 בפברואר 2019 פורסמו תקנות מס הכנסה (יישום תקן אחיד לדיווח ולבדיקת נאותות של מידע על חשבונות פיננסיים), התשע"ט-2019, המטמיעות לדין הישראלי את ההתייבויות שמדינת ישראל לקחה על עצמה לאימוץ התקן הבינלאומי לחילופי מידע (תקן CRS), אשר פותח ע"י הארגון לשיתוף פעולה כלכלי (OECD), לצורך קיום חילופי מידע אוטומטיים על בסיס שנתי למטרות סיוע הדדי באכיפת מס בין מדינות.

בהתאם לתקנות אלה, מדווח הבנק מדי חודש ספטמבר על לקוחות שסווגו כברי דיווח בהסתמך על הצהרת תושבות שלהם או בהסתמך על סממן לתושבות מס במדינה זרה ברת דיווח בהתאם לאמור בתקנות, כפי שזוהו בתום השנה הקלנדרית הקודמת.

בנוסף לאמור, חלו בשנים האחרונות התפתחויות בחקיקה וברגולציה הבנקאית באירופה ובעולם בכלל, שיש בהן להשפיע על רמת הסיכון והחשיפה לסיכונים ציית הנובעים ממתן שירותים בנקאיים ללקוחות תושבי חוץ. ככלל הבנק אינו יוזם פעילות שיווק, קידום ופרסום ואינו מכוון או מציע את שירותיו באופן מובהק או מכוון ללקוחות תושבי חוץ בין אם באופן ישיר ובין אם באופן מקוון. לבנק אין שלוחות או נציגויות מחוץ לישראל ועובדי הבנק לא פועלים מחוץ לישראל. לגבי חשבונות של תושבי חוץ הנפתחים בבנק, נוקט הבנק בגישה מבוססת סיכון בכל תהליכי פתיחת החשבונות ותהליכי ניהול החשבונות, על מנת למזער ולגדר ככל האפשר היתכנות או אפשרות שהבנק יפר את הדין הזר בעת מתן שירותים בנקאיים ללקוחות תושבי חוץ. זאת על ידי איסור ביצוע פעילות שיווק אקטיבית, הגבלה והתאמה של סוג ואופן מתן השירותים, לרבות הגבלה או הימנעות ממתן שירותים לתושבי חוץ בעת שהייתם מחוץ לישראל, והתייחסות לסוגיית יוזם השירות.

רמת הסיכון חוצה גבולות התגברה וסיכונים מסויימים התחדדו מאז תחילת המלחמה בין רוסיה ואוקראינה ותחילת משטר הסנקציות על רוסיה והאזורים הבדלניים באוקראינה. יודגש, כי נוכח המציאות הקיימת, חוזקו הבקורות והבדיקות המבוצעות בבנק, בדגש על עדכון רשימות הגופים המוכרזים תחת סנקציות באופן שוטף, ובקרה אחר פעולות המבוצעות מול מדינות רוסיה, אוקראינה ובלארוס.

- הוראות ה-FATCA - ציית להוראות החקיקה המקומית המעגנת את הכללים הקבועים בחוק האמריקאי והוטמעה בהסכם בין מדינת ישראל בין ארה"ב וישראל. במסגרת כללי הוראות אלו, מפעיל הבנק תהליכים פנימיים לזיהוי ותיעוד חשבונות של לקוחות אמריקאים ומדווח עליהם, מדי חודש ספטמבר, לגבי שנת המס הקודמת, לרשות המסים בארה"ב. הדיווח מתבצע באמצעות רשות המסים בישראל, בהתאם לדרישות ההוראה. בהתאם לתקנות, הבנק מאפשר פתיחת חשבון חדש, בכפוף לחתימת לקוח על הצהרה בדבר תושבות המס שלו.

- הוראות ה-CRS - תקן שפותח על ידי ארגון ה-OECD ושמתרתו איסוף מידע לגבי תושבות המס של לקוחות הבנק ודיווח עליהם לרשויות המס של המדינות המשתתפות, באמצעות רשות המסים בישראל. התקן אשר הוטמע בחקיקה מקומית, מיושם על ידי הבנק, אשר מדווח מדי חודש ספטמבר, לגבי שנת המס הקודמת, על לקוחותיו שהצהירו על תושבות מס זרה, או שבחשבונם אינדיקציה לתושבות מס כזו.

- תקנות ה-QI - תקנות מס בארה"ב הנוגעות לניכוי מס במקור על הכנסה הנובעת ממקור אמריקאי לרבות הכנסה מדיבידנדים ותשלומי ריבית על ניירות ערך אמריקאיים. התקנות קובעות, בין היתר, חובות זיהוי, תיעוד, ניכוי ודיווח וחלות על כל המחזיקים בני"ע עם תקבולים ממקור אמריקאי, לקוחות אמריקאים ושאינם אמריקאים. לצורך עמידה בדרישות התקנות, הוגדרה תשתית ניהול לביצוע הדיווח, לרבות תהליכי בקרה.

סיכון מוניטין

א. כללי

סיכון המוניטין מוגדר כסיכון הנובע מתפיסה שלילית מצד לקוחות, צדדים נגדיים, בעלי מניות, משקיעים, מחזיקי איגרות חוב, אנליסטים, גורמים רלוונטיים אחרים או רגולטורים, אשר עלולה להשפיע לרעה על יכולתו של תאגיד בנקאי לשמור על קשרים עסקיים קיימים או ליצור קשרים חדשים וליהנות מנגישות רציפה למקורות מימון. סיכון המוניטין הינו סיכון מורכב וקשה לחזות את התממשותו, שכן הוא מדבר על "תפיסת" הארגון בעיני "הציבור". תפיסה/דעה הוא דבר שאינו מוחשי, בעייתי למדידה, משתנה והשפעתו המיידית על פעולה (פתיחה/סגירת חשבון או העברת פעילות) היא קשה לחיזוי. קושי נוסף קיים בעובדה שבמקרים רבים הסיכון הינו פועל יוצא של התממשות סיכונים אחרים כגון סיכון תפעולי מסוג מעילה, אבטחת מידע, סיכון ציות והלבנת הון, סיכון אשראי ו/או שוק בהיקף חריג, מערכת יחסי העבודה בבנק ועוד.

ב. מדיניות וניהול החשיפות

ניהול סיכוני המוניטין בבנק כולל מספר מרכיבים עיקריים:

- זיהוי ומעקב אחר גורמי סיכון בתחום המוניטין וגיבוש פעילות מונעת המבוססת על גיבוש דפוסי התנהגות/התנהלות המביאים בחשבון ככל שניתן את סיכון המוניטין במסגרת הגיבוש והיישום של המדיניות העסקית.
- איתור מוקדם של אירועי מוניטין פוטנציאליים והצפתם בפני דוברת הבנק, מנהל סיכון המוניטין וההנהלה.
- ניטור מתמשך של סיכון המוניטין במטרה להבטיח זיהוי מגמות שעלולות להוביל לאירוע מוניטין ולדווח עליהן לראש אגף בנקאות וניהול נכסי לקוחות, בתפקידה כמנהלת סיכון המוניטין ולדוברת הבנק, העוסקת בניהול השוטף של הסיכון.
- ניהול שוטף של מערכת היחסים עם כלי התקשורת השונים בעיקר עם בעלי תפקידים המסקרים את הבנק: כתבים ועורכים בעלי השפעה (באחריות דוברת הבנק).

ג. תיאבון הסיכון

לבנק סובלנות נמוכה לסיכון המוניטין שעלול להשפיע על יציבותו ובכלל זה - איומים שמקורם בתדמית הבנק. מעבר לכך, הבנק רואה בתדמית חיובית משום נכס מרכזי ולכן יפעל למניעת התממשות סיכון מוניטין שעלול גם להגיע לתרחיש קיצון וינסה למזער התממשותם של סיכוני מוניטין.

ד. דיווח על החשיפה של סיכון מוניטין

דוברת הבנק תהיה מעורבת בפרסום הודעות ודיווחים מהותיים לבורסה בדגש על הודעות שיש בהן איום פוטנציאלי או השפעה על מוניטין הבנק כגון אזהרות רווח, מינויים מהותיים, עסקאות מהותיות ועוד. במסגרת מסמך הסיכונים מדווחים נושאים מרכזיים הנוגעים לסיכון המוניטין.

סיכון אסטרטגי

א. כללי

הסיכון מוגדר כסיכון של ההשלכות הנוכחיות והעתידיות על רווחים, הון, מוניטין או מעמד הנובעים מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. סיכון זה הינו פונקציה של התאימות בין היעדים האסטרטגיים של הבנק, האסטרטגיות העסקיות שפותחו להשגת יעדים אלו, המשאבים שהוקצו לעמידה ביעדים אלו ואיכות היישום.

הבנק מחלק את הסיכון האסטרטגי לשלוש משפחות סיכון, אשר התממשותן, כולן או חלק מהן, עלולות להשפיע על הגשמת החזון והיעדים האסטרטגיים:

סיכונים הפוזיציה האסטרטגית (Strategic positioning risks); סיכונים יישום האסטרטגיה (Strategic execution risks) וסיכונים ההשלכה האסטרטגית (Strategic consequence risks).

ב. מדיניות וניהול החשיפות

יעדי מדיניות ניהול הסיכון האסטרטגי, הינם:

- הבטחת התאמה בין היעדים האסטרטגיים לבין: תכניות העבודה השנתיות; האמצעים שהוקצו לעמידה ביעדים (בין היתר, משאבי הון במסגרת תכנון ההון של הבנק); יישום ההחלטות האסטרטגיות.
 - יכולת ניטור של הסיכון האסטרטגי, המאפשרת זיהוי מוקדם של פערים בהתממשות התכנון האסטרטגי: החלטות/תכניות עסקיות שגויות; יישום בלתי נאות של החלטות אסטרטגיות; שינויים ענפיים, כלכליים, טכנולוגיים ורגולטוריים.
- נקבעו מדדים לניטור ברמה החצי-שנתית והם מעודכנים בהתאם להתפתחויות.

ג. תיאבון הסיכון האסטרטגי

לבנק סובלנות נמוכה לסיכון האסטרטגי בשל ההשפעה הקריטית שעשויה להיות לו על יציבות הבנק והישגיו העסקיים. הבנק מאמץ אסטרטגיה עסקית המתאפיינת ברמה גבוהה של זהירות ומידתיות. הבנק מפעיל תהליכי בקרה על מנת לצמצם החשיפה לסיכונים חריגים.

ד. דיווח על החשיפה לסיכון האסטרטגי

בבנק קיימת מעטפת סדורה של דיווחים ביחס לסיכון האסטרטגי לאורך קווי ההגנה השונים. במסגרת מסמך הסיכונים מדווחים נושאים מרכזיים הנוגעים לסיכון האסטרטגי.

סיכון רגולטורי

סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הבנק, העלול להיווצר משינויים ברגולציה או בחקיקה, שיש בהם כדי להשפיע על פעילות הבנק ועסקיו. מקורו של הסיכון הוא בהתגברות הדרישות הרגולטוריות בארץ ובעולם. השינויים הרגולטוריים ויישום רפורמות רגולטוריות מגבירים את אי הוודאות והתחרותיות במערכת הפיננסית ויוצרים סיכון להכנסות, להוצאות ולהון הבנק, לרבות באמצעות מניעת או הטלת מגבלות על פעילות עסקית. שינויים אלה גם מחייבים את הבנק להיערכות, יישום והטמעה של דרישות רגולטוריות הכרוכים בעלויות והשקעות נכבדות, בעיקר השקעות מיכוניות. הסיכון הרגולטורי מנוהל בבנק באמצעות מערך הייעוץ משפטי, מחלקת הציות הקבוצתית בחברת האם ויחידת האסטרטגיה. התכנית האסטרטגית ותכנית העבודה מתייחסות להשפעות אפשריות שצוינו לעיל ולקוחות בחשבון את השינויים האמורים.

לפרטים בדבר התפתחויות אחרונות בסיכון הרגולטורי, ראה לעיל, פסקת סיכונים מובילים ומתפתחים.

סיכוני סביבה ואקלים

הסיכונים לחשיפה להפסדים מסיכונים הקשורים להשפעות סביבתיות הן בשל עלויות שמקורן בחשיפה לסיכוני סביבה - פגיעה סביבתית (זיהום קרקע, זיהום אוויר, מחסור במים, רעידות אדמה וכיו"ב) והן בשל עלויות הנובעות מהחשיפה לסיכוני האקלים - סיכונים פיזיים (גלי חום, בצורות, שיטפונות, הצפות ועוד) או סיכוני מעבר הקשורים לשינויי האקלים. לסיכונים אלו השפעה אפשרית במספר היבטים באופן ישיר או עקיף: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי, ציות וסיכון מוניטין.

השפעה ישירה - כתוצאה מעלויות מפגעים סביבתיים שעל הבנק לשאת בהם בגין נזקים ישירים הקשורים בשינויי אקלים או הפסד כספי העלול להיגרם כתוצאה מאימוץ של הוראות לגבי מדיניות אקלים וסביבה, התפתחות טכנולוגית ושינויים בהעדפות השוק.

השפעה עקיפה - כגון על סיכוני האשראי - עלולה לנבוע מהרעה במצבו הפיננסי של לווה בעקבות השפעות סביבתיות ושינויי אקלים, בין היתר בעקבות אי-עמידה בהוראות הדין הסביבתיות הרלבנטיות, בשל הוצאות גדולות הנדרשות כדי לעמוד בדרישות רגולציה סביבתית או בשל קנס גבוה שניתן להשית בשל פגיעה סביבתית, וכן התממשות של סיכונים אחרים הקשורים בסיכונים סביבתיים כגון סיכון מוניטין. הבנק נוקט בפעולות לזיהוי וניהול סיכונים אלו, בדגש על סיכון האשראי, תוך חתירה לצמצום או מניעה של סיכון הנובע מהשפעה סביבתית שיש בה פוטנציאל לפגיעה. הבנק רואה ערך רב במימון פרויקטים/גופים התורמים לפיתוח סביבתי, כגון מימון פרויקטים בתחום האנרגיה המתחדשת.

ניהול הסיכון, מדיניות ותיאבון סיכון

קיימת לבנק מדיניות מפורטת לניהול הסיכונים הסביבתיים במסגרת מדיניות האשראי, המגדירה מתודולוגיה ותהליכי עבודה לניטור סיכונים סביבתיים באשראי. הבנק מביא זאת בחשבון במסגרת החלטותיו לגבי מתן אשראי ללקוחות במגזרים אותם הוא מנטר בעלי סיכון סביבתי גבוה במיוחד, ומתחשב בפוטנציאל סיכון האשראי של לקוחותיו. החשיפה של הלקוח לסיכונים אלה משפיעה על החלטות האשראי הרלבנטיות ונלקחת בחשבון במסגרת מכלול השיקולים בעת מתן אשראי. בנוסף, סיכונים פיזיים ישירים מוטמעים במסגרת ניהול הסיכונים התפעוליים והמשכיות עסקית. כמו כן, בחטיבה לניהול סיכונים מתקיימת בקרה אחר עמידת הבנק בדיני איכות הסביבה.

הבנק פועל לאיתור הסיכונים הסביבתיים המהותיים הרלבנטיים לו ולפעילותו, ולבחינת הצורך בקביעת סט של KRI's (מדדי סיכון מרכזיים) לכל אחד מסיכונים אלה, תוך בחינת השתלבות סיכונים אלה בתוך תיאבון הסיכון הכללי שלו. כמו כן, הבנק פועל להרחיב את ניטור הסיכונים הסביבתיים אליו הוא חשוף, על מנת לוודא כי הוא מוטמע בכלל מסגרות פעילותו ובתהליכי הערכת הסיכונים שלו. ובכלל זה, במסגרת ניהול סיכוני שוק, ניהול סיכוני הנזילות, ניהול סיכונים תפעוליים וניהול סיכוני מוניטין.

סיכון מודלים

הגדרת הסיכון

סיכון מודל מוגדר כפוטנציאל להשלכות שליליות כתוצאה מהחלטות או פעולות (לרבות דיווח) המבוססות על תוצרי מודל שגויים או משימוש לא נכון בתוצרי מודל. התממשות סיכון מודל עלולה לגרום להפסד כספי בגין קבלת החלטות עסקיות ואסטרטגיות שגויות או נזק למוניטין.

מדיניות וניהול הסיכון

לבנק מדיניות לניהול סיכון מודל (MRM) המפרטת ומגדירה מסגרת תיקוף מודלים מקיפה אשר כוללת כלים שונים שמטרתם הפחתת סיכון מודל, מניעת שימוש לא נכון במודל ומניעת סיכוני ביצועי מודל.

תיאבון סיכון

רמת ההקפדה והתחכום של תהליכי התיקוף בבנק (ראשוני, מחזורי ושוטף) עולים בקנה אחד עם השימוש הכולל של הבנק במודלים, עם המורכבות והמהותיות של המודלים ופעילות הבנק. תיאבון הסיכון של הבנק לסיכון מודל הוא מידתי. כלומר, הבנק פועל למזער את סיכון המודל ככל האפשר תוך שיקולים של עלות אל מול הפחתת הסיכון.

חלק 10: תגמול

כללי

1. בחודש יולי 2023 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר המלצת ועדת התגמול ובהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 301A בדבר מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי (להלן: "הוראה 301A"), את מדיניות התגמול של הבנק (להלן: "מדיניות התגמול"), אשר החליפה את מדיניות התגמול של הבנק שאושרה בשנת 2020. מדיניות התגמול נקבעה בהתאם למדיניות התגמול הקבוצתית של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "מדיניות התגמול הקבוצתית") וכוללת גם הוראות בדבר התגמול המשתנה לבכירים.

מידע המתייחס לגופים המפקחים על התגמול:

- הגוף העיקרי המפקח על נושא התגמול הוא ועדת ביקורת ומאזן של הדירקטוריון המשמשת גם כוועדת התגמול (להלן: "ועדת התגמול"). הרכב ועדת התגמול וסמכויותיה הינם בהתאם להוראה 301A ולהוראת ניהול בנקאי תקין 301 "הדירקטוריון". נכון למועד זה חברי ועדת התגמול הינם: אריה פורת - (יו"ר), יעקב אייזנר, שולמית (שולי) גרבורג ובני לאוטרבך.
- בהתאם למדיניות התגמול, גם לגופים נוספים בבנק תפקידים בקשר לפיקוח על נושא התגמול ובכלל אלה מערך משאבי האנוש ומחלקת ניהול הסיכונים בבנק.
- ועדת התגמול והדירקטוריון נעזרו בייעוץ משפטי של משרד עורכי הדין גולדפרב גרוס זליגמן ושות' בגיבוש ואישור מדיניות התגמול.
- מדיניות התגמול חלה על כל עובדי הבנק וניתנה במסגרתה התייחסות ספציפית לקבוצות העובדים מרכזיים (כהגדרת המונח בהוראה 301A).

נושאי המשרה בכירה ועובדים מרכזיים אחרים נכון לסוף תקופת הדיווח

- נכון לסוף שנת 2025 בבנק 16 נושאי משרה בכירה כהגדרתם בהוראה 301A (16 נושאי משרה בכירה נכון לסוף שנת 2024): 9 דירקטורים (9 דירקטורים בשנת 2024), 4 חברי הנהלה ו-3 נושאי משרה שאינם חברי הנהלה (שהינם מנהלים שכל תגמולם נקבע על פי הסכם קיבוצי והוחרגו מהגדרת עובדים מרכזיים).
- אין עובדים נוספים העונים על הגדרת עובדים מרכזיים כמפורט בהוראה.

שיקולים כלליים בקביעת מדיניות התגמול

- במדיניות התגמול נקבעו כללים שמטרתם להבטיח כי הסדרי התגמול בבנק יהיו עקביים עם מסגרת ניהול הסיכונים ועם המטרות ארוכות הטווח של הבנק, ובהתאם למדיניות התגמול הקבוצתית.
- השיקולים שהנחו את ועדת התגמול והדירקטוריון באמצע את מדיניות התגמול, בדגש על מדיניות התגמול לנושאי המשרה, הינם, בין היתר, קידום מטרות הבנק, תכנית העבודה שלו והאסטרטגיה של הבנק בראיה ארוכת טווח ולאור סביבת הבקרה שלו; התרבות הארגונית של הבנק; יצירת תמריצים ראויים, בהתחשב, בין השאר, במדיניות ניהול הסיכונים של הבנק על מנת שאלה לא יעודדו לקיחת סיכונים מעבר לתיאבון הסיכון של הבנק.

הסדרי התגמול המשתנה העיקריים לכלל העובדים

- ככלל, העובדים בבנק (למעט חברי הנהלה) מועסקים על פי הסכמים קיבוציים כפי שנקבעים מעת לעת (להלן: "ההסכמים הקיבוציים"). האמור במדיניות התגמול ביחס לעובדי הבנק המועסקים על פי ההסכמים הקיבוציים בבנק, כפוף להוראות ההסכמים הקיבוציים, בהתאם לאמור בהוראה 301A.
- תקציב המענק השנתי לכלל העובדים המועסקים תחת ההסכמים הקיבוציים ייגזר מהתשואה להון של הבנק, בהתאם להוראות הקבועות בהסכמים הקיבוציים, הענקת התגמול המשתנה קשורה לביצוע הבנק.

הסדרי התגמול המשתנה העיקריים לחברי הנהלה

- בכל הנוגע לחברי הנהלה, מדיניות התגמול קובעת, בין היתר, כללים הנוגעים לתגמול הקבוע ולהסדרי סיום העסקה של חברי הנהלה, וכן כללים לתגמול המשתנה לחברי הנהלה. מדיניות התגמול קובעת כי תנאי הסף לתשלום מענקים לחברי הנהלה כוללים יעדי הלימות הון רגולטוריים ותשלום מענק שנתי לעובדים. כמו כן, במסגרת מדיניות התגמול נקבע כי הבנק יהיה רשאי להעניק לחברי הנהלה (א) מענק שנתי המבוסס על קריטריונים מדידים ("רכיב מדיד") בסך כולל של עד 2 משכורות חודשיות, המותנה

בתנאי הסף ואשר היקפו נקבע על בסיס שיעור התשואה להון ויחס היעילות ובחלקו גם לעמידה בציוני KPI איכותיים וכמותיים ביחס לחברי הנהלה שאינם המנכ"ל; ו-(ב) מענק שנתי איכותי, המותנה בתשלום מענק לעובדים, שלא יעלה על משכורת חודשית וחצי בממוצע לחברי הנהלה שאינם המנכ"ל ועד 2 משכורות חודשיות למנכ"ל ואשר היקפו יקבע על יסוד שיקולים שונים של ציות לחוקים, לתקנות ולהוראות רגולטוריות ותרומה לארגון. בנוסף, נקבע כי סך כל המענקים בשיקול דעת שיוענקו בגין שנת מענק לחבר הנהלה יחיד לא יעלו על 3 משכורות חודשיות של חבר הנהלה. תקציב המענקים כולל גם התאמות בהתאם לתוצאות חברת האם בהתאם למדיניות התגמול הקבוצתית. אי עמידה במדדים אלה תביא לכך שלא יוענק תגמול משתנה או כי תקציב התגמול המשתנה יהיה נמוך באופן יחסי.

תגמול כספי ותגמול הוני

13. בהתאם למדיניות התגמול, ככלל, התגמול המשתנה בבנק מוענק בדרך של תגמול כספי. לצד זאת, בהתאם להסכמים הקיבוציים של עובדי הבנק (למעט חבר הנהלה), הייתה קיימת בבנק תכנית מתמשכת להענקת אופציות פאנטום לעובדי הבנק, קרי תגמול הצמוד לשווי כלכלי תיאורטי על פי נוסחה שנקבעה ומתבססת בעיקר על ביצועי הבנק ומשולמות בדרך של תגמול כספי. נכון למועד זה, על פי ההסכמים הקיבוציים לא תוענקה מנות נוספות של אופציות פאנטום, כאשר נקבעו הסדרים בדבר הקדמת מימוש חלק מאופציות הפאנטום שהוענקו בעבר לעובדים, הקפאת המימוש של יתרת אופציות הפאנטום עד למועד פרישת העובד, ותשלום רכיב שכרי (שאינו מהווה חלק מהשכר הקובע) חלף אופציות הפאנטום.

הסדרי תגמול בקשר לעובדים העוסקים בניהול סיכונים, בקרה וביקורת

14. מדיניות התגמול מייחדת התייחסות ספציפית לעובדים העוסקים בניהול סיכונים, בקרה וביקורת. התגמול המשתנה של עובדים כאמור נקבע על פי סטנדרטים המתחשבים בחשיבות ורגישות התפקידים המוטלים על פונקציות אלו. התגמולים של יחידות כאמור או של עובדים ביחידות כאמור לא יהיו תלויים בתוצאות העסקיות של התחומים העסקיים שאת פעילותם הם מנטרים, מבקרים או מפקחים. ככלל, עובדים העוסקים בניהול סיכונים, בקרה וביקורת, למעט חברי הנהלה, כפופים להסדרי התגמול החלים על כלל עובדי הבנק, לרבות בכל הנוגע לתגמול המשתנה. בהתאם למדיניות התגמול, ובשילוב מחלקת ניהול הסיכונים של הבנק, ובהתאם למנגנון שאומץ בחברת האם, ניתנה במנגנון הערכת העובדים בבנק התייחסות ייעודית לעובדים העוסקים בניהול סיכונים, בקרה וביקורת ביחידות עסקיות ולתפקודם בתחום זה.

הסדרים נוספים: פריסת המענק; הפחתת או הגדלת סכומי המענק השנתי; השבה

15. מדיניות התגמול קובעת הסדר לפיו חלק מתשלום המענק השנתי (בכפוף לגובה המענק השנתי) יידחה תוך התניית תשלום המענקים הנדחים בעמידה בתנאים, ומחזקת את ביסוס הרכיב המשתנה לחברי הנהלה על ביצועים בראייה ארוכת טווח בהתאם להוראה 301A, לרבות התאמה בגין ביצועים חלשים. במסגרת מדיניות התגמול נקבע כי אם עלה המענק השנתי לעובד מרכזי על 40% מהתגמול הקבוע של העובד בשנת המענק 50% מהמענק המשולם לעובד המרכזי בגין שנת מענק ישולם לו במזומן בסמוך לאחר מועד אישור הדוחות הכספיים של הבנק בגין שנת המענק.

50% מהמענק השנתי, יידחה ויפרס בשלושה תשלומים שווים, על פני שלוש השנים העוקבות (להלן: "תשלום נדחה"). בכפוף לעמידה בתנאים שנקבעו במדיניות התגמול. במקרה של סיום יחסי עובד - מעביד, לא יוקדמו תשלומים נדחים בגין השנים הקודמות, והם ימשיכו להיות כפופים להוראות האמורות.

16. יצוין, כי בהתאם למדיניות התגמול, הדירקטוריון, בכפוף להמלצת ועדת התגמול, רשאים להפחית מסכומי המענק השנתי לחברי הנהלה, בהתאם לשיקולים כמפורט שם.

17. בנוסף, ביחס לחברי הנהלה, נקבעו במדיניות התגמול כללי השבה, לפיהם, אם יתברר כי שולם למי מחברי הנהלה תשלום בקשר עם תנאי כהונה והעסקה על בסיס נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של הבנק, ולאור הצגתם מחדש של הנתונים היה אמור להיות משולם לחבר הנהלה סכום נמוך מזה ששולם בפועל, ישיב חבר הנהלה לבנק, עם דרישתו, כל תשלום כאמור. כמו כן, במדיניות התגמול, ישנן הוראות השבה בהתאם להוראה A301, ובכלל זה קביעת הנסיבות אשר בהתקיימותן יושב תגמול שהוענק לעובד מרכזי, אופן הפעלת מנגנון ההשבה, תקופות ההשבה והוראות בקשר לפטור מהשבה.

18. האמצעים המפורטים לעיל, לצד ההסדרים המפורטים לעיל בדבר תקציבי המענקים, קושרים לכתחילה את היקפי המענקים לביצועי הבנק ואף מאפשרים את התאמת היקפי המענקים בדיעבד לביצועי הבנק.

19. בהתאם להוראה 301A, חלק מהתגמולים בגין סיום ההעסקה לעובדים מרכזיים, המהווה תגמול משתנה, יהיה מותנה בביצועים שנקבעו במדיניות התגמול, וחלק מהם יפרס לשלוש שנים נוספות, יותנה באי התקיימותם של אירוע קיצון בבנק ויהיה נתון להפעלת מנגנוני התאמה לביצועים בדיעבד.

תיאור הדרכים שבהם סיכונים קיימים ועתידיים מובאים בחשבון בתהליך התגמול
20. במסגרת קביעת מנגנון התגמול והבחינה השנתית בדבר אפקטיביות מדיניות ומנגנון התגמול וידא הבנק כי המנגנון שנקבע עולה בקנה אחד עם תיאבון הסיכון של הבנק ואינו מעודד נטילת סיכונים מופרזת, עקבי עם מסגרת ניהול הסיכונים ועם המטרות ארוכות הטווח של הבנק. מדדי הסיכון השונים גם הובאו בחשבון בעת קביעת המדדים הכמותיים לחברי הנהלה בגין שנת 2025, כפי שאושרו ע"י ועדת התגמול והדירקטוריון. בהתאם למדיניות התגמול, תנאי סף לחלוקת הרכיב המדיד של המענקים הינו יעדי הלימות הון רגולטוריים כאמור בסעיף 13 לעיל. לא נמצא גם כי חלו שינויים בפרופיל הסיכון של הבנק בעקבות נטילת סיכונים שאינה עולה בקנה אחד עם תיאבון הסיכון של הבנק, מדיניות ומנגנון התגמול בבנק לא גרמו ליצירות אירועי חריגה או נטילת סיכונים כאמור.

הקשר שבין מדדי הסיכון והתגמול; היחס בין התגמול הקבוע לתגמול המשתנה
21. במסגרת קביעת מנגנון התגמול מוודא הבנק כי המנגנון שנקבע עולה בקנה אחד עם תיאבון הסיכון של הבנק ואינו מעודד נטילת סיכונים מפורזים, עקבי עם מסגרת ניהול הסיכונים ועם המטרות ארוכות הטווח של הבנק.

22. מדדי הסיכון משפיעים על התגמול במספר מובנים עיקריים: תנאי סף לתשלום הרכיב המדיד של המענקים לפי מדיניות התגמול לחברי הנהלה כוללים עמידה ביחסי הלימות הון רגולטוריים; מדדי סיכון מובאים בחשבון בעת קביעת המדדים הכמותיים (KPI's) לפי מדיניות התגמול לחברי הנהלה ומשפיעים על היקף הרכיב המדיד; תשלום הרכיב המדיד של המענקים מותנה בעמידה בשיעור תשואה להון יחס יעילות רלוונטיים; תשלום מנת מענק נדחית מותנית ביחסי הלימות הון רגולטוריים; ומדדי הסיכון משפיעים גם על אופן התאמת תגמול נדחה בגין סיום ההעסקה הנחשב כתגמול משתנה לפי הוראה 301A.

יעדי התשואה להון מותאמים אף הם לסיכונים העדכניים ולעלות ההון של הבנק על מנת לתת ביטוי לפרמטרים של שליטה בסיכון בסיכון וכן לתכנית העבודה השנתית של הבנק, הנקבעת מדי שנה על ידי הדירקטוריון, בין היתר, בהתאם לתיאבון הסיכון העדכני של הבנק. יוטעם, כי תכניות העבודה השנתיות של הבנק נבנות, בין היתר, בשים לב להיקף הסיכונים, לסוגיהם השונים, אשר הבנק מוכן ליטול על עצמו. פריסת התגמול המשתנה, ככל הנדרש בהתאם להוראה 301A והתנאים להענקת מנות נדחות שלו מובילים להענקת חלק התגמול בפועל במועד מרוחק בזמן ובכך מצמצמים את המוטיבציה לנטילת סיכונים לצורכי השגת מענק בטווח הזמן המידי ומבטיחים שאיפה לביצועים לטווח ארוך. השילוב במדיניות התגמול בין תשואה להון, יחס היעילות והלימות הון מהווה שילוב ראוי היוצר תגמול המביא לקידום מטרות הבנק. הוא יוצר תמריצים ראויים מצד אחד תוך שמירה על מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק. יצוין, כי גורמי ניהול הסיכונים, סייעו בגיבוש מנגנוני התגמול, על מנת להבטיח כי המדדים בהם נעשה שימוש במסגרת מנגנוני התגמול עקביים עם יעדי מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק ובכך מבטיחים מנגנוני התגמול אפקטיביים. מהות וסוגי המדדים לא השתנו במהלך השנה האחרונה.

23. היחס בין התגמול המשתנה המרבי לבין התגמול הקבוע, בהתאם למדיניות התגמול, הינו יחס סביר והולם:

- נקבעה תקרה לרכיב המשתנה המסייעת ביצירת מבנה תמריצים מאוזן, כך שלא יעודדו לקיחת סיכונים מעבר לתיאבון הסיכון של הבנק.
- סך התגמול המשתנה המרבי לחבר הנהלה לא יעלה על 40% מסך התגמול הקבוע באותה שנה.
- מדיניות התגמול קובעת כי סכום המענק השנתי לחבר הנהלה לא יעלה על סך של 5 משכורות חודשיות של חבר הנהלה, קרי יחס אשר מוטה עוד יותר לטובת התגמול הקבוע.
- לעניין התגמול המשתנה של העובדים המרכזיים נקבעו תקרות במדיניות התגמול כמפורט בסעיף "הסדרי התגמול העיקריים לעובדים מרכזיים" לעיל.
- היחסים המרביים האמורים בין רכיב התגמול הקבוע לרכיב התגמול המשתנה לחברי הנהלה הינם מידתיים ומאוזנים לדעת הבנק, ומאזנים כראוי בין הצורך לעודד את חברי הנהלה להצטיין ובין הצורך לשמור על יציבותו של הבנק ועל תיאבון סיכון מאוזן.
- בפועל, כפי שניתן לראות להלן, היחס בין התגמול הקבוע לתגמול המשתנה בבנק נמוך באופן משמעותי מהיחסים המרביים שנקבעו במדיניות התגמול.

מידע נוסף

לפרטים נוספים בדבר התגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה, בהתאם לאמור בתקנות 21 ו-22 ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), תש"ל - 1970, ראה פרק בדבר שכר נושאי משרה בכירה בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2025.

טבלה 1 - תגמול שהוענק במהלך שנת הדיווח (REM1)

נושאי משרה בכירה	סכום התגמול (מיליוני ש"ח)
31 בדצמבר 2025	
	תגמול קבוע
14	מספר עובדים
7.5	סך תגמול קבוע
6.0	מזה: מבוסס מזומן
1.5	מזה: צורות אחרות
	תגמול משתנה
7	מספר עובדים
1.3	סך תגמול משתנה
1.3	מזה: מבוסס מזומן
0.0	מזה: נדחה
8.8	סך תגמול

נושאי משרה בכירה	סכום התגמול (מיליוני ש"ח)
31 בדצמבר 2024	
	תגמול קבוע
15	מספר עובדים
7.7	סך תגמול קבוע
6.2	מזה: מבוסס מזומן
1.5	מזה: צורות אחרות
	תגמול משתנה
7	מספר עובדים
1.2	סך תגמול משתנה
1.2	מזה: מבוסס מזומן
0.0	מזה: נדחה
8.9	סך תגמול

טבלה 2 - תשלומים מיוחדים (REM2)

תשלומי פיצויים		מענקים בעת החתימה		בנוסים מובטחים		תשלומים מיוחדים
סה"כ	מספר עובדים	סה"כ	מספר עובדים	סה"כ	מספר עובדים	
31 בדצמבר 2025						
-	-	-	-	-	-	נושאי משרה בכירה
31 בדצמבר 2024						
-	-	0.1	1	-	-	נושאי משרה בכירה

טבלה 3 - תגמול נדחה (REM3)

הסכום הכולל של התגמול הנדחה ששולם (paid out) בשנת הדיווח	הסכום הכולל של התיקון שבוצע במהלך השנה עקב התאמות משתמעות בדיעבד	הסכום הכולל של התיקון שבוצע במהלך השנה עקב התאמות מפורשות בדיעבד	מזה: הסכום הכולל שטרם שולם של יתרות התגמול הנדחה והתגמול המוחזק שחשוף להתאמות בדיעבד, מפורשות ו/או משתמעות	הסכום הכולל שטרם שולם של יתרות התגמול הנדחה	תגמול נדחה ותגמול מוחזק (Retained) (מיליוני ש"ח)
31 בדצמבר 2025					
-	-	-	0.2	0.2	נושאי משרה בכירים
-	-	-	0.2	0.2	מזומן
-	-	-	0.2	0.2	סה"כ

הסכום הכולל של התגמול הנדחה ששולם (paid out) בשנת הדיווח	הסכום הכולל של התיקון שבוצע במהלך השנה עקב התאמות משתמעות בדיעבד	הסכום הכולל של התיקון שבוצע במהלך השנה עקב התאמות מפורשות בדיעבד	מזה: הסכום הכולל שטרם שולם של יתרות התגמול הנדחה והתגמול המוחזק שחשוף להתאמות בדיעבד, מפורשות ו/או משתמעות	הסכום הכולל שטרם שולם של יתרות התגמול הנדחה	תגמול נדחה ותגמול מוחזק (Retained) (מיליוני ש"ח)
31 בדצמבר 2024					
-	-	-	0.2	0.2	נושאי משרה בכירים
-	-	-	0.2	0.2	מזומן
-	-	-	0.2	0.2	סה"כ

דורון סגל
מנהל סיכונים ראשי

גבריאל טייטל
מנהל כללי

רון גריסרו
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור דוח הסיכונים המפורט באינטרנט: 5 במרס, 2026

תוספות

תוספת א' - קשרים בין הדוחות הכספיים לבין סכומים פיקוחיים

הבדלים בין בסיס האיחוד החשבונאי ובין בסיס האיחוד הפיקוחי ומיפוי הדוחות הכספיים בהתאם לקטגוריות סיכון פיקוחיות (L1)

31 בדצמבר 2025	יתרות מאזניות כפי שדווחו בדוחות הכספיים שפורסמו בהתאם לבסיס האיחוד הפיקוחי	כפופים למסגרת סיכון אשראי	כפופים למסגרת סיכון של צד נגדי	כפופים למסגרת איגוח	כפופים למסגרת סיכון שוק	לא כפופים לדרישות הון או כפופים לניכוי מבסיס ההון
נכסים						
מזומנים ופיקדונות בבנקים	2,405.0	2,459.0				
ניירות ערך	2,559.8	2,559.8				
אשראי לציבור	6,672.0	6,618.0				
הפרשה להפסדי אשראי	(125.6)	(41.7)				(83.9)
אשראי לציבור, נטו	6,546.4	6,576.3				(83.9)
אשראי לממשלה	726.1	726.1				
בניינים וציוד	19.4	19.4				
נכסים בגין מכשירים נגזרים	2.1		2.1			
נכסים אחרים	101.4	48.5				52.9
סך נכסים	12,360.2	12,389.1	2.1			(31.0)
התחייבויות						
פיקדונות הציבור	10,080.8					10,080.8
פיקדונות מבנקים	538.9					538.9
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	0.1		0.1			
התחייבויות אחרות	545.6					545.6
סך התחייבויות	11,165.4		0.1			11,165.3

31 בדצמבר 2024	יתרות מאזניות כפי שדווחו בדוחות הכספיים שפורסמו בהתאם לבסיס האיחוד הפיקוחי	כפופים למסגרת סיכון אשראי	כפופים למסגרת סיכון אשראי של צד נגדי	כפופים למסגרת איגוח	כפופים למסגרת סיכון שוק	לא כפופים לדרישות הון או כפופים לניכוי מבסיס ההון
נכסים						
מזומנים ופיקדונות בבנקים	3,083.3	3,134.0				
ניירות ערך	2,248.0	2,248.0				
אשראי לציבור	6,473.2	6,422.5				
הפרשה להפסדי אשראי	(100.3)	(19.8)			(80.5)	
אשראי לציבור, נטו	6,372.9	6,402.8			(80.5)	
אשראי לממשלה	706.4	706.4				
בניינים וציוד	20.2	20.2				
נכסים בגין מכשירים נגזרים	3.9	-	3.8			
נכסים אחרים	100.4	47.2			53.2	
סך נכסים	12,535.1	12,558.6	3.8		(27.4)	
התחייבויות						
פיקדונות הציבור	10,167.3					10,167.3
פיקדונות מבנקים	519.9					519.9
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	0.1		0.1			
התחייבויות אחרות	511.9					511.9
סך התחייבויות	11,199.2		0.1			11,199.1

הקשר בין המאזן ורכיבי ההון הפיקוחי (לפי נספח 2 CC2)

הפנית לרכיבי ההון הפיקוחי	31.12.2024	31.12.2025	
	מיליוני שקלים חדשים	מיליוני שקלים חדשים	
			נכסים
5	3,083.3	2,405.0	מזומנים ופיקדונות בבנקים
	2,248.0	2,559.8	נירות ערך
	6,473.2	6,672.0	אשראי לציבור
	(100.3)	(125.6)	הפרשה להפסדי אשראי *
6	(80.5)	(83.9)	* מזה הפרשה להפסדי אשראי הנכללת ברובד 2 (מאזני)
	(19.8)		* מזה הפרשה להפסדי אשראי שלא נכללת בהון הפיקוחי
	6,372.9	6,546.4	אשראי לציבור נטו
	706.4	726.1	אשראי לממשלה
	20.2	19.4	בנינים וציוד
	3.9	2.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
	100.4	101.5	נכסים אחרים *
7	47.2	48.5	* מזה נכס מס נדחה
	53.2	52.9	* מזה נכסים אחרים נוספים
	12,535.1	12,360.2	סך כל הנכסים
			התחייבויות והון
	10167.3	10,080.8	פיקדונות הציבור
	519.9	538.9	פיקדונות מבנקים
	0.1	0.1	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
	511.9	545.5	התחייבויות אחרות
6	4.3	4.6	* מזה הפרשה להפסדי אשראי הנכללת ברובד 2 (חוץ מאזני)
	11,199.2	11,165.4	סך כל התחייבויות
	1,335.9	1,194.8	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק*
1	17.7	17.7	* מזה: הון מניות רגילות ופרמיה על מניות
2	1,320.0	1,157.3	* מזה: עודפים
3	(11.4)	10.2	* מזה: רווח כולל אחר מצטבר
	9.6	9.6	* מזה: מכשירים הוניים אחרים **
	1,335.9	1,194.8	סך כל ההון
	12,535.1	12,360.2	סך הכול ההתחייבויות וההון

(1) טיפול מיוחד בתיאום עם המפקח על הבנקים בקשר עם אופציית המכר שניתנה לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה.

המקורות העיקריים להבדלים בין סכומי החשיפה הפיקוחית לבין היתרות המאזניות בדוחות הכספיים (L1)

פריטים שחלה עליהם					
מסגרת סוכן שוק	מסגרת סוכן אשראי של צד נגדי	מסגרת איגוח	מסגרת סוכן אשראי	סה"כ	31 בדצמבר 2025
	2.1		12,358.1	12,360.2	1 סכום היתרה המאזנית של הנכסים בהתאם לבסיס האיחוד הפיקוח (על פי מתכונת גילוי LII)
	(0.2)			(0.2)	2 סכום היתרה המאזנית של ההתחייבויות בהתאם לבסיס האיחוד הפיקוח (על פי מתכונת גילוי LII)
	1.9		12,358.1	12,360.0	3 סכום כולל נטו לפי בסיס האיחוד הפיקוחי
			532.1	532.1	4 סכומים חוץ-מאזניים
	1.9			1.9	5 הבדלים שנגרמים מהבדלים בכללי הקיזוז, פרט לאלה שכבר נכללו בשורה 2
			(83.9)	(83.9)	6 הבדלים הנגרמים מהפרשות
			76.8	76.8	7 התאמות אחרות
	3.8		12,883.0	12,886.8	8 סכומי החשיפה שמובאים בחשבון למטרות פיקוחיות

פריטים שחלה עליהם					
מסגרת סוכן שוק	מסגרת סוכן אשראי של צד נגדי	מסגרת איגוח	מסגרת סוכן אשראי	סה"כ	31 בדצמבר 2024
	3.8		12,531.3	12,535.1	1 סכום היתרה המאזנית של הנכסים בהתאם לבסיס האיחוד הפיקוח (על פי מתכונת גילוי LII)
	(0.1)			(0.1)	2 סכום היתרה המאזנית של ההתחייבויות בהתאם לבסיס האיחוד הפיקוח (על פי מתכונת גילוי LII)
	3.7		12,531.3	12,535.0	3 סכום כולל נטו לפי בסיס האיחוד הפיקוחי
			481.0	481.0	4 סכומים חוץ-מאזניים
	3.1			3.1	5 הבדלים שנגרמים מהבדלים בכללי הקיזוז, פרט לאלה שכבר נכללו בשורה 2
			(80.5)	(80.5)	6 הבדלים הנגרמים מהפרשות
			30.3	30.3	7 התאמות אחרות
	6.8		12,962.0	12,968.8	8 סכומי החשיפה שמובאים בחשבון למטרות פיקוחיות

הבהרות להבדלים בין סכומי החשיפה החשבונאית לסכומי החשיפה הפיקוחית

- המכשירים הפיננסיים הנגזרים מתחלקים למכשירים נסחרים, ושאנם נסחרים (נגזרי OTC).
- מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק הפעיל ביותר.
- מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב) לדוגמא: ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווך בריבית השוק.
- למכשירים פיננסיים נגזרים הנמדדים באמצעות מודלים, מתבצע אימות מחירים בלתי תלוי.